

Bunarić
2003.

Katolički list

ZVONIK

GOD: X BR. 9 (107) Subotica, rujan (septembar) 2003. 50,00 din

ISSN 1451-2149

PRIMJERI PRIVLAČE

Poznata je izreka "primjeri privlače". Sam Krist Gospodin je sebe stavljao za primjer. Kad je opraio noge svojim učenicima, rekao im je: "Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih" (Iv 13,15).

A kad je svojim učenicima dao svoju novu zapovijed, onda je svoju ljubav stavio kao primjer i mjeru ljubavi: "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13,34). I sv. Petar ukazuje na Kristov primjer, da idemo stopama njegovim... (usp. 1 Pt 2,21).

Uz to Isus se rado služio primjerima iz života i iz prirode da protumači svojim učenicima tajne nebeskoga Kraljevstva.

Broj "Zvonika" koji vam je u rukama pun je lijepih, poticajnih primjera. Veliki uzor nama kršćanima je uz Isusa njegova majka Marija. Primjer njezina života je doista poticajan svima nama. Promatrali smo taj primjer u dragom nam, obnovljenom marijanskom svetištu na Bunariću kao i u Doroslavu. Razmišljajući o Marijinoj vjernosti Božjoj volji i o njezinoj ljubavi prema Isusu, pjevali smo zanosno: "Kao Marija da Te ljubim, tvoj put da slijedim ja...".

O Kristovu i Marijinu primjeru govorio nam je i svjedočio zagrebački nadbiskup Josip Bozanić za vrijeme svog drugog pohoda Subotici u mnogim susretima tih dana.

Zasjao je ovih dana pred našim očima još jednom sjajni lik dragog nam kandidata za oltar, Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Primjer njegova života odjeknuo je već u mnogim srcima. Bilo je to očitovano i na svečanoj sjednici u našoj katedrali kojom je završio biskupijski proces za njegovo proglašenje blaženim i svetim. I taj doista veliki događaj trebao bi nam biti poticaj da ga još bolje upoznamo, da nasljedujemo njegov kreposni život i da molimo žarko za njegovo proglašenje blaženim. Osim toga Crkva nam preporuča da se SB o. Gerardu utječemo u zagovor u svojim potrebama, jer dobivene milosti po njegovu zagovoru a osobito ako bi se dogodilo koje čudo, ubrzale bi njegovo uzdignuće na čast oltara.

I primjer života i velikodušnog služenja sestara Kćeri milosrđa, otkrili smo ovih dana na poseban način, obilježavajući 80. obljetnicu njihovog dolaska u Suboticu i njihovog djelovanja u našoj biskupiji. U svemu se tomu osjećao

miomiris svetosti koji je na ovim prostorima ostavila njihova blažena Majka utemeljiteljica, s. Marija Propetog Isusa Petković. Moć njezinog zagovora na osobit način iskusili su župljani župe sv. Roka, jer su njoj povjerali veliki i odgovorni posao popravka krova na svojoj crkvi, koji je uspješno završen. S. Imakulata Bajić i s. Rajka Žabica bile su tih dana pred nama, jer one su zahvaljivale Bogu za 50 godina svog redovničkog života. Već sama činjenica da su pedeset godina ostale vjerne svom nebeskom Zaručniku, svjedoči o njihovom velikom doprinosu za dobrobit njihove Družbe ali i za tolike druge kojima su služile u ljubavi. Njihovom "zlatnom jubileju" pridružujemo još sjajniji, "dijamantni jubilej" dvije sestre iz Družbe sestara Naše Gospe - Zagreb. S. Ivana Cvijin i s. Aleksandra Kokić prije 60 godina su svojim zavjetima obećale Kristu ljubav i vjernost i ustrajale su. To je primjer koji zaslužuje svaku pohvalu i čestitku. Naravno, radujemo se i zahvaljujemo Bogu i za druge jubilarke iz njihove Družbe koje ne žive u Subotici.

Gradonačelnik Géza Kucsera uručuje priznanje "Pro urbe" uredniku "Zvonika" Andriji Anišiću

Svjесni smo da su i o. Gerard i spomenute sestre postigli ono što su postigli zato što su ustrajno slijedili Kristov primjer koji ih je privukao i primjer Blažene djevice Marije koji ih je hrabrio. U ovom "Zvoniku" sigurno ćete prepoznati u mnogim drugim događanjima kao i u našim stalnim rubrikama nasljedovanja Kristovog primjera, koji je urodio mnogim slatkim plodovima kršćanskog života.

Drago mi je da su čelnici grada Subotice i u našem "Zvoniku" otkrili vrednote koje su zaslužile drago nam priznanje "Pro urbe". U konačnici naš cilj nije ništa drugo nego isticati Kristov primjer i promicati njegovo evanđelje kao najbolji program života uz pomoć kojega je najlakše ostvariti suživot u različitosti i izgrađivati civilizaciju ljubavi za kojom čeznu svi ljudi.

Volio bih kad bi ovaj broj "Zvonika" svima vama koji ćete ga čitati pomogao da doista slijedite ustrajno Kristov primjer i njegov put ljubavi te iskusite istinsku radost i puninu života.

Vaš urednik

Ispruženi dlan

Umijeće je naučiti prepoznavati Gospodina svaki dan - u malim, jedva zamjetnim stvarima! I sama, često ponesena ubrzanim stilom života, ne stizem primijetiti male, sitne stvari preko kojih mi Gospodin želi poručiti da je uza me, da me voli i brine se za me. I tako, sigurna sam, često On ostane sam, i ja sama, i prođe dosta vremena dok se sretnemo, dok ga prepoznam, i odgovorim, prije nego se ponovno izgubim.

U posljednje vrijeme često sam na cesti nailazila na "ispruženi dlan". Ponekad ne bih niti zastala! Ponekad sam prošla, ali bih se vratila i ipak ispružila dlan, ne razmišljajući previše o tome da li sam trebala baš na tom mjestu zastati ili ne. Mislila sam da ne mogu svakome na cesti koji zatraži kunu ili više uvijek dati! Trebala bih onda uza se nositi dosta novaca, jer danas je puno ljudi koji prose, pa čak i onih zdravih, mladih, koji bi si mogli zaraditi za kruh. A kako prepoznati onoga kome stvarno treba dati? Imam li pravo birati? I trebam li o tome uopće razmišljati, ili jednostavno otvoriti svoj dlan?

Znao je Gospodin kako će mi pomoći u toj dilemi! Dok sam s prijateljicom kupovala u pekarni, "niotkuda" se stvorila starija žena koja mi je počela nešto govoriti... Od silne žurbe nisam je skoro ništa razumjela. Već sam se spremila krenuti van, ali odzvonilo mi je u ušima "Molim vas, gospodična, kupite mi jedan kruh". U trenutku sam se skamenila. Sebičnost je odmah proradila i pomislila sam da me želi samo na brzinu uhvatiti kako bih joj dala nekoliko kuna. No, onda sam se okrenula i pogledala ju u oči. Nisam više razmišljala što učiniti. Rekla sam: "U redu". S kakvim je samo žarom birala kruh, govoreći da bude bijeli, što mekši... Prodavačica je čudno gledala i govorila mi: "Taj vam je devet kuna", kao da mi sugerira da trebam odustati. Pomislila sam, zar je to sad već važno, kad je Isus bio pored mene, i molio me. Zar da mu ne dam jesti? Po djelima ćemo biti suđeni! I Sirah mudro veli: "Sine moj, ne uskraćuj milodara siromahu, i ne daj da dugo iščekuju oči ubogoga. Ne žalosti dušu gladnu i ne drži čovjeka u oskudici njegovoj" (Sir 4,1-2). Shvatila sam kako je nekima potrebno malo da bi bili sretni, i da je umijeće darovati čovjeku u pravi trenutak ono što mu najviše treba.

Znam da Gospodin uvijek nadoknadi ono što drugima od srca darujemo. Piše zato sv. Pavao u poslanici Korinćanima: "A Bog vas može obilato obdariti svakovrsnim darom da u svemu svagda imate svega dovoljno za se i izobilno za svako dobro djelo" (2 Kor 9,10).

Još sam jednom prije nego sam pošla na počinak razmišljala o proteklom danu! Zažalila sam što me Gospodin često mora vući za rukav da bih zastala i dozvolila mu hoditi sa mnom, ili mora dugo na kiši i hladnoći stajati pred vratima mojega srca, prije nego čujem kako netko kuca. I molila sam ga da mi s novim danom daruje više razumijevanja za druge, za tuđe pogreške, za tuđe želje i molbe. Molila sam ga da uvijek providi onima koji nemaju, gladnima kruha i žednima vode s izvora života. Molila sam ga da me nauči praštati i ljubiti, i širiti svoje ruke, onda kada drugi trebaju zagrljaj, ili kad je meni hladno. Molila sam ga da se nikada ne umori kucati mi na vrata budući da samo On zna koliko sam slaba. Zato: "sad mogu leći i usnuti, i onda ustati, jer me Jahve drži" (Ps 3,6), i "stog mi se raduje srce i kliče duša, i tijelo mi spokojno počiva" (Ps 16,9).

Željka Zelić

Piše: mr. Andrija Kopilović

21. 09. 2003. - 25. NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 2,12.17-20; Jak 3,16-4,3; Mk 9,30-37

Tražimo li mir ili neslogu?

Kršćani bi se u svom društvenom životu trebali nadahnjivati pravom mudrošću koja sije mir, a ne sebičnim strastima koje rađaju nesreću. U apostolovoj opomeni prvo su žigosane zavist i svadljivost. Kršćanski moral označava zavist kao jedan od glavnih grijeha i izvorom nebrojenoga mnoštva zala. Zavist je stav i osjećaj čovjeka koji je nesretan i nemiran radi toga što je netko drugi, po njegovom mišljenju, drugačiji, bolji, što više ima itd. Zavist ne dodiruje i ne umanjuje onoga komu netko zavidi nego razara samog zavidnika. Ako si zavidan, ti bivaš nemiran, nesretan, otrovan, žučljiv... Onaj drugi niti gubi niti dobiva, dok zavidnik postaje nemiran, nesretan i gorak. Zato je to po moralnom sudu najgluplji grijeh jer nema objekta osim nutarnjega stava koji je otrovan. Jasno, iz takvoga stava proizlazi onda svadljivost i sve drugo. Sjetimo se da je Zavodnik istočnoga grijeha - đavao - bio ponajprije zavidnik! Jakov apostol nabraja plodove mudrosti kojom se suprotstavlja zavisti, a mudar je onaj koji je poučljiv, pun milosrđa, iskren itd. I mudrost je nutarnji stav ali je rasvijetljen objavom i obasjan milošću pa u tom svjetlu drugoga vidi, prihvaća i pomaže.

5. 10. 2003. - 27. NEDJELJA KROZ GODINU

Post 2,18-24; Heb 2,9-11; Mk 10,2-16

Brat ljudi

Krist nam je postao u svemu sličan. Prije svoje proslave prihvatio je naše trpljenje i smrt. Tako on može spašavati braću ljude vodeći ih putem prave sreće. Poslanica Hebrejima koju ćemo čitati u par narednih nedjelja je jedna od najljepših poslanica Novoga zavjeta. Više puta ćemo, kao i danas, susresti Isusovu poniznost. Naime, On - Sin Božji - postaje nama u svemu sličan. Spasenje je već u tome što je, poslušan Ocu, postao čovjekom. Ali je čin njegove božanske ljubavi što je dragovoljno ušao u patnju i smrt da otkupi ne samo patnjom i smrću nego da otkupi samu patnju i smrt. Tako je nas, oslobođene i opravdane, priveo vječnom posinjenju jer je skinuo s nas posljedice patnje i smrti i pretvorio tu istu patnju i smrt u smisao, i recimo tako, u "zaslugu" za naše sudjelovanje u spasenju. On, proslavljen jer je bio potčinjen, i nas je na isti način posvetio i učinio posvećenima. I zato što smo u njemu svi posvećeni i spašeni, njegova smo braća. Kada je utjelovljenjem postao našim bratom, još više je patnjom i smrću, proslavom i uskrsnućem učinio nas dionicima božanske naravi pa smo na svim razinama braća Isusova, i tako onda osobito i najodgovornije i braća međusobno. Kršćanstvo nije fraza nego činjenica sveljudskog bratstva.

28. 09. 2003. - 26. NEDJELJA KROZ GODINU

Br 11,25-29; Jak 5,16; Mk 9,38-43.45.47-48

Jao vama bogataši!

Bogataši koji tlače siromašne bit će kažnjeni na dan suda Božjega. To isto čeka i narode koji zloupotrebljavaju svoje bogatstvo. Treba se jasno postaviti prema pojmu bogatstva u Bibliji. Stari zavjet bogatstvo smatra Božjim darom. To uistinu i jest. Samo bogatstvo po sebi ne mora biti i nije izvor prokletstva nego dapače znak blagoslova i Božje naklonosti. Ali, zbog slabosti, bogatstvo čovjeka izopačuje i vrlo je teško naći čovjeka koji se pravedno obogatio - stekao imovinu. A još teže je naći čovjeka koji se u upravljanju zemaljskim dobrima služi tako da se njima obogaćuje duhovno on i njegova obitelj jer je darežljiv, milosrdan, nadasve pravedan i izuzetno human. Sve te kreposti bi trebale resiti čovjeka koji je bogat jer bi tada jasno upućivao i svjedočio da zahvaljuje Bogu za darove koje ima ali da ih upotrebljava zato da se po tim darovima na zemlji širi humanost, dobrota, suzbije bijeda i živi ljubav. Očito apostol Jakov u ovom odlomku, okružen nepravednim bogatstvom ondašnjih bogataša, jasno upućuje da se bogat može biti samo u Bogu. Svako drugačije bogatstvo je čovjeku više na propast nego na spasenje. Dakle, nije u pitanju bogatstvo i siromaštvo nego pravednost i ljubav.

12. 10. 2003. - 28. NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 7,7-11; Heb 4,12-13; Mk 10,17-30

Poslušni Riječi

Kristova riječ koju danas slušamo u Crkvi poziva da ne otvrdnu naša srca. Neka nas prožme snaga te riječi i potakne na obraćenje. Prihvatimo je s vjerom kako bismo postigli sreću koju nam Bog nudi. Riječ Božja je utjelovljena. Dakle, Riječ Božja je osoba - to je Sin Božji - to je Isus Krist. On je među nama snažan, ne tek snagom izričaja ili oblikovanja nego snagom življenja i prisutnosti kao osoba po kojoj je čovjeku progovorio sam Bog. I stoga je govor Isusov govor Božji, a govor Božji je spoznaja kojom nas On - Bog - spoznaje do kraja i zato je ta Riječ Božja je u nama djelotvorna ako je prihvaćamo. Ona nas prožima i preobražava, ona je snaga i djelo. Ona je duh i istina. I zato Riječ Božja mijenja čovjekove misli i srce i uvijek poziva na plodnost. Kao što reče Prorok u Starome zavjetu, ona je kao kiša koja pada i ne ostavlja zemlju neoplođenom. Međutim, ona se vraća Bogu s plodovima ili, ne daj Bože, bez ploda, a onda je ta ista Riječ ne više spasenjska nego osuda. Zato se pisac poslanice zauzima da se s Riječju Božjom ne poigravamo nego da je iskreno prihvaćamo i surađujemo. Dakle, jedini ispravan stav jest: budimo poslušni Riječi.

PRIZNANJE "PRO URBE" NAŠEM LISTU

Iako formalno nije grad, Subotica ima sva obilježja grada. Ova se rečenica 1. rujna na svečanoj sjednici Skupštine općine Subotica čula više puta i posvjedočila želju građana Subotice, svojedobno slobodnog kraljevskog grada, da pokažu svoju bogatu kulturu, svoje veliko srce. Dan grada 2003. obilježen je upravo kulturom. Nikada toliko velikih i kvalitetnih priredbi nije darovano građanima ovoga grada tijekom tako kratkog vremena, u samo dva tjedna.

Uoči Dana grada otvoren je Turističko-informacijski centar, svečano je otvorena galerija "Subotica" u kojoj su se uz likovna djela umjetnika našli i radovi slamariki, šling i radovi umjetnika amatera. Nakon svečane sjednice uslijedili su koncerti dobitnika priznanja "Počasni građanin" i "Pro urbe" i izložbe... Pamtit će ove godine Subotičani koncert **Szilvesztera Lévaija, Stipana Jaramazovića**, zagrebačkih opernih solista, izložbe u Likovnom susretu, predvorju Gradske kuće... Neka zbog opredjeljenja našeg lista novinarski posao bude pomalo nepotpun jer nam prostor ne dozvoljava širi osvrt na dvadesetak izvanrednih programa.

Priznanja obvezuju i grad

Nakon podizanja zastave na jarbol ispred prekrasnog zdanja Gradske kuće, svečanu sjednicu započeo je gradonačelnik **Géza Kucsera** pozdravljajući mnogobrojne ugledne goste. Jedina točka ove svečane sjednice bila je dodjela najviših gradskih priznanja onima koji su svojim radom doprinijeli ugledu grada. Kako smo to objavili u prošlom broju "Zvonika", počasnim građaninom proglašena su dva glazbenika, **Szilveszter Lévai** i **Stipan Jaramazović**. Priznanje "Pro urbe" dobili su urolog primarijus **dr. Bogdan Čulić**, likovni stvaralac **Ferenc Kalmár**, katolički mjesečnik "Zvonik" koje je primio glavni i odgovorni urednik **preč. Andrija Anišić**, Predškolska ustanova "Naša radost" što je primio direktor **Jašo Šimić**, i filmski stvaralac **Zoltán Siflis** (istim redom dolje na fotografiji).

U ime nagrađenih zahvalio je **Zoltán Siflis** rekavši, između ostalog:

- Naš stvaralački legat će ostati ovom gradu kao sadržaj, kao kulturna vrijednost, koja će možda s vremenom malo i potamniti, možda će biti sjajnija, sve ovisi o tome kako će taj stvaralački legat koristiti narednim pokoljenjima. /.../ Nagrada je obveza za dobitnika, ali je obveza i za grad, da stvori dobre uvjete, da stvori povoljne uvjete, da ima što više građana koji svoje stvaralačke i kreativne napore mogu pokazati u svom mjestu, u svom rodnom gradu.

"Zvoniku" dignuta krila

Na prijedlog Hrvatskog akademskog društva najviše gradsko priznanje dobio je i "Zvonik" a o značenju priznanja za najuže uredništvo "Zvonika" nekoliko riječi od glavnog urednika **Andrije Anišića**:

- Drago mi je da su ljudi koji su "Zvonik" predložili pa do onih koji su donijeli odluku o priznanju prepoznali u našem listu vrednote za koje se mi od početka zalažemo: širenje Kristove evanđeoske nauke i civilizaciju ljubavi. Iako se u listu i dalje sve radi dragovoljno, priznanje nam daje dodatni motiv da i dalje radimo za našu Crkvu i naš narod, ovo nam je priznanje, da se slikovito izrazim, podiglo klonula krila.

Kad Stipan svira tamburu

Ime **Stipana Jaramazovića** poznato je širom ove zemlje i Europe. Rođen je 1947. godine u Subotici. Od najranijeg djetinjstva drži tamburu u ruci. Davne 1967. godine s grupom istomišljenika formira Subotički tamburaški orkestar s kojim pobjeđuje na festivalima tamburaške glazbe u zemlji i inozemstvu. Dva puta sudjeluje na europskom festivalu u

Štovani gospodine uredniče,

Dok smo malo "lutali" Internetom, vidjeli smo da je Zvonik dobio priznanje "Pro urbe" i vidjeli smo da ste Vi primili nagradu u Gradskoj kući na proslavi Dana grada. Mislimo da je ovo veliko priznanje za sav uloženi rad i odricanja, Vaša i Vašeg tima s kojim radite! Jako se radujemo i želimo Vam još mnogo radosti u radu! Naš grad treba ovakav časopis!

Od srca Vam čestitamo,

Sanja i Alex Županski, California

Od mnogobrojnih čestitaka izabrali smo ovu iz najudaljenijeg mjesta. Hvali svima koji su nam čestitali.

Belgiji i osvaja prvo mjesto i specijalno priznanje. Svoju ljubav godinama prenosi djeci od najmlađeg uzrasta. Kroz Subotički tamburaški orkestar prošlo je u 26 godina postojanja više od 1.000 tamburaša. Iako je

po profesiji prometni inženjer, svoje umijeće na tamburi prenosi i djeci u Srednjoj glazbenoj školi. Na koncertima tambura u Stipanovim rukama dobiva novi zvuk, dobiva dušu. Stoga nije čudo da nijedan koncert nije završio bez "bisa". A on s pravom očekuje da tambura dobije status koji zaslužuje - u profesionalnom orkestru.

"Naša radost" najstarija na Balkanu

Subotičko zabavište osnovano je 1843. godine. To je ujedno najstarije zabavište na Balkanu. Jedinствена ustanova "Naša radost" osnovana je 1971. Danas se rad s djecom odvija u 37 objekata na srpskom, mađarskom i odnedavno na hrvatskom jeziku. Na čelu ove ustanove su **Jašo Šimić** i **Dujo Runje**.

"Naša Radost"
SUBOTICA - SZABADKA

Priznanja obvezuju. Obveze obavljane s ljubavlju vidljive su i prepoznatljive. Nadam se da ste ih i vi, štovani čitatelji, vidjeli u našem i vašem "Zvoniku".

Katarina Čeliković

U OBNOVLJENOM SVETIŠTU MAJKE BOŽJE NA BUNARIČU

Mnogi su ove godine bili iznenađeni kad su stigli na Bunaričko prošćenje. To više nije Bunarić koji je nekada bio. Sve je drugačije. Sve novo. Lijepo. Divno osmišljeno. Prvo iznenađenje, koje je najavljivalo da se nešto temeljito na Bunariću dogodilo, bio je svečani ulaz. Pa kad se skrene s glavnom puta prema svetištu, više nema prašine i blata. Nova cesta vodi u svetište. Novi, svečani ulaz u prostor kod kapelice. Križ i kapelica nadsvođeni... Sve ukusno uređeno, u stilu secesije. Iza kapelice također drugačije. Arteški bunar zamijenile cijevi sa slavinama. I mali bazen je preuređen, pa je lakše umiti se i oprati noge, što na Bunariću mnogi vrlo rado čine. Od kapele mostić i staza do velikog, prostranog oltara. To je prava, velika - doduše otvorena zgrada. Pod krov stane oko 300 ljudi, kaže župnik. Iza novog, velikog oltara, prostrani prostor za ispovijedanje. Ondje je predviđena zatvorena kapela Presvetog Sakramenta. Na mjestu nekadašnjeg salaša predivan, pokriven prostor za pjevače. Lijevo od velikog oltara, dvije montažne kućice - jedna za svećenike, druga za domaćicu. A kod rita, novi sanitarni čvor s vodom i strujom. I sve vrlo, vrlo lijepo osmišljeno. Divno! Uvjeren sam da i mnogi - koji su možda godinama očekivali da se nešto na Bunariću "dogodi", nisu očekivali ovakvu ljepotu. I sve to zahvaljujući zalaganju upravitelja svetišta, **mr. Andrije Kopilovića** i donaciji njegovih prijatelja inozemstva, napose iz Australije, gdje je prošle godine držao duhovne vježbe. Asfaltirana cesta je dar grada Subotice. Desno od svetišta, na njivi novi, prostrani parking.

NOVO SVETIŠTE POTIČE DA BUDEMO NOVI LJUDI

Duhovni program u obnovljenom svetištu bio je ustaljen. U subotu navečer tradicionalno bdjenje započelo je pokorničkim bogoslužjem. I ove godine upravitelj svetišta mr. Andrija Kopilović, nadahnut Božjom riječju, poticao je okupljene vjernike na obraćenje i osobnu ispovijed. On je posebno govorio o potrebi obnove zajedništva. Krista Gospodina ne možemo susresti bez zajedništva, jer je On prisutan u zajednici, u Crkvi. Na taj način ćemo najbolje otkriti i njegovu prisutnost u nama samima, jer je On u nama već od krštenja a u punini po sakramentu Krizme. Zato ćemo, ako se ovdje pomirimo s Bogom, s bližnjima, sa samima sobom i sa stvoreniim svijetom, poći svojim kućama puni Boga, istaknuo je mr. Kopilović. Dvadesetak svećenika je potom, uz molitvu Krunice, gotovo dva sata ispovijedalo mnoštvo onih koji su željeli postići upravo ovo pomirenje.

Procesija sa svijećama - da budemo svjetlo

Slijedila je veličanstvena procesija sa svijećama. Na kraju procesije djeca i djevojke u bjelini s Gospinim likom koji se približavao s rijekom hodočasnika koji su s upaljenim svijećama molili i pjevali. Kako lijepa simbolika. Mi smo na putu s Marijom i Kristom. A kad smo s njima, onda možemo ostvariti ono što nam je Isus naložio: da budemo svjetlost svijeta te ljudi vide naša dobra djela i proslave Oca našega koji je na nebesima.

Noć novoga početka

/iz propovijedi mons. Stjepana Beretića/

Slijedila je svečana sv. misa, koju je predvodio **mons. Stjepan Beretić**. U koncelebraciji su bili **o. Marko Bobaš**, dominikanac koji je tih dana držao duhovne vježbe sestrama dominikankama, te **Marjan Dej**, novi župnik u Selenči i drugi svećenici kao i tri đakona naše biskupije.

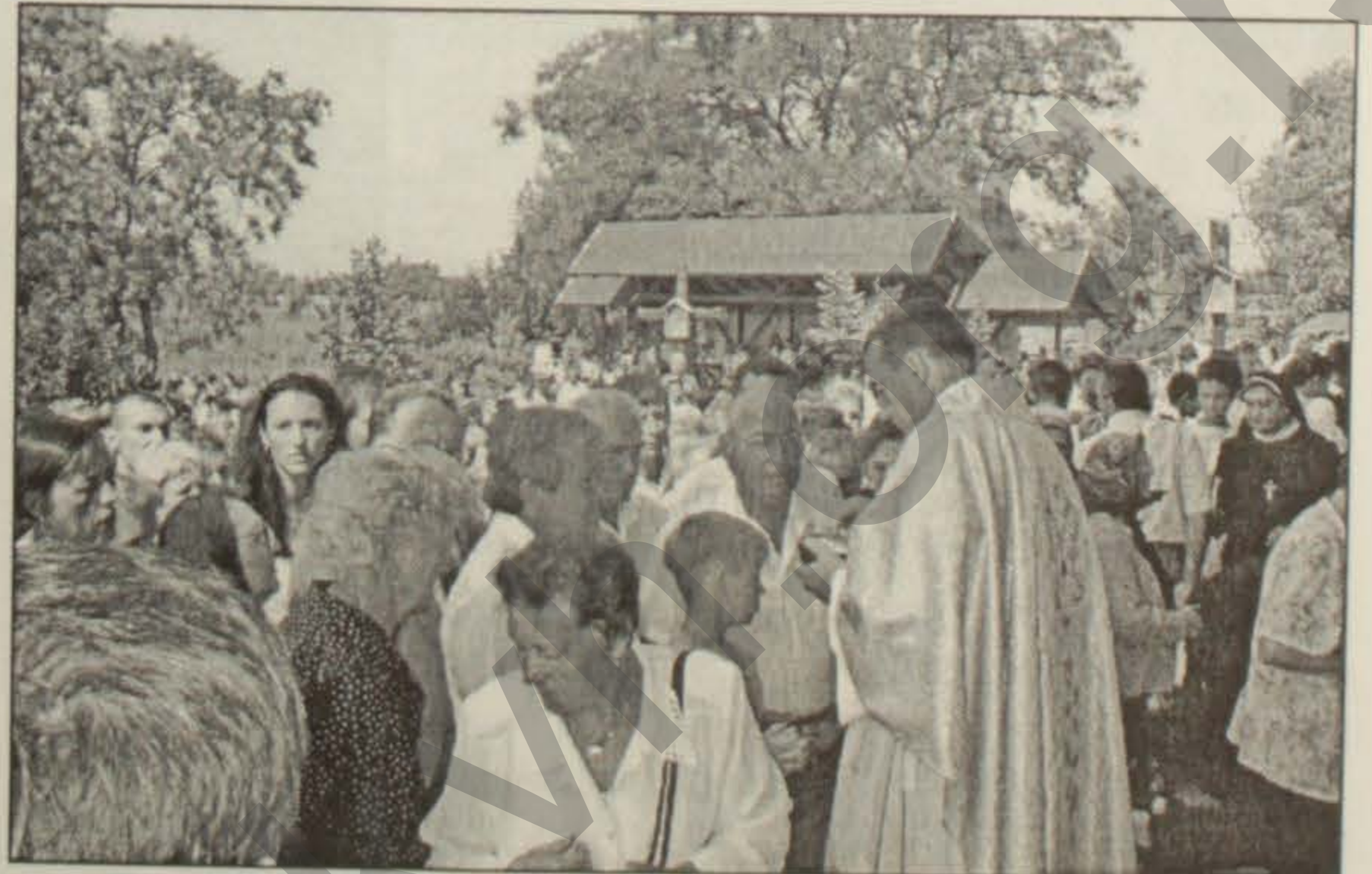
Mons. Stjepan Beretić je u svojoj propovijedi međuostalim rekao:

Zaista je ovo noć svjetla koje tamu uguši. Ovo je i noć svete, žive vode bunaričke, koja pere tijelo tamo na vrelu kraj stare kapele. I ovo je noć skrušenog kajanja, priznanja i odluke, noć milosti, kad Gospodin Isus kupa duše hodočasnika. Ovo je susret s Majkom i noć susreta sa sestrama i braćom. Ovo je noć željkovanja, koja nam se svake godine vraća, a da nam ne dosadi. Ta mila nam je kao žetva, i treba nam kao zemlji sasušenoj kiša. Zato ove noći tako rječito govori blagoslov vode i škropljenje. Ovo je noć solidarnosti. Pristupismo Gospodinu Isusu da se ispovjedimo, da obnovljeni milošću oprostjenja i pomilovanja svučemo sa sebe staroga čovjeka, vitlanog grijehom i zloćom, pa da nas Isus u svoje ruho, u sebe obuče...

Večeras nam riječima miljenika Božjega, proroka Daniela progovara i Isusova Mati: "Iskupi svoje grijehe pravednim djelima i svoja bezakonja milosrđem prema siromasima, da bi ti potrajala sreća" (Dn 4,24b). Tolike su potrebe ljudi. Mali ljudi su željni sreće... Ovo je noć koja zove na učenje i na rad. Iskupi svoje grijehe pravednim djelima... da bi ti potrajala sreća... Lijepo je što su ljudi zakladu osnovali, da pomognu studentima i srednjoškolicima. Jedni se odriču zarade, drugi mirovine, treći otvaraju svoju kuću siromašnim đacima. Ništa ne naplaćuju, samo da pomognu mladost. Dobro je što tako čine. Čuli su riječ Isusovu: "Kad ti daješ milostinju, neka ti ne zna ljevica što čini desnica" (Mt 6,3). Raskošno dijele. Čuli su poziv Gospin: "Iskupi svoje grijehe pravednim djelima i svoja bezakonja milosrđem prema siromasima, da bi ti potrajala sreća" (Dn 4,24b). Potrajat će im sreća...

Ona rijeka svijeća i pjesma hodočasnička malo prije pjevala je o pobjedi svjetla nad tamom. A tama je bila jedna od kazni za one koji su porobili vjerne Izraelce: "Mojsije pruži ruku prema nebu, i spusti se gusta tmina na svu zemlju egipatsku: tri je dana trajala. Tri dana nisu ljudi jedan drugoga mogli vidjeti, i nitko se sa svoga mjesta nije micao. A u mjestima gdje su Izraelci živjeli, sjala svjetlost" (Izl 10,21...). Tako je noćas ovdje zasjala svjetlost Marijinih kćeri i sinova oproštenjem obasjanih, i milošću Božje ljubavi u ispovijedi okupanih...

Pogledajte Gospu, kako nam pruža dijete Isusa s velikog oltara naše katedrale. To Gospa sve nas drži u Sinu. Dok tu sliku promatrate, recite Gospi: Marijo, "blago nama što si povjerovala da će se ispuniti, da će se svjetlošću prelići svako biće. Da će se poravnati svi putovi nama povjereni. Da će ljubav biti lijepa i dragocjena. I ako bude zavazda išla okrvavljena, osakaćena, prezrena. Blago nama što nam je dano da u istom svratištu na ovoj zemlji udomimo tvoga Sina - beskućnika zemlje i neba". (Stjepan Lice).

Nadbiskup Bozanić pričešćuje vjernike. U pozadini se vidi novi prostor za pjevače te prodajni štandovi "Zvonika" i "Agapéa"

Kiša...

Mirna tiha večer iznenada je uzburkana. Kiša, praćena olujnim vjetrom, stigla je gotovo iz vedrog neba. Iako je bila dugo očekivana, nespremnima je zatekla mnoge hodočasnike, pa su morali prije poći kući. Svetište je neko vrijeme ostalo i bez struje. No, mnogi su potražili sklonište u prostranom novom, natkrivenom dijelu velikoga oltara ili na prostoru za pjevače i tako dočekali svršetak mise i prestanak kiše u dobrom raspoloženju.

PROŠTENJE 2003.

Budućnost s krunicom u ruci

Jutarnju misu u 7 sati predvodio je o. **Amat Lotspeich**, subotički franjevac na hrvatskom i mađarskom jeziku. Svečanu sv. misu na mađarskom predvodio je naš biskup **Ivan** sa svećenicima **mons. Józsefom Miocsem**, **mr. Andrijom Kopilovićem**, **Slavkom Večerinom** i **Attilom Zselerom**.

U svojoj propovijedi biskup je govorio o važnosti molitve Krunice. Ako to dosada nismo činili, od danas uzmimo u ruke krunicu i više je nikada nemojmo ispustiti iz svoje ruke. I neka to ne čine samo pobožni starci i starice. Neka je uzmu u ruke i snažni mladići i muževi... Odlučimo da će nam molitva krunice biti sveta i draga obveza, jer će nam ona pribaviti mnoge oproste i donijeti mnoge slatke plodove, naglasio je biskup.

NADBISKUP ZAGREBAČKI NA BUNARIĆU

Svečanu sv. misu na hrvatskom jeziku predvodio je **mons. Josip Bozanić**, nadbiskup zagrebački, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i potpredsjednik Biskupske konferencije Europe. Slavlje je započelo prijenosom Gospinog lika iz njezine kapelice na glavni oltar. Sliku su, po tradiciji, prenijeli bandaš i bandašica "Dužijance 2003." **Ivica Tumbas** i **Jasmina Šarčević** u pratnji biskupa, svećenika, asistencije i djece te mladih u narodnim nošnjama. Prije početka mise jedna je djevojka pročitala pozdravnu recitaciju Gospi, a zatim se nazočnim vjernicima obratio biskup domaćin, **mons. Péntzes**.

Iz pozdrava biskupa domaćina

Dozvolite da u svoje osobno ime i u ime svih Vas najsrdačnije pozdravim visokog gosta, predvoditelja misnoga slavlja ovogodišnjeg proštenja, zagrebačkog nadbiskupa i metropolitu, predsjednika Hrvatske biskupske konferencije i potpredsjednika Biskupske konferencije Europe, preuzvišenoga brata u biskupstvu **mons. Josipa Bozanića**. Dobro nam došli i Bog blagoslovio Vaš pohod našoj Crkvi iz bijeloga Zagreba. Vi ćete blagosloviti novi oltar i obnovljeno Svetište, a kao osobiti znak povezanosti donijeli ste nam relikvije **blaženog Alojzija Stepinca**, koje će nam ostati znak povezanosti zagrebačke i subotičke Crkve. Hvala Vam.

Dozvolite da danas iznimno pozdravim na poseban način i rektora svetišta **preč. Andriju Kopilovića** i da mu zahvalim što se 35 godina brine za ovo Svetište i što je uspio radom i suradnjom dobrih ljudi temeljito ga obnoviti i učiniti ponosom i srcem našeg grada.

Zatim je pozdravio mjesnog pravoslavnog paroha g. **Jovana** te druge ugledne goste među kojima su bili **Predrag Konstantinović**, (na slici desno) šef kabineta

Ministarstva vera koji je predstavljao **dr. prof. Vojislava Milovanovića**, ministra vjera u Republici Srbiji koji radi bolesti nije mogao doći, **Géza Kucsera**, gradonačelnik Subotice, i **Árpád Papp**, predsjednik Izvršnog odbora SO Subotica.

Na sv. misi su bili **Davor Božinović**, veleposlanik R. Hrvatske u Beogradu, **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, predstavnicima Generalnog konzulata R. Mađarske. Pozdravio je također i **Grgu Kujundžića**, predsjednika Organizacijskog odbora Dužijance 2003. te druge predstavnike kulturnih institucija i organizacija koji su nazočili ovom svečanom Euharistijskom slavlju.

Posebno srdačno pozdravio je i zahvalio dipl. ing. arhitekture **Tomi Peiću** koji je izradio sve planove za obnovu Svetišta i vodio radove. Zahvalio je "Monolit-Gradnji" i **Lászlu Irsaiju** koji su izvodili radove, kao i građevinskom poduzeću iz Ivanjice koji su podigli stambene zgrade... S posebnom ljubavlju biskup je pozdravio sve hodočasnike, ponajprije djecu i mlade a onda i sve ostale.

Odgovarajući na pozdrav biskupa domaćina, nadbiskup **Bozanić** je u uvodu u misu podsjetio kako je povezanost Hrvata katolika iz Zagreba i Hrvata katolika iz Subotice povijesna i snažna.

Neka se obnovi zajedničko moljenje krunice u našim obiteljima

U svojoj propovijedi je, pak, podsjetio najprije na geslo pape Ivana Pavla II. "Totus tuus" koje označava na neki način program njegove papinske službe. Taj marijanski papa objavio je prošle godine jedan poseban dokument posvećen Krunici i proglasio godinu Krunice koja traje do listopada ove godine, istaknuo je nadbiskup **Bozanić** i dodao: "Marija, koja je puna Boga isto tako povezuje. Povezuje ljude međusobno, povezuje sve nas koji ovdje hodočastimo, vjernike Katoličke crkve. Ali, ona je tako rado čašćena i kod vjernika Pravoslavne crkve. Ona je ona koja povezuje Kristove vjernike. To se očituje i na ovom prostoru i zato smo ovdje kod Marije i molimo Mariju da nam ona pomogne na putu k Bogu, na putu k izvoru žive vode. /.../.

Krunica Blažene Djevice Marije o kojoj nam govori Sveti Otac, osobito u ovoj godini, je molitva svima nama draga... On kaže da je krunica osobito moćna molitva za mir i moćna molitva mira. Dok ju vjernici mole, u njihova srca ulazi mir, mir od Boga preko Marije... Isto tako, Sveti Otac kaže da je krunica na poseban način molitva obitelji i molitva za obitelj po kojoj obitelji po Marijinu zagovoru stiže Božji blagoslov... Neka nam ova godina krunice Blažene Djevice Marije bude osobiti poticaj na zajedničku molitvu u našim obiteljima. Unesimo krunice u svoju obitelj. Po krunici ulazi mir. Po krunici ulazi blagoslov u obitelji. To iskustvo imamo. O tom iskustvu nam govore naši djedovi i bake. U našim obiteljima se molilo, molila se krunica. Neka se obnovi molitva presvete krunice u našim obiteljima. To je put za Božji blagoslov...", zaključio je nadbiskup **Bozanić**.

Na kraju mise se prisutnima obratio g. **Predrag Konstantinović**.

Na misi je pjevao zbor župe Isusova Uskrsnuća iz Subotice pod ravnanjem **Miroslava Stantića**. Živi ukras bili su mladi i djeca u narodnoj nošnji. Na kraju sv. mise Gospi i nadbiskupa pozdravile su "Kraljice" prigodnom kraljičkom pismom koju je napisala **Kata Ivanković**.

DRUGI POHOD NADBISKUPA BOZANIĆA SUBOTICI

Za vrijeme svog drugog pohoda subotičkoj Crkvi nadbiskup **Bozanić** imao je bogat program. Donosim pregled svih njegovih susreta, kronološkim redom.

Za sadašnji izgled "Bunarića" zaslužni su g. Tomo Peić i g. László Irsai kojima je najtoplije zahvalio upravitelj svetišta mr. Andrija Kopilović

Vjeroučitelji - novi djelatnici u procesu nove evangelizacije

U nedjelju poslijepodne u "Katoličkom krugu" nadbiskup Bozanić se susreo s katehetama i katehisticama subotičke biskupije te sa studentima Teološko-katehetskog instituta subotičke biskupije. Ovaj susret započeo je zazivom Duha Svetoga i tako je označen početak nove vjeronaučne godine.

Nadbiskupa i sve okupljene pozdravio je na početku mr. Andrija Kopilović u ime Komisije za vjeronauk pri BK SCG i tajnik vladine komisije za vjeronauk mr. Josip Ivanović. U svom izlaganju nadbiskup Bozanić je govorio o važnosti kako vjeronauka u školi tako i u župi. Govorio je također i o deseto-godišnjem iskustvu vjeronauka u školi u Hrvatskoj. Naglasio je kako prigodom posjeta župama uvijek posjeti i školu te se susretne s đacima koji pohađaju vjeronauk kao i s ravnateljstvom i nastavnicima dotične škole.

U razgovoru poslije nadbiskupovog izlaganja prisutni su postavili mnoga pitanja, a obratio im se i biskup Pénzes, zahvalio im na dosadašnjem radu i rekao da je on "zadovoljan što su oni nezadovoljni" dosadašnjim tijekom vjeronauka, jer to znači da im je stalo da bude bolje i potaknuo je sve da budu strpljivi zbog nekih početnih propusta i poteškoća.

Nadbiskup Bozanić je čestitajući katehetama i katehisticama na njihovom radu naglasio kako je njihov katehetski rad na ovim prostorima "probijanje zida" između Crkve i države koji je među njima stajao više od pedeset godina. Pozvao ih je da budu ponosni na ono što rade, jer "biti vjeroučitelj je posebno poslanje koje dobivate od Crkve. Crkva u vama ima nove djelatnike u procesu nove evangelizacije, jer je vjeronauk u školi jedan konkretni vid nove evangelizacije".

Susret s novinarima

U ponedjeljak ujutro u biskupskom domu nadbiskup Bozanić se susreo s novinarima. Na upit kako doživljava Suboticu nakon četiri godine, nadbiskup je rekao da se osjeća napredak na svim razinama, osobito što se tiče državnog stava prema Hrvatima. U tom smislu je rekao da mu je drago osnivanje Hrvatskog nacionalnog vijeća u kojem bi ovdašnji Hrvati trebali prepoznati za sebe novi izazov i šansu. Na upit novinara *Subotičkih novina* i radio Subotice na hrvatskom jeziku Zlatka Romića, o značaju obitelji za društvo i Crkvu rekao je:

- Sigurno je da obitelj u ovo vrijeme proživljava mnoge izazove. Zato je Crkva posebno pažljiva prema obiteljima, i u svom pastoralu usmjerena na obitelji. Jer, obitelj je važna institucija i za društvo, a isto tako i za Crkvu. Stoga se tom pitanju danas treba više posvetiti i kod naših vjernika, katolika, a tu misiju Crkva želi promicati i u širem društvu. Društvo je zdravo ukoliko ima zdrave obitelji. I zato obitelj treba sačuvati, dati joj prostora i na društvenom i na crkvenom planu...

Susret s čelnicima grada

U ponedjeljak, 1. rujna kada Subotica proslavlja Dan grada, nadbiskup je u pratnji biskupa Pénzesa, te svog tajnika Vjeko-

slava Meštrića i glasnogovornika Zvonimira Ancića kao i mr. Andrije Kopilovića bio gost gradonačelnika Subotice Géze Kucsere. U svom pozdravu gradonačelnik je izrazio radost što na Dan grada može ugostiti tako visokog i uglednog gosta iz Hrvatske. Zatim je rekao da je Subotica grad s bogatom tradicijom u kojem se njeguje dobra suradnja gradskih vlasti i crkvenih zajednica. Ukazao je i na primjer svetišta Majke Božje na Bunariću, jer se ondje okupljaju na molitvu i pravoslavni vjernici i katolici što može poslužiti kao znak zajedništva različitih vjeroispovijesti u ovom gradu. Gradonačelnik je također upoznao nadbiskupa sa željom da se u Subotici otvori sveučilište u čijem bi sastavu bio teološki fakultet. U svom odgovoru na gradonačelnikov pozdrav nadbiskup je istaknuo važnost Subotice, koja je srednjoeuropski i katolički grad koji unosi katoličku dimenziju u zemlju u kojoj su katolici u velikoj manjini. Obećao je i podršku da se u Subotici osnuje teološki fakultet. Nakon susreta u Gradskoj kući, nadbiskup je navratio u novootvorenu galeriju, koja je otvorena u prizemlju a u kojoj se uz ostale eksponate mogu vidjeti i plodovi umjetničkoga rada Hrvata Bunjevaca u Subotici, osobito slike i predmeti izrađeni od slame.

Susret sa svećenicima na Paliću

Na Paliću se istoga dana nadbiskup Bozanić susreo sa svećenicima triju subotičkih dekanata koji su se okupili na svoju mjesečnu rekolekciju. Ovom susretu se, uz biskupa Pénzesa, pridružio i beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar. U svom nagovoru nadbiskup je predstavio Papinu pobudnicu "Crkva u Europi" te nazočne svećenike upoznao s tijekom i sadržajem dviju posebnih sinoda za Europu koje su održane 1991. i 1999. godine na kojima je i sam sudjelovao. Nadbiskup je zajedno s nazočnima slavio euharistijsko slavlje a u svojoj propovijedi svećenicima je poručio da ne podlegnu pretjeranom aktivizmu te zaborave temeljne svećeničke službe a to su sv. misa koja mora biti svakom svećeniku "događaj dana", zatim molitva časoslova, od koje ih nikakva dužnost ne može ispričati, i sakrament pokore kojemu trebaju rado pristupati a također biti uvijek na raspolaganju vjernicima koji se žele ispovjediti.

Ekumenski susret u biskupskom domu

U poslijepodnevnom satima nadbiskup se, zajedno s biskupom domaćinom Pénzesom i nadbiskupom Hočevarom, susreo s predstavnicima kršćanskih Crkava koje djeluju na području Vojvodine. Na ovom susretu sudjelovali su episkop bački Irinej Bulović, biskup slovačke Evangeličke Crkve u Vojvodini Samuel Vrbovski, superintendant mađarske Evangeličke Crkve u Vojvodini Árpád Dolinski i biskup Kršćanske reformirane Crkve István Csete Szemesi.

Svaki korak u ekumenizmu je značajan

Nadbiskupu Bozaniću uručena diploma počasnog člana Instituta

Svi sudionici ekumenskog susreta u biskupskom domu prešli su i na susret s članovima Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", koji je održan u svečanoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo". Uručujući nadbiskupu diplomu, **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta, naglasio je da je vodstvo Instituta već pri osnivanju odlučilo da broj 1 počasnog člana može nositi samo zarebački nadbiskup čija je osoba znak cjelovitosti i jedinstva hrvatskog naroda. "Nadbiskup zagrebački je stablo iz kojega izrasta i ova naša ispružena grana koju biju vjetrovi, ali ona crpe svoju snagu upravo iz toga stabla pod koje se rado sklanjamo u danima nevolje. Vaš pohod nama je događaj, u što ste se, vjerujem, mogli uvjeriti pri svim susretima tijekom protekla dva dana", istaknuo je mr. Kopilović.

Zahvaljujući na počasnom članstvu, nadbiskup Bozanić je potaknuo nazočne da unose nadu u svoje društvo te da budu sljedbenici onoga čije ime nose, biskupa **Ivana Antunovića**, velikoga hrvatskog preporoditelja. Nadbiskupu je zatim **mons. Stjepan Beretić** darovao primjerak molitvenika "Slava Božja", kojega je on sastavio i čije je drugo izdanje upravo tih dana izišlo iz tiska, a **Andrija Anišić** mu je darovao izdanja Izdavačkog odjela Instituta, dok je nadbiskup Bozanić njemu i svim članovima uredništva "Zvonika" čestitao na priznanju "Pro urbe" koje su toga dana primili.

A. Anišić

DJELO BOŽJE PROVIDNOSTI SESTRE KĆERI MILOSRĐA 80 GODINA S NAMA

U organizaciji Družbe Kćeri Milosrđa i župe sv. Roka, u Subotici je održano trodnevno obilježavanje 80. obljetnice prisutnosti i djelovanja sestara Kćeri Milosrđa u Subotici i subotičkoj biskupiji pod geslom "Djelo Božje providnosti".

Slavlje je započelo prigodnim programom u petak, 12. rujna u HKC "Bunjevačko kolo". U prepunoj prostranoj dvorani održan je prigodni program koji se sastojao od predavanja, glazbenih točki i prikaza dokumentarnog CD "Dar tvoje ljubavi" koji govori o Družbi Kćeri Milosrđa i o novoj blaženici Mariji Propetog Isusa Petković. Na početku je sve okupljene pozdravila provincijalka ove Družbe **s. M. Emila Barbarić** a zatim je o dolasku sestara u Suboticu i o njihovom djelovanju govorio **Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka u kojoj se nalazi samostan sestara, tzv. "Zavod sv. Terezije od djeteta Isusa". U svom predavanju pod naslovom "Kako je Božja providnost dovela sestre Kćeri Milosrđa u Suboticu", on je na vrlo zanimljiv način, služeći se Autobiografijom bl. Marije Petković, koja je nedavno objavljena u Splitu u izdanju "Verbuma", otkrio do sada nepoznate događaje vezane za njezin dolazak u Suboticu. On je naglasio kako je dolazak sestara u Suboticu doista bilo djelo Božje providnosti.

— Naime, Marija Petković je u teškim poratnim prilikama pošla 1922. godine u Slavoniju prositi milostinju za siromašnu djecu i siromahe rodnog joj Blata. Kako nije bila zadovoljna prikupljenim darovima, na povratku u Dalmaciju odlučila je poći u Beograd tražiti pomoć kod nadležnog ministarstva. U Beogradu je bila lijepo primljena i dobila je lijepu svotu novca. I kako su u Ministarstvu za zaštitu djece bili ganuti njezinom brigom za siromašnu djecu, ponude joj da dovede svoje sestre u državni dječji dom za siromašnu i napuštenu djecu "Kolevka". Budući da je Družba bila tek u osnutku, ona im je obećala da će o tom moći razmišljati tek nakon godinu dana. No, već poslije šest mjeseci preko dubrovačkog **biskupa Marčelića**, stigla je

Poštovanoj S. M. Emili Barbarić, provincijalki i svim dragim sestrama u SUBOTICI

Hvalite Gospodina, prizivajte mu ime, navješćujte među narodima djela njegova. Pjevajte mu, svirajte mu, pripovijedajte sva njegova djela.

(Ps 105,1-2)

Drage moje sestre!

Radosnim srcem pridružujem se slavlju 80. obljetnice vaše prisutnosti u Subotici i postojanog rada među najpotrebnijima u duhu Družbinog poslanja u Crkvi i svijetu.

Žao mi je što nisam u mogućnosti osobno biti među vama zbog obaveza i pripreve za opći kapitul Družbe. Ipak, duhom vas pratim i zahvaljujem Gospodinu za sve milosti koje nam je udijelio kroz proteklo razdoblje. Doista, imamo razloga biti radosne jer na nama se očitovala silna ljubav Božja. Vaša prisutnost u Subotici Božji je dar Crkvi i gradu u kojem djelujete s ljubavlju i aktivno promičući djela milosrđa po primjeru sv. Franje i svoje duhovne Majke Blažene Marije Propetog Isusa.

Uz dobre želje prigodom ove značajne obljetnice upravljam usrdnu molitvu Gospodinu da vas i dalje prati svojim milostima u radosnom služenju onima koji su najpotrebniji. Neka dobri Bog obdari vas kao i one kojima ste poslani naviještati Radosnu vijest darom svetosti, osobito darom novih redovničkih zvanja koja će radosno slijediti Isusa po primjeru naše Majke Utemeljiteljice.

Ostajući s vama povezana u molitvi, iskreno vam čestita 80. obljetnicu uspješnog djelovanja u Subotici i sve vas srdačno pozdravlja vaša

M. Berislava Žmak
Vrhovna Glavarica

Rim, 10. rujna 2003.

molba Mariji Petković da hitno dovede sestre u Suboticu. I tako je ona sa šest svojih sestara, 4. srpnja 1923. godine, stigla u Suboticu gdje su sestre već narednog dana preuzele brigu za oko 100 siromašne djece. Ondje su sestre radile punih 18 godina, tj. do početka II. svjetskog rata. O djelu i radu sestara u "Kolevci" u Subotici u svojoj autobiografiji bl. Marija Petković ističe da su ondje sestre odgajale i njegovale oko 100 male dječice od rođenja do 7. godine te dodaje: "Tu su sestre ulagale mnogobrojne žrtve oko te sirotne djece koju su našle vrlo zapuštenu kad su došle jer vanjske žene nisu za njih marile. Držale su ih gladne, zapuštene u mokrim krevetima, tako da su se razvijale razne dječje bolesti a djeca su i umirala. Kad su sestre došle, spasile su mnogu djecu od očite smrti, a za mnoge je bilo prekasno."

U Subotici, u župi sv. Roka, sestre su 31. rujna 1930. godine otvorile svoj samostan pod imenom "Zavod i sirotište sv. Terezije od djeteta Isusa". "Ovo je vlastita kuća Družbe, sagrađena izvanrednom pomoći Božjom za odgoj djece i mladeži i za milosrdna djela, sa sirotištem i obdaništem", piše bl. Marija u autobiografiji.

Kronološkim redom navodim i ostale kuće koje su bile otvorene u subotičkoj biskupiji.

"Dom Sv. Ante" u Zagrebačkoj ulici br. 4, otvoren 22. siječnja 1941. godine, a zatvoren u srpnju iste godine, zbog rata.

"Kuća sv. Josipa radnika" u Vajskoj otvorena 1962. godine - do 1972. godine.

"Kuća Majke Božje milosti u Novom Sadu", 1. 05. 1962. godine - do 1992. godine.

Filijala u Đurđinu otvorena je 1968. godine - do 1992. godine.

Filijala u župi sv. Križa u Somboru otvorena je 1971. godine, kasnije sestre prelaze u župu Presv. Trojstva i ondje ostaju do zatvaranja filijale 1999. godine.

Filijala u župi sv. Aleksandra - sada župa Marije Majke Crkve otvorena je 1972. godine i u njoj sestre djeluju i danas.

Godine 2001. u samostanu u Skerlićevoj ulici u Subotici, u tzv. "Zavodu sv. Male Terezije" otvoren je dječji vrtić "Marija Petković".

Kroz ove kuće je prošlo 120 sestara a 35 sestara iz Bačke pošlo je stopama blažene Marije Propetog Isusa Petković i one su svoj život i rad uložile u svijetlu povijest ove Družbe.

Sada sestre rade samo u župi sv. Roka u župnom pastoralu, a od 2001. godine u svom samostanu imaju i dječji vrtić, te u župi Marije Majke Crkve, gdje također rade u župnom pastoralu.

Drugo predavanje održala je **s. M. Emila Barbarić** na temu: "Značaj proglašenja Majke Utemeljiteljice blaženom za budućnost Družbe". Ona je u svom predavanju naglasila: "Mnogi su u vrijeme priprava za proglašenje blaženom naše Majke Utemeljiteljice rekli da nije lako imati blaženicu, što se, dakako, može višestruko tumačiti. Primjerice, da nije lako doći do časti oltara, u smislu da nije lako dokazati čiju zaslužnost i proći kroz "sito i rešeto" svih propitivanja, ispitivanja i prosuđivanja, čak i "vražjeg odvjetnika". U drugu ruku, nije lako ni pripremiti sve potrebno za sam čin proglašenja blaženom. A ono što možda najjače obvezuje, jest da nije lako biti izravno povezan s blaženikom, odnosno blaženicom. Velika je to odgovornost i vrlo zahtjevno življenje u neposrednoj blizini i karizmi naše blaženice, kao što je palo u dio nama, Kćerima Milosrđa i hrvatskom narodu." U zaključku svog predavanja je rekla: "Stoga nas proglašenje blaženom Marije Propetog Isusa poziva da upoznamo njezin život, provjerimo svoj život u svjetlu evanđelja onako kako ga je blaženica provjeravala, da se utječemo njezinu zagovoru u svojim duhovnim i vremenitim potrebama, te živimo po uzoru na njezino nasljedovanje evanđelja... Primjer Marijina kreposna života u vrlo teškom društveno-povijesnom razdoblju najbolja je škola i poticaj i za suvremenog čovjeka na vjetrometini današnjih društveno-političkih zbivanja. Svaka Kćer Milosrđa morala bi živjeti i utjelovljivati milosrđe poput Majke Utemeljiteljice koja je bila življeno milosrđe."

U glazbenom dijelu nastupio je, pod ravnanjem **prof. Mire Temunović** i pod vodstvom **s. Bosiljke Halužan**, zbor župe sv. Roka koji je otpjevao, uz pratnju tamburaša, tri pjesme skladane u čast nove blaženice. Nastupili su i recitatori **Filip Čeliković**, **Andrea Biro** i **Ivana Stipić**. Oni su u prigodnom recitalu koji je sastavila **prof. Katarina Čeliković**, prikazali lik bl. Marije Petković te dolazak i djelovanje sestara u Subotici. U okviru ovoga programa nastupio je i dječji zbor župe Marije Majke Crkve pod ravnanjem **prof. Nataše Konstadinović** i pod vodstvom **s. Eleonore Merković**. Oni su vrlo lijepo otpjevali pjesmu "Zahvala sestrama". Potom su recitatorice ove župe **Nevena Mlinko** i **Marina Gabrić** recitirale pjesme **Kate Ivanković** posvećene Družbi i novoj blaženici.

Prisutnima se obratila i sadašnja direktorica dječjeg doma "Kolevka" **Mirjana Čabrić**, koja je čestitajući sestrama na ovoj obljetnici naglasila da "Kolevka" ove godine slavi stotu obljetnicu postojanja. Ona je također rekla kako se u sadašnjoj "Kolevci" njeguje duh ljubavi prema djeci, što je očito nastavak onoga duha koji su u "Kolevku" unijele sestre još prije 80 godina. Sestrama je čestitao i zahvalio im na suradnji i umirovljeni svećenik **Josip Temunović** čijim su zalaganjem sestre došle u Sombor. Prisutnima se obratila i **Željka Cvijanov** u ime osoblja vrtića, djece i roditelja.

Na kraju ovog prvog dana slavlja svim sudionicima i svim prisutnima zahvalila je **s. Bosiljka Halužan**, predstojnica subotičkog samostana sestara Kćeri Milosrđa.

**Uzdajmo se u Boga
i On će sve providjeti u pravo vrijeme.**

Bl. Marija Propetog Isusa Petković

Zlatni jubilej redovništva i sjećanje na pokojne sestre

Drugog dana slavlja posvećenog ovoj značajnoj obljetnici, u crkvi sv. Roka s. **Imakulata Baić** i s. **Rajka Žabica** su pod svečanom sv. misom proslavile 50. obljetnicu redovničkih zavjeta. Sv. misu je predvodio župnik **Andrija Anišić** a s njim su suslavili **mr. Andrija Kopilović** i **preč. Julije Bašić**. O životnom putu sestara jubilarke govorila je **s. Emila Barbarić**. A riječi zahvale prisutnima je u ime jubilarke uputila s. Imakulata.

Poslije sv. mise koja je također prikazana i za sve pokojne sestre koje su kroz 80 godina djelovale u Subotici, sestre i okupljeni vjernici pošli su na grob sestara Kćeri Milosrđa koji se nalazi u subotičkom "Kerskom groblju", gdje su izmolili I. Večernju blagdana Uzvišenja sv. Križa.

Četrnaest sestara "Kćeri Milosrđa" počiva u "Kerskom groblju"

Bogu hvala za 80 godina prisutnosti sestara, za sestre jubilarke, za crkvu i za obnovljeni krov

Završnoga dana ovoga slavlja, u nedjelju 14. rujna, svečanu sv. misu zahvalnicu predvodio je subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** s desetak svećenika i redovnika, u nazočnosti tridesetak sestara od kojih su mnoge došle na ovo slavlje iz R. Hrvatske, osobito one koje su nekoć živjele i radile u Subotici te mnoštva vjernika. Na sv. misi bili su nazočni također i gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera**, **Árpád Papp**, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine općine Subotica, **Grgo Francišković**, načelnik Odjeljenja za društvene djelatnosti, **Dujo Runje** iz "Naše radosti", **Imre Kern**, zastupnik u vojvođanskom parlamentu, **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća, i **Bela Ivković**, predsjednik Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo". U uvodnoj riječi biskup je čestitao sestrama ovu obljetnicu i zahvalio na svemu što su učinile proteklih godina za dobrobit subotičke biskupije. On je također pohvalio župnika i župljane što su obnovili krov na crkvi i zahvalio svima onima koji su u tome pomogli.

Toga je dana ujedno župa sv. Roka obilježila 107. obljetnicu svoje crkve i zahvaljivala Bogu za završetak opsežnih radova na krovu crkve, a i u ovoj sv. misi obilježen je zlatni jubilej zavjeta s. Imakulate i s. Rajke.

U uvodnoj riječi župnik **Andrija Anišić**, pozdravljajući sve nazočne, obrazložio je ovo četverostruko slavlje te dodao: "Četvrti razlog našega slavlja je završetak značajnih radova na krovu ove crkve. Ti radovi, u doista čudesnim okolnostima, odvijali su se čitavo vrijeme pod "generalnim pokroviteljstvom" bl. Marije Propetog Isusa Petković, čijem smo zagovoru preporučili ovaj značajan posao, a osobito skupljanje novca za isplatu potrebnog materijala i radova. I drago mi je danas da mogu posvjedočiti da je njezin zagovor bio doista moćan. U ovaj posao "uvučeni" su mnogi i nesvjesno, jer su nam toliko pomogli da smo - ni sam ne

80. obljetnica "Kćeri Milosrđa"

znam kako - ali jednostavno smo stigli do kraja radova i to ne samo na krovu crkve nego i na kapelici sv. Ane u našem, Kerskom groblju... U znak zahvalnosti za sve milosti koje smo dobili po zagovoru bl. Marije Petković, danas ćemo u našoj crkvi svečano otvoriti kapelicu koju posvećujemo njoj u čast... Ta kapelica će ujedno služiti kao prostor za roditelje koji dođu s malom djecom na misu.

Ujedno ću danas našem biskupu predati molbu da bl. Marija Petković bude imenovana suzaštitnicom ove župe, jer je ova naša nova blaženica u ovoj crkvi bila više puta, ovdje se molila, a otvaranjem samostana za svoje sestre u ovoj župi dala je veliki doprinos u pastoralnom radu za dobrobit vjernika ove župe. Uvjeren sam da bi to bilo na dobrobit ove župne zajednice."

U svom pozdravnom govoru župnik je zahvalio svima koji su dali svoj doprinos za radove na krovu a osobito Skupštini općine Subotica koja je dala veliki dar za isplatu ovih radova, kao i g. **Branku Vaciju**, direktoru "Kolpa-trade" za SCG i gđi **Nevenki Vaci**, direktorici PP "Bane", koji su dali veliki kredit bez kojega se ne bi ni mogli početi radovi. Zahvalio je također i svim radnicima "Monolit-gradnje" i njenom direktoru g. **Lászlu Irsaiju** za kvalitetno obavljen posao, ali također što je omogućio odloženo plaćanje ovih značajnih radova.

Prigodnu propovijed imao je **mr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marija Majka Crkve. On je u svojoj propovijedi govorio o značenju redovničkog poziva a osobito o velikom doprinosu sestara Kćeri Milosrđa za vjernički život i pastoralni rad u subotičkoj biskupiji.

Na misi je svirao Subotički tamburaški orkestar pod umjetničkim rukovodstvom g. **Stipana Jaramazovića** a zborom župe sv. Roka ravnao je **Miroslav Stantić**. Psalam je pjevala **Biserka Jaramazović**. Na početku mise nastupila su i djeca iz dječjeg vrtića "Marija Petković" koji se nalazi u samostanu sestara zajedno sa svojim odgajateljicama s. **Ivom, Dajanom, Marinom, Dijanom i Željkom**. Oni su otpjevali pjesmu "Marija dijete u Blatu se rodi".

Poslije pričesti svi prisutni su uz pratnju tamburaškog orkestra otpjevali "Tebe Boga hvalimo", a potom su župnik i župljani ove župe uručili prigodne darove sestrama i darovateljima za popravak krova.

Okupljenima se obratila provincijalna glavarica s. **Emila** koja je ovim riječima zaključila slavlje: "Okupljeni u ovoj župnoj

crkvi gdje je po svojoj prvoj redovničkoj filijali zaživjela Družba Kćeri Milosrđa koju je providonosno otvorila naša blažena Marija Propetog Isusa Petković s ponosom se obaziremo na blagoslovljenu prošlost, sa zahvalnošću sagledavamo našu sadašnjost, a s postojanom nadom upiremo pogled u budućnost. Svjesni smo da nas događaji koje slavimo i kojih smo svjedoci uvelike nadilaze. Tim više osjećamo duboku zahvalnost Bogu što je dao da nam oči vide i uši čuju sve ovo što slavimo. Na veliko se samo velikim može uzvratiti. Naša najveća zahvalnost Bogu za Dar proteklih događanja bilo je upravo to - da srcem i razumom prihvatimo darovanu nam poruku, da svatko od nas, u svom okruženju i na svoj način zaživi naviještenu Ljubav, ljubav jednih za druge, pa ma šta se dogodilo.

U svim ovim slavljinama u biskupiji i župi koja nas je udomila ispreplela su se velikodušna i dosjetljiva ljubav bezbrojnih, koje u

punom opsegu samo Knjiga života može spomenuti: od samozatajnih i onih koji nisu dali ni opaziti koliko se njihove ljubavi i dobrote slilo u sve ove događaje tijekom 80. godina kojima je vrhunac beatifikacija **MARIJE PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ** i današnje slavlje... Zahvalne smo svima vama, dragi prijatelji i dobročinitelji koji ste se okupili na ovo slavlje... Naša bl. Marija Propetoga Isusa neka nas zagovara da uvijek iznova otkrivano volju Božju u našem životu i da je s pouzdanjem i djetinjim povjerenjem slijedimo. Hvala Bogu i svima vama!"

Nazočnima se obratio i gradonačelnik koji je zahvalio sestrama za njihov doprinos dobrobiti ovoga grada. On je izrazio i radost što je obnovljen krov crkvi sv. Roka, izražavajući zadovoljstvo što je u tom značajnom radu mogla sudjelovati i Općina svojim

doprinosom.

U završnom ophodu s. **Emila** je ponijela sliku bl. Marije Petković a s. **Bosiljka** njezine moći u kapelicu koju je na simboličan način otvorio župnik **Andrija Anišić**. U novootvorenoj kapelici biskup **Pénzes** je predmolio molitvu u čast bl. Marije Petković i tako je završeno ovo slavlje.

Na izlazu iz crkve svi prisutni su dobili prigodnu razglednicu crkve s obnoljenim krovom i likom bl. Marije Petković, čijem zagovoru zahvaljuju za obnovljeni krov.

Poslije sv. mise slavlje je nastavljeno u dvorištu župe skromnim "agapeom" a prisutne je zabavljao domaći tamburaški sastav "**Biseri**".

Ovo četverostruko trodnevno slavlje bila je lijepa prigoda da sestre i župljani župe sv. Roka ali i cijeloga grada zahvale Bogu za 80 godina prisutnosti i djelovanja sestara Kćeri Milosrđa u gradu Subotici i na plodnoj bačkoj ravnici; da zahvale Bogu za 50 godina redovničkog služenja s. **Imakulate** i s. **Rajke**, da zahvale Bogu za divnu crkvu sv. Roka u kojoj Gospodin boravi i obasipa milostima vjernike župe i grada već punih 107 godina te da zahvale Bogu za divno i kvalitetno obnovljen krov na crkvi.

U svojoj zahvali, čestitajući sestrama ovo značajnu obljetnicu, župnik **Andrija Anišić** je rekao: "Bl. Marija Propetog Isusa Petković ostavila je u Subotici i subotičkoj biskupiji svijetli trag i miomiris svetosti koji se vidi i osjeća i danas. A sve plodove rada sestara Kćeri Milosrđa u proteklih 80 godina njihove prisutnosti među nama i djelovanja na prostranim bačkim ravninama, teško je sažeti u nekoliko stranica. No, mislim da smijem reći da je njihov život i rad u našoj biskupiji bio i jest neizmjeran doprinos u izgradnji Božjega kraljevstva i u širenju Kristovog evanđelja na ovim prostorima. Neke Bog blagoslovi i nagradi svaki njihov trud. A blaženi lik njihove Majke utemeljiteljice neka svijetli sadašnjoj upravi Družbe i svim sestrama koje sada ovdje žive i rade da uvijek, kao ona, mogu oslušivati poticaje Duha Svetoga kako bi za sebe i za sve vjernike i ljude dobre volje ovdje mogli ubrati nove, slatke plodove Božje providnosti. Sretna Vam budućnost - Živjele!" /a.a./

Branko i Nevenka Vaci i László Irsai sa župnikom Andrijom Anišićem - zdravica za uspješno obavljen posao -

*Sin Bačkih ravni,
koji je svetošću svoga života
ovu ravnicu uzdizao k nebu*

SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ - BLIŽE OLTARU

U katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici, u nedjelju, 21. rujna, svečanom javnom sjednicom završen je biskupijski istražni postupak u procesu za beatifikaciju Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića, karmelićanina. Svečanoj sjednici prethodilo je Euharistijsko slavlje koje je predvodio subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**. S njim su suslavili **o. Ante Stantić**, vicepostulator u kauzi SB o. Gerarda, **o. Vjenceslav Mihetec**, provincijski vikar Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa, **o. Bernardin Vizmeg**, prior somborskog karmelićanskog samostana kao i **o. Mato Miloš**, somborski karmelićanin, zatim članovi biskupijskog sudišta te brojni drugi svećenici i redovnici subotičke biskupije, u nazočnosti časne braće i bogoslova karmelićana iz Zagrebe te velikog broja vjernika.

U uvodu u sv. misu biskup Péntzes je izrazio veliku radost zbog završetka ovoga dijela postupka i nazvao ga povijesnim događajem za jednu tako mladu biskupiju kao što je subotička te je izrazio nadu da će postupak na višoj razini u Rimu napredovati brzo. On je pozvao okupljene vjernike da na tu nakanu mole i da se u svojim potrebama preporučuju zagovoru SB o. Gerarda.

Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**.

Poslije završetka mise prisutnima se obratio **mr. Andrija Kopilović**, sudac-delegat koji je protumačio tijekom svečane sjednice. On je ujedno, čestitajući o. Anti Stantiću dijamantni jubilej svećeništva, istaknuo njegov neumorni i dragocjen rad u ovom postupku koji je trajao dvadesetak godina.

Riječ provincijskog vikara o. Vjenceslava Miheteca

Na početku sjednice, pošto su članovi biskupijskoga sudišta zauzeli svoja mjesta u svetištu katedrale, pozdravnu riječ uputio je u ime odsutnoga provincijala **o. Jakova Mamića**, **o. Vjenceslav Mihetec**, koji je među ostalim rekao:

"Želim reći riječi zahvale svima koji su na bilo koji način pri-

donijeli ovom današnjem vrlo značajnom činu u cjelokupnom postupku kanonizacije sluge Božjega. Neka u ovom svečanom činu bude hvaljen Trojedin Bog koji je iz ove Bačke Crkve izabrao malog i neznatnog čovjeka da u njemu nastani svoju milosrdnu ljubav, da joj svojim životom bude svjedok a svojim poslanjem po sakramentu pomirenja djelitelj. /.../ Vjernici Sombora, Subotice i okolice svjedočili su o milostima primljenim po zagovoru o. Gerarda. Provincijalni kapitul 1984. potaknut svjedočanstvima vjernika odlučuje otpočeti s postupkom za kanonizaciju. Ta je odluka očitovana Vrhovnoj upravi našega Reda, koja je ovlastila generalnog postulatora da pokrene postupak u Subotičkoj biskupiji gdje je o. Gerard živio, djelovao i umro. Molbu za otpočimanje kauze subotič-

kom biskupu Matiji Zvekanoviću podnio je generalni postulator. Preuzvišeni ordinarij je molbu prihvatio s radošću, jer je on osobno poznavao slugu Božjega, kao redovnika koji je živio i umro na glasu svetosti.

Sluga Božji, karmelićanin o. Gerard od sv. Stjepana kralja, sin ovih Bačkih ravni, koji je svetošću svoga života ovu ravnicu uzdizao k nebu, ujedno je u toj ravnici i njezinom uresu prepoznavao Božji prst stvaranja i otisak Božjega traga. /.../

- * Mediji učinili o. Gerarda prisutnim u obiteljima
- * Neka sluga Božji postane izazov, suvremenom čovjeku ovoga podneblja a i šire, na zagledanost u Boga i po Bogu u čovjeka u čemu je o. Gerard mjerodavni učitelj i uzor.

Zahvaljujući sredstvima javnog priopćivanja koja se trude na svojim stranicama dati mjesta liku i poruci sluge Božjega o. Gerarda i tako ga učiniti prisutnim u obiteljima, potičem ih da s time nastave jer i današnji čovjek treba duhovnoga kruha bez kojega neće izdržati na putevima današnjice. Neka sluga Božji postane izazov, suvremenom čovjeku ovoga podneblja a i šire, na zagledanost u Boga i po Bogu u čovjeka u čemu je o. Gerard mjerodavni učitelj i uzor.

Zahvaljujem svim prisutnim štovateljima lika i nauka o. Gerarda, i svima onima koji su brojni ali im danas nije moguće biti s nama u ovom slavlju. Svi ste vi svojim molitvama po zagovoru o. Gerarda dali veliki i nenadomjestiv prilog ovom današnjem uspješnom činu.

Svetački život sluge Božjega o. Gerarda neka svima nama bude nadahnuće, poticaj i izazov da ga nasljedujemo i da svojim ustrajnim molitvama ubrzamo njegovo proglašenje blaženim i svetim."

Riječ vicepostulatora o. Ante Stantića

Poslije o. Miheteca okupljenim svećenicima i vjernicima obratio se vicepostulator o. Ante Stantić. On je na početku svoga govora protumačio da svečanom sjednicom, kojoj prisustvuju, završava prvi stupanj u postupku za proglašenje blaženim i svetim SB, o. Gerarda koji je u djelokrugu subotičke biskupije.

"Poslije ovoga stupnja, kada prenesemo svu dokumentaciju što smo o njemu prikupili u Rim, na kongregaciju za svete, slijedit će drugi, rekao bih presudni stupanj, u kojem će se na osnovi dokumentacije i spisa sluge Božjega, nastaviti obrada i provjera o njegovom liku. Sav materijal, što nosimo u Rim, stavljen je u 22 kutije, prepisan, što iskaza svjedoka što Gerardovih rukopisa, i još toliko kutija u kojima su smještene kopije tih istih prijepisa. Dakle, svega 44 kutije. Na temelju dokumentacije koju nosimo u Rim otpočet će drugi stupanj istoga postupka na višoj razini a rezultat toga rada bit će pripremljena knjiga, tzv. "Positio", to jest znanstveno obrađen život i kreposti o. Gerarda Tome Stantića a na temelju toga rada će o tome dati svoju prosudbu tzv. konzultori-teolozi. Kad oni završe svoj posao i on bude pozitivan, tada će sv. Otac izreći svoj pravorijek o Sluzi Božjem, to jest pravorijek o njegovoj svetosti. A kad se na zagovor o. Gerarda dogodi čudo, koje mora proći istu proceduru, kao i prethodni rad, tada sv. Otac proglašava slugu Božjega blaženikom."

*** Naša je dužnost da priznamo, poštujemo blagog ispovjednika, strpljivog patnika, i uzornog redovnika**

On je zatim protumačio što je prethodilo ovom postupku. To je prije svega "glas svetosti" o o. Gerardu "koji se javio spontano u Božjem narodu još za njegova života, već prvih godina njegova boravka i rada u Somboru". Naveo je zatim svjedočenje koje se pripisuje somborskom župniku a koje je objavljeno u časopisu "Neven" 1918. godine: "P. Gerard u očima vjernika je prava zvijezda Danica. Vjernici pokornici, siromasi od tuge i nevolje, ožalošćeni, uvijek su imali pristupa k njemu... i to u svako doba. U ispovijedanju je neumoran bio... providanje bolesnika bila mu je mila briga i ne samo u mjestu Somboru nego i izvan grada, na salašima, i u ma koje vrijeme... pravi Božji svetac na ovoj grešnoj zemlji...". Podsjetio je i na dva izvješća generalnih pohoditelja iz Rima upućenih generalu reda: "(O. Gerard)... radi mnogo, propovijeda na tri jezika i uživa veliki ugled kod vjernika..." (1926). A izvjestitelj iz 1937. godine ističe da ga svećenici drže sličnim sv. Ivanu Vianeyu. Podsjetio je i na pismo biskupa Budanovića u povodu zlatnog jubileja svećeništva o. Gerarda: "Do Boga stoji da procijeni i nagradi njegove zasluge oko razvoja svoga samostana kao i oko izgradnje kršćanskog života u Somboru. Naša je dužnost da priznamo, poštujemo blagog ispovjednika, strpljivog patnika, i uzornog redovnika" (12. srpnja 1952).

O. Ante Stantić podsjetio je i na veličanstven pokop o. Gerarda: "Na njegovu sprovodu 1956., a bio je tada komunizam na vlasti, bilo je desetak tisuća ljudi. Biskup Budanović je u *Litterae Circulares*, tj. u službenom vjesniku biskupije zapisao o tome... "Mnogopoštovani o. Gerard Stantić, zlatomisnik iz reda karmelićana, preminuo je 24. lipnja 1956. u Somboru; on se odlikovao, kroz pedeset godina, vjernošću u pastoralnom radu. Preporučujemo ga svećenicima u molitvu. O znaku poštivanja prema njemu svjedoči deset tisuća vjernika koji su iz poštovanja prema njemu sudjelovali kod njegovog pokopa." Podsjetio je i na svjedočenja sa sprovoda pokojnog biskupa Matije Zvekanovića, koji je vodio sprovod: "Vidjevši mnoštvo na sahrani, ustvrdio je u svom dopisu: "Eto kako umire pravednik", i dodao: Teško da je bilo bolesnika u Somboru kojega on nije posjetio, providio, tješio, dizao, hrabrio... Skrušeno i pouzdano molim za izvjesne milosti (njegov zagovor) i uvjeren sam u postupno uslišanje...".

Taj glas o svetosti SB o. Gerarda širio se i dalje u narodu o čemu svjedoče razni dopisi vjernika, ističe o. Stantić i dodaje: "Izgleda da mu je posebno na duši život, rađanje, jer više majki koje nisu mogle imati djece, to su postale, kako tvrde, po zagovoru o. Gerarda. Jednako tako ima ozdravljenja koja se pripisuju o. Gerardu, osobito bolesne djece."

*** Zapis o. Gerarda imaju nam i danas što reći, posebno u pogledu onoga što koristi istinitom duhovnom životu**

O. Stantić je zatim naglasio kako je u dosadašnjem a osobito u daljnjem postupku značajan i važan doprinos svećenika i vjernika.

"Ova, javna sjednica kojom završava postupak o. Gerarda Tome Stantića na razini naše biskupje, milosni je dar našoj subotičkoj mjesnoj Crkvi i to ne samo po životu Sluge Božjega nego i po njegovim brojnim zapisima posebno na hrvatskom i mađarskom jeziku, koji nam mogu poslužiti kao poticaj za dublji kršćanski život..."

Naš preuzvišeni g. biskup Ivan Pénzes je to dobro uočio kad je rekao da postupak o. Gerarda nije samo stvar karmelićana, nego i čitave subotičke mjesne Crkve. Postupak o.

Gerarda će napredovati, dakle, i po našem doprinosu a to je molitva za njegov zagovor, nastojanje da otkrijemo što nam poručuje danas preko onoga što je govorio onima koji su nam prethodili pod ovim podnebljem. Po svemu što sam ukratko rekao, SB o. Gerard bi trebao biti živ u našoj Crkvi, kao što je živ u njegovom rodnom mjestu Đurđinu, i ako bude živ u našoj molitvi i u prihvaćanju njegovih duhovnih poticaja... on će pridonijeti duhovnom životu naše Crkve".

Na kraju svoga obraćanja okupljenim vjernicima, vicepostulator o. Ante Stantić, zamolio je sve koji prime kakvu milost po zagovoru o. Gerarda, da to jave bilo u vicepostulaturu u Zagrebu, bilo u somborski karmelićanski samostan. Zahvalio je također najprije biskupu Pénzesu na zauzetosti oko postupka a zatim i članovima sudišta koji su na razini biskupije vodili ovaj postupak: pokojnim članovima toga sudišta **mons. László Gereu** i **mons. Ivanu Vizentaneru** kao i **mr. Andriji Kopiloviću**, koji je vršio ulogu delegata suca, **mons. Stjepanu Beretiću**, promicatelju pravde i bilježniku **preč. Jakobu Pfeiferu**.

O. Ante Stantić, vicepostulator, polaže prisegu da će sve prikupljene materijale prenijeti u Rim na daljnji postupak

Slijedilo je potpisivanje i pečačenje potrebnih dokumenata s kojima će, 24. listopada ove godine, biti prosljeđeni svi spisi u Rim na daljnji postupak. /AA./

O. Vjenceslav o bogatstvu misli o. Gerarda

Gledajući mladu žitnu zelen kako raste, buja, pod suncem, zanosi se u duhu i vidi Isusa, kako raste u srcima ljudi. Zanosi ga njegova poniznost, pokornost, marljivost. Ne može ne doviknuti s propovjedaonice: "On je u nama, to jest: raste njegova ljubav, njegovo djelovanje u nama. Postajemo ponizni, pokorni, marljivi". Ushićen Otajstvom euharistije želi duševnu radost podijeliti s dragim mu pukom, ali tako da ga svaki razumije, zbori: "Euharistija je kao jabuka iznad svega slatka, jer sadrži sve uživanje: jelo, odijelo, lijek i obranu; sadrži Onoga koji nas čini sebi sličnima: On ostaje u nama i mi u Njemu!... Euharistija je komad kruha koji nikad ne nedostaje, sve slasti u sebi sadržava i sve želje ispunjava. Hrani, jača, liječi, oblači, brani. Kod njega želim ugodno živjeti!" Ljepota i dražesnost, rodne mu grude, uzdižu ga u molitvi hvale k nebu, a nebo na njegovu molitvu odgovara blagoslovom puka i zemlje. Silna je riječ koja izriče njegovo iskustvo: "Po pričesti, srce mi je nebom postalo!"

PRVI BLAGDAN BL. MARIJE PETKOVIĆ PROSLAVLJEN U ĐURĐINU

Kao i u subotičkim župama, o čemu smo pisali u prošlom broju, prvi blagdan bl. Marije od Propetog Isusa Petković proslavljen je i u župi sv. Josipa Radnika u Đurđinu u nedjelju 13. srpnja na pučkoj misi u 10 sati koju je predvodio župnik **mr. Lazar Ivan Krmpotić**. Uz redoviti broj vjernika našlo se devet redovnica Blaženičine Družbe Kćeri Milosrđa pod vodstvom **s. Milene Lisjak**, kućne poglavarice iz Osijeka. Provincijalna poglavarica hrvatske provincije Krista Kralja silno nas je počastila što nam je po spomenutoj sestri Mileni poslala relikvije nove hrvatske blaženice. Na kraju misnoga slavlja u crkvi je postavljena slika bl. Marije P. koju je za ovu priliku naslikao akademski slikar **Šime Peić**. Na slici je Blaženica predstavljena s kruhom i Dubrovnikom u pozadini. Naime, veze bl. Marije Petković s Đurđinom datiraju još iz prvih godina Družbe kada je ona u pratnji **Mariške Dulić** (kasnije s. Jelisave) i po đurđinskim salašima prosila za potrebe svoje Družbe i siromaha u Blatu.

Verica Dulić

DESET NOVIH TREĆOREDACA

U franjevačkoj crkvi sv. Mihaela u Subotici u nedjelju 7. rujna pod svetom misom u 18 sati zavjetovalo se 10 novih trećoredaca. Franjevački svjetovni red u Subotici je obogaćen novim članovima, te sada broji 150 članova. Značajno je to da među novim članovima ima sve više mladih osoba, bit će tako onih koji nastavljaju bogatu tradiciju u ovom gradu gdje mjesno bratstvo postoji već više od 270 godina. Svetu misu je vodio duhovni asistent mjesnoga bratstva, **fra Marijan Kovačević**, zbor župe Isusova Uskrsnuća pod ravnanjem **Miroslava Stantića** je uljepšao misno slavlje, a prisustvovalo je mnoštvo braće i sestara trećoredaca koji su se pripremali za ovaj događaj trodnevnom duhovnim vježbama pod vodstvom **p. Amata Lotspeicha, OFM.** /*Csaba K.*/

PROŠTENJE NA SUBOTIČKOJ KALVARIJI

Na blagdan Žalosne Gospe, 15. rujna, proslavlja se proštenje na Subotičkoj kalvariji. Tako je bilo i ove godine. Sveto misno slavlje predvodio je subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** uz koncelebraciju nekoliko svećenika. Na misi, koja je bila dvojezična, na hrvatskom jeziku je propovijedao **vlč. mr. Ivica Čatić**, svećenik iz Đakovačke i Srijemske biskupije, inače doktorant biblijske teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, dok je na mađarskom jeziku propovijedao mladomisnik **vlč. Andre Horvat**, kapelan u župi sv. Jurja u Subotici. Sat vremena

Vlač. mr. Ivica Čatić propovijeda na subotičkoj Kalvariji

prije mise, odnosno sat vremena nakon nje, održano je na oba jezika klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom kao zadovoljština za grijeh psovke. Ova pobožnost obavlja se svake godine. Unatoč lijepom vremenu, broj vjernika nije bio veliki! Nadati se je da će se u vjericima ova svijest o važnosti davanja zadovoljštine za grijeh psovke ipak probuditi. /*M. S.*/

PROSLAVA PROŠTENJA U LJUTOVU

U nedjelju, 14. rujna, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa u centru Ljutova ispred stoljetnog križa služena je sveta misa koju je predvodio mjesni župnik **Franjo Ivanković**. Na misnom slavlju pored brojnih Ljutovčana, Subotičana i vjernika iz Tavan-kuta, Male Bosne i drugih župa, bili su prisutni i članovi amaterskog nogometnog kluba "Zvonimir '97" iz Rijeke.

Prije blagoslova župnik se zahvalio teta **Anici Rudić**, vjernici iz Ljutova koja godinama vodi brigu oko križa i čija je životna želja bila da se u Ljutovu slavi sveta misa svake nedjelje. Ova želja napokon je doživjela i svoju realizaciju zahvaljujući novoj mjesnoj samoupravi koja je svesrdno prihvatila prijedlog župnika da ustupe prostorije mjesnog Doma kulture u nedjeljnim poslijepodnevnim satima za održavanje sv. mise. Dogovoreno je da će se od naredne nedjelje, tj. 21. rujna u Ljutovu svake nedjelje slaviti misa. Ujedno je predviđeno da se uskoro sastanu predstavnici mjesne vlasti s crkvenim odbornicima i župnikom na dogovor oko dobivanja prostora za novu crkvu. /*I. P.*/

HODOČAŠĆE U ALJMAŠ

Postoje mjesta koja bude osjećaj duhovne sigurnosti. Jedno od takvih je zasigurno svetište Majke Božje u bilom Aljmašu. Ne nosi uzalud to svetište naziv Gospa od utočišta. Čim se stupa na tlo može se osjetiti što znači biti pod zaštitom one koju nam je Isus ostavio kao utočište, ali ne posljednje nego prvo i najvažnije. To iskustvo su kasnije potvrdili mnogi hodočasnici ne samo iz Hrvatske, nego i iz Subotičke biskupije, koji su nakon 10 godina ponovno hodočastili u bili Aljmaš u nedjelju, 14. rujna s dva autobusa. Uvjeren sam da je ovogodišnje "probno" hodočašće u Aljmaš iz Subotičke biskupije najava povratka na nekadašnju praksu kada su ondje iz Subotice hodočastili brojni vjernici.

Marjan O.

OBNOVLJEN

"MAMUŽIČEV KRIŽ" U ŽEDNIKU

Krist na križu uzdignut privlačio je k sebi, kroz povijest, mnoge ljude svojim mučeničkim svjedočanstvom. U želji da taj simbol našega spasenja bude životna smjernica i za buduće naraštaje, obitelji **Prčić** i **Peić** (dvije sestre) su dragovoljno obnovile jedan križ krajputaš na teritoriji župe sv. Marka u Žedniku, poznatiji kao Mamužičev križ. Ovaj prekrasno obnovljeni križ je posvetio župnik susjedne župe **mr. Andrija Kopilović** uz prisustvo domaćeg župnika i lijepog broja vjernika, koji su se dovezli organiziranim prijevozom nakon nedjeljne svete mise na ovo mjesto kako bi iskazali počast onomu koji nas je smrću na križu otkupio. Mr. Andrija Kopilović je u prigodnoj homiliji podsjetio na nekadašnju ulogu križa krajputaša kod naših predaka. Danas taj križ nema više tu ulogu, ali je on tu da nas podsjeća na Isusove riječi: Nitko nema veće ljubavi od ove doli da položi život za svog bližnjega.

Marjan O.

PETSTO GODINA CRKVE U BAČKOM BREGU

Crkva svetog Mihovila Arkandela u Bačkom Bregu proslavila je u subotu 30. kolovoza petstotu obljetnicu postojanja. Slavlje je započelo svečanim mimohodom od Doma kulture do crkve u kojem je sudjelovao subotički biskup **dr. Ivan Péntzes**, nekoliko svećenika, đakona, sjemeništara, mještani, te brojni gosti.

Sveta misa je započela oko 11 sati u prepunoj bereškoj crkvi, koja se blistala od predivnih šokačkih narodnih nošnji. Riječi pozdrava uputio je župnik domaćin **Davor Kovačević** i zahvalio je na prisustvu ovom slavlju generalnoj konzulici RH u Subotici **dr. Jasmini Kovačević**, trećem tajniku Veleposlanstva RH u Beogradu **Stipi Medić**, predsjedniku SO Sombor **Jovanu Vujičiću**, izaslanstvu Skupštine AP Vojvodine, subotičkom biskupu, svećenicima, đakonima i sjemeništarcima, te drugim brojnim gostima, a napose svećeniku isusovcu **Ivici Vinkovu**, te časnoj sestri **Anici Kristijani Gorjanac**, koji su porijeklom iz Bačkog Brega. U nadahnutoj propovijedi domaći župnik je govorio o povijesti seoske župe, sela i njegovog naroda, a potom je **Jelica Nikolić** iz Sombora pročitala pjesmu bereškog pjesnika **Ante Jakšića**, koja govori upravo o ovoj crkvi. **Ivana Gorjanac** je pročitala pjesmu **Zlatka Gorjanca** posvećenu petstotoj obljetnici župe "U Beregu petsto lita".

Na koncu svete mise riječi hvale je uputila dr. Jasmina Kovačević i biskup Ivan Péntzes, a velečasni Davor Kovačević je pročitao pismo **Josipa Bozanića**, upućeno bereškom župniku i njegovim župljanima. Nakon svete mise, za sve goste je priređen svečani ručak u Domu kulture, uz zvuke tamburica Bereških tamburaša. /Zlatko Gorjanac /

U BEREGU PETSTO LITA

**U Beregu petsto lita
stoji naša crkva sveta,
naša Božja kuća mila
crkva svetog Mihovila.**

**To je crkva našeg spasa,
tu slušamo Božjeg glasa,
tu ličimo naše boli,
tu se s dobrom voljom moli.**

**Arkanđela zaštitnika
moljili su svakog vika
naše bake i didovi,
da svoj narod Bog obnovi.**

**I do milenija novog
snagom srca Isusovog
nestajahu dani sivi
pa crkva i danas živi.**

**Velika je naša radost
u crkve je starost, mladost,
moli s nama Majka Diva
pa nam crkva lipša biva.**

**Neka svaki čovik čuje:
ovaj narod Boga štuje,
svojom virom on se diči,
Bogu šalje lipše riči.**

**Radujte se s nama gosti,
nek nam grije Bog oprostī,
neka živi naša mila
crkva svetog Mihovila!**

Zlatko Gorjanac

BLAGOSLOVLJEN KIP SV. ANTUNA U SONTI

U povodu blagoslova kipa sv. Antuna u Sonti, u srijedu 27. kolovoza, svečanu sv. misu predvodio je subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** uz koncelebraciju domaćeg župnika vlč. **Željka Augustinova** i svećenika koji su bili sončanski župnici kao te onih koji su po potrebi služili mise u ovoj crkvi. Na sv. misu su sudjelovali članovi KPZH "Šokadija" skupa s pjevačkim zborom i tamburašima, te velikim brojem djece, obučene u narodnu nošnju.

Na završetku sv. mise vjernicima se obratila **Ivanka Nyqvist**, direktorica modne kuće "Donna", sa sjedištem u Abu Dhabiju, a rodom Sončanka. Vjernicima je uputila nostalgičan pozdrav i snažnu poruku da ne treba okretati leđa Crkvi. Ona je i darovateljica sredstava potrebnih za izradu i postavku kipa sv. Antuna na križanju Vojvođanske ulice i Ulice Marka Oreškovića. Na koncu je organiziran mimohod do novopostavljenog kipa sv. Antuna kojeg je biskup Ivan blagoslovio. Na mjestu sadašnjeg kipa i ranije je bio postavljen kip sv. Antuna, kojeg su uništile nepoznate osobe po samom dolasku izbjeglica 1995. godine. žitelji Sonte sada ponovno imaju svojeg sv. Antuna kojeg, nadajmo se, neće zadesiti sudbina prethodnog.

Ivan Andrašić

SONČANI U OKUČANIMA

Posjet Okučanima Sončani su započeli sv. misom u crkvi sv. Vida koju je u nazočnosti velikog broja vjernika služio sončanski župnik **Željko Augustinov**. Na misi je pjevao zbor KPZH "Šokadija" uz pratnju tamburaša.

Među vjernicima je bilo i puno bivših Sončana, iseljenih devedesetih godina prošloga stoljeća, a danas žitelja Okučana i okolnih

sela. Tijekom propovijedi vlč. Augustinova bilo je i suza u očima nazočnih, a ganulo ih je i izvođenje starih crkvenih pjesama. Neke od njih, po riječima **fra Božidara Blaževića**, pravo su narodno blago otrgnuto od zaborava. Nakon mise napravljena je zajednička fotografija.

Na ljetnoj pozornici "Šokadija" je izvela svoj program. U polusatnom koncertu Pjevački zbor je izveo sakralnu glazbu. Priredbu pod nazivom "Večer pjesama i igara izveli su dječja folklorna skupina pod vodstvom **Kate Bukovac**, gajdaš **Adam Vulić**, folklorna skupina odraslih s koreografijom **Tereze Bukovac** uz konferansu **Ivana Andrašića** skupa s KUD-om "Valpovo". Gledalište je svoje zadovoljstvo iskazalo burnim pljeskom. Sve je završilo zajedničkom večerom, plesom i pjesmom što su za goste iz "Šokadije" priredili Sončani iz Okučana. /I. A./

PROŠTENJE U CRKVI SV. MARIJE

Crkva Svete Marije proslavila je proštenje na veličanstven način. Stoga nije čudo da je jedva bilo mjesta za brojne vjernike koji su došli proslaviti Gospin rođendan.

Svečana sv. misa počela je zvucima limene glazbe a zatim je u crkvu ušla procesija predvođena "kraljicama". One su bile slika koju svi sa sv. mise odnijeli u srcu. Na čelu povorke nošen je kruh ispečen od brašna od novoga žita koji je predan župniku **Károlyu Szungyiju**. Uz župnika sv. misu su služili i o. **Atilla** i dva mlada đakona.

Čini se da je ovo proštenje bilo ljepše i veće, a ako je to subjektivno, onda je glavni razlog što je s nama na slavlju bilo puno vjernika iz susjednih župa i drugih mjesta ali i predstavnika škole.

Jelena Bošnjak

PROŠTENJE U DOROSLOVU

Ovogodišnje proštenje Male Gospe u Doroslovu započelo je uoči samog blagdana, 7. rujna. Hodočasnici iz Bačke i Banata, ali i iz Mađarske i Slovačke i ove godine okupili su se u velikom broju u ovo marijansko svetište subotičke biskupije. Hodočasnike koji su počeli stizati već od 14 sati srdačno je dočekivao vlč. **Mihály Zélity**. Neki su hodočasnici stigli i pješice, pa i iz udaljenih mjesta.

Slavlje je započelo pokorničkim bogoslužjem u 16 sati nakon kojeg je slijedila osobna ispovijed. U 18 sati bila je sv. misa s blagoslovom prometnih vozila koju je predvodio vlč. **László Pósa**. U 20 sati je započela molitva Krunice i procesija sa svijećama. Ovaj dio slavlja predvodio je vlč. **Antal Péter**. U 21 sat započelo je klanjanje koje su predvodili vlč. **Vilmos Bunford** i vlč. **Ferenc Brasnyó**. Svetu misu na hrvatskom jeziku u crkvi u 22 sata predvodio je vlč. **Ede Mikity**. On je održao i prigodnu homiliju u kojoj je međuostalim rekao: "Nemojmo se, pred izazovom trećega tisućljeća, premišljati kojim putem krenuti, kako dalje. Za vjernika postoji samo jedan, dvije tisuće godina stari put, Kristov put, put križa. Na tom putu susrećemo blaženu djevicu Mariju, i sve vjerne duše, cijelu Crkvu,

koji svjedoče i zovu - ostani na ovom putu, on je jedini siguran. Došli smo ovdje, u ovo drago svetište presvete Bogorodice, posvjedočiti da želimo zajedno s njom slijediti Krista na tom putu i u trećem tisućljeću kršćanstva i čovječanstva."

Istovremeno su na vanjskom oltaru mladi iz Kupusine imali koncert duhovne glazbe. U ponoć je bila misa za mlade koju je predvodio **Mihály Zélity**. Poslije sv. mise zajednička molitva Časoslova a potom odmor.

Na sam dan proštenja program je započeo Križnim putem u 5 sati koji je predvodio vlč. **Oszkár Szeles**, slijedila je jutarnja sv. misa koju je predvodio vlč. **Gábor Baráth**. U 8 sati u crkvi je bila misa na slovačkom, koju su predvodili umirovljeni župnik iz Selenče **mons. Michal Zolarek** i novi selenčki župnik vlč. **Marjan Dej**. Sv. misu na njemačkom u 9 sati predvodio je **preč. Jakob Pfeifer**. Svečanu sv. misu u 9 sati na vanjskom oltaru predvodio je biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**.

Vrhunac ovogodišnjeg proštenja bila je svečana sv. misa u 10 sati koju je predvodio opat **Bártol Tomás**, iz Slovačke, koji je u svojoj propovijedi naglasio kako je Bog za svoga sina izabrao najljepšu i najbolju osobu koju je on, pak, na križu svima nama dao za Majku i Pomoćnicu. Stoga se možemo s pouzdanjem njoj obraćati u svojim potrebama, napose u kušnjama, naglasio je propovjednik.

Poslije mise bio je blagoslov djece i nabožnih predmeta i time je završeno ovogodišnje proštenje u Doroslovu sa kojeg su svi otišli duhovno obogaćeni.

Janez Jelen, salezijanac

PROŠTENJE NA HRVATSKOM MAJURU

Prve nedjelje u rujnu, 7. 09., po vrlo lijepom vremenu slavili su vjernici proštenje sv. Marka Križevčanina na Hrvatskom Majuru koji, na žalost, oživi samo na taj dan. Jedva ima stanovnika u ovom kraju, ali proštenje ih uvijek okupi i to svake godine u sve većem broju.

I ove je godine sv. misu kod tzv. "Gabrićevog križa" predvodio **preč. Ivan Skenderović**, župnik iz Aldena (USA), a s njim su suslavili **Ivan Prčić**, župnik župe Presvetog Trojstva iz Male Bosne, kojoj Hrvatski Majur također pripada, **Antun Gabrić**, umirovljeni svećenik, **Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka iz Subotice koji je ispovijedao i **mons. Marko Forgić**, duhovnik u sjemeništu.

Vrlo lijepu propovijed uputio je mnogobrojnim vjernicima, među kojima je bilo i puno djece, **mons. Marko Forgić** govoreći o potrebi zahvaljivanja i Bogu i ljudima na svim darovima koje primamo u životu.

Na kraju mise okupljenima se dirljivim riječima obratio vlč. **Skenderović** i rekao da će, "hvala Bogu, i ubuduće svake godine dolaziti" jer mu je ovdje lijepo. I ove mu je godine obitelj **Ostrogonac** darovala sliku od slame koja će ga sjećati na posjet rodnoj grudi, a na kraju je recitirana i pjesma o salašu **Đule Milodanović**. /K. Č./

TAVANKUČANI UGOSTILI RIJEČANE

Tavankutska župa bila je od 12. do 14. rujna domaćin amaterskoj nogometnoj ekipi "Zvonimir '97" iz Rijeke. Gosti iz Rijeke su za vrijeme svog boravka posjetili najznamenitije kulturne ustanove našega grada i bliže okolice. Najinteresantniji dio njihovog boravka bio je nogometni turnir koji je održan u subotu u župnom dvorištu u Tavankutu. Na uređenom terenu održane su četiri utakmice. Pored Riječana bile su i dvije nogometne ekipe iz Tavankuta. Poslije iznimno kvalitetnog nogometa, u kojem su mogli uživati i promatrači, priređen je zajednički objed u prostorijama župe.

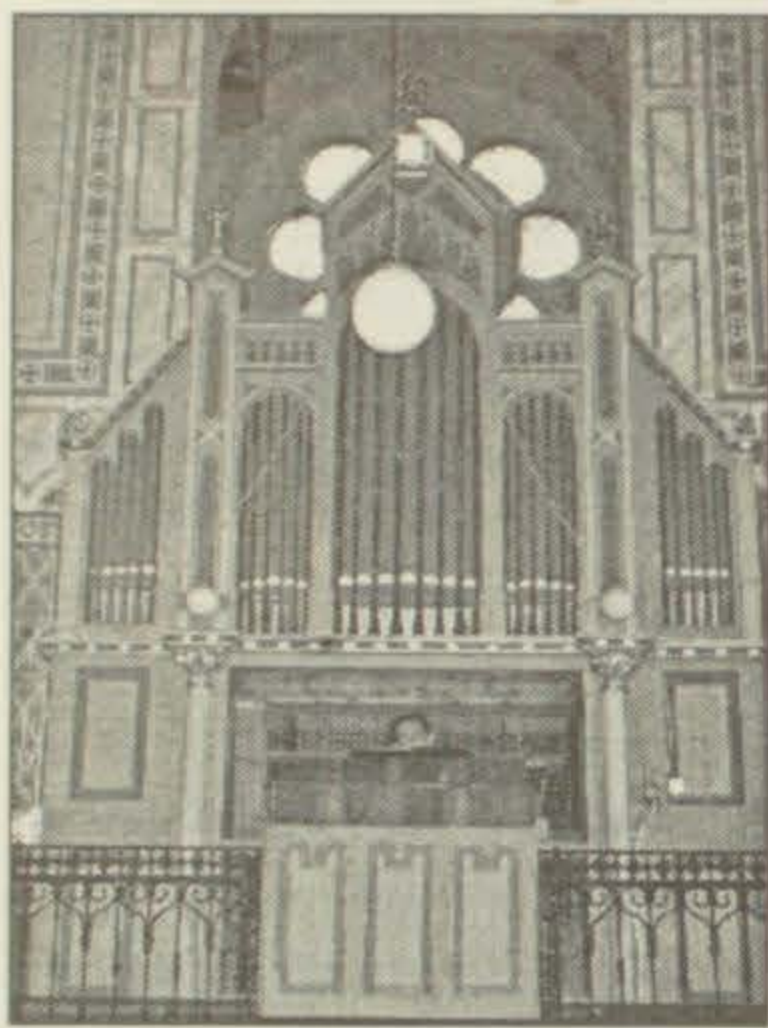
Riječani su u nedjelju bili na misnom slavlju u Ljutovu, a u poslijepodnevnom satima uputili su se puni dojmova svojim kućama.

Ovaj prijateljski i sportski susret ostvaren je zahvaljujući **Josipu Papu** iz Rijeke (stoji drugi s lijeva) i tavankutskom župniku **Franji Ivankoviću**. /I.P./

ELEKTRIFIKACIJA ZVONA I RESTAURACIJA ORGULJA U TAVANKUTU

Na zgradi crkve "Srca Isusova" u Donjem Tavankutu proteklih mjeseci izvedeno je više značajnijih poduhvata. Dva zvona koja su do sada radila na mehanički način dobila su novi elektromagnetni pogon. Također je izvršena rekonstrukcija noseće konstrukcije. Ove radove izveo je majstor iz Bajmoka **Marko Rožumberski**.

Elektroinstalacija u crkvi je zastarjela i dotrajala te je bilo nužno izvršiti zamjenu. Ovaj značajan pothvat izveli su majstori iz Sombora: **Josip Džinić** i **Josip Laslo**. Oni su ovaj posao, kao i ranije radove u župnoj kući, uradili besplatno. Iskrena im hvala na njihovu stručnom i vrijednom radu. Oni su pomogli i oko postavljanja novog gromobrana na crkvi i zaštitne mreže.

Orgulje u crkvi su već više godina bile u ruiniranom stanju te ih je trebalo temeljito renovirati. Ovaj poduhvat izveo je **Đerđ Mandić**, majstor iz Pečuha, a pomoćnik mu je bio **Dragan Prčić**, mladi župljanin. Predviđena je kolaudacija orgulja za dan obljetnice posvete crkve 20. listopada ove godine.

U ovim pothvatima sudjelovali su i mnogi župljani gdje je njihova pomoć bila potrebna. /I. P. /

HVALOSPJEV SV. ROKU I ŽIVOTU

Proštenje sv. Roka, svog nebeskog zaštitnika, župljani istoimene župe u Subotici, ali i vjernici iz drugih župa grada, svečano su proslavili i ove godine, sad već po ustaljenom rasporedu. U 9 sati je započelo klanjanje u tišini koje se prikazuje kao zadovoljština za strašan zločin pobačaja, koji je - nažalost - jako čest i u gradu Subotici.

Od 17,30 do početka mise bilo je obiteljsko klanjanje pod geslom "Hvalospjev životu", a u 18,30 sati svečana misa proštenja koju je predvodio žednički župnik **Željko Šipek**, koji je prisutnima još jednom osvjetlio lik zaštitnika ove župe i povezo njegovu pomoć i zagovor u bolesti kuge preporučujući mu u zaštitu spas našega grada i našega naroda od "bile kuge", tj. pobačaja.

Na kraju mise okupljene trudnice je blagoslovio župnik **Andrija Anišić** obredom "Blagoslova žene prije poroda" i preporučio ih sve u molitvi. Budući da su se prošle godine neke trudnice javile u zimskim mjesecima, odlučeno je da nedjelja u devetnici sv. Josipu također bude posvećena trudnicama s istim blagoslovom.

U predvorju crkve inače stalno stoje panoi posvećeni "Hvalospjevu života" protiv "Kulture smrti" a mogu se uzeti i materijali koji govore o ljepoti ljudskog života i o štetnosti pobačaja i drugih načina kontracepcije.

Uvjereni smo da će ovakva proslava proštenja biti draga sv. Roku, zaštitniku ove župe, ali i da će učiniti da se oslobodimo abortusa - te pošasti suvremenog društva. /Zv/

BIKOVAČKO PROŠTENJE S JUBILARCIMA

Blagdan Uznesenja Bl. Djevice Marije na nebo ujedno je dan proštenja u bikovačkoj crkvi, ove je godine "pao" na petak te je proštenje bilo u nedjelju, 17. kolovoza.

Kao i ranijih godina, bikovački vjernici su se za proštenje duhovno pripremili trodnevnicom. Prvoga dana trodnevnice župnik je pozvao đakona **Mirka Štefkovića** koji je u svojoj propovijedi govorio o četvrtom otajstvu krunice: "Koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo". Sljedećega dana došao je ovogodišnji mladomisnik **Goran Vilov**, inače porijeklom sa Bikova. On je propovijedao o krunici svjetla i njenom petom otajstvu: "Koji nam se u otajstvu Euharistije objavio". Na sam blagdan Uznesenja Bl. Djevice Marije u nebo sv. misu je predvodio zlatomisnik o. **Ivan Holetić**, franjevac. On je vrlo lijepo govorio o našoj zaštitnici i o blagdanu koji ova župa slavi.

Proštenje su svojim dolaskom uzveličali svećenici, njih sedmorica. Osim propovjednika na trodnevnicu, za oltarom su bili **Antun Gabrić**, umirovljeni svećenik, vlč. **Joza Miloš** i naš bogoslov **Ivica Ivanković Radak** te naš župnik **Julije Bašić**.

Katehistica i orguljašica **teta Nada** vrlo lijepo je ukasila oltar i stavila brojeve 1, 25 i 50 - oznake za mladomisnika, srebromisnika i zlatomisnika. Srebromisnik je **Nikola Kraljević**, župnik iz Beočina i Čerevića. Njegova je propovijed dojmila vjernike kako zbog snažnog govora o Gospi i dolaženju u crkvu, tako i zbog njegova neobičnog srijemsko-bosanskog "naglaska".

Zbor Marijinih glasnika, zbor mladih glasova podržan je starijim pjevačima te se crkvom čula lijepo izvedena himna o bačkoj ravnici i mnoge druge pjesme. **Marina, Miroslav** i **Erika** odrecitali su prigodnu pjesmu i jubilarcima darovali cvijeće.

Na kraju ove vrlo svečane i lijepe sv. mise proštenja mladomisnik **Goran** je podijelio vjernicima svoj mladomisnički blagoslov. /Marina Benke /

GENERALNA SKUPŠTINA FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA U SUBOTICI

Franjevački svjetovni red s područja svetoga Antuna Padovanskoga sa sjedištem u Osijeku, održao je 20. rujna svoju regionalnu skupštinu po prvi puta u Vojvodini. Prisustvovala su braća i sestre iz Belišća, Đurđenovca, Vinkovaca, Đakova, Osijeka, Iloka, Vukovara, Borova, Slavenskog Broda, Sonte, Novog Sada i Subotice. Skup je počeo svetom misom koju je predvodio p. **Alojzije Litrič OFM Conv.** uz koncelebraciju jedanaest svećenika, što duhovnih asistenata mjesnih bratstava, što dijecezanskih svećenika koji su članovi FSR-a, i uz sudjelovanje stotinjak trećoredaca. Skupštinu je vodio brat **Mato Vid Batorović**, a bila je konstruktivna pošto je uz uobičajeno informiranje raspravljano o konkretnim problemima te je usvojeno nekoliko važnih smjernica i prijedloga glede što boljeg organiziranja života mjesnih i regionalnih bratstava kao i rada nacionalnog vijeća FSR-a u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini te Srbiji i Crnoj Gori.

U radu skupštine sudjelovalo je sedamdeset članova FSR-a zajedno s duhovnim asistentima. Nakon radnog dijela skupštine, subotičko bratstvo i subotički Franjevački samostan pogostio je sve prisutne bačkim ručkom u blagovaonici samostana gdje je nastavljeno druženje do poslijepodnevnih sati. /Csaba K./

15. OBLJETNICA POSVETE KATEDRALE UZNESENJA BDM U BEOGRADU

Svečanim misnim slavljem, kojeg je 14. kolovoza u predvečerje blagdana Marijinog uznesenja u 19 sati predvodio beogradski nadbiskup **mons. Stanislav Hočev**var, Beogradska nadbiskupija proslavila je 15. obljetnicu posvete katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije na Nebo.

Kao što je posveta katedrale bila obavljena u Marijinoj godini, tako je i ova svečanost vrhunac proslave "godine krunice" u našoj nadbiskupiji. Na misnom slavlju bili su prisutni i naši svećenici jubilarci, koji slave 25. godišnjicu misništva - **vlač. Stjepan Barišić**, župnik iz Smedereva, i **vlač. Stjepan Vinojčić**, župnik iz Kragujevca. Ujedno je održan prijem ovogodišnjih mladomisnika, koji dolaze u našu Nadbiskupiju (jedan iz Hrvatske i jedan iz Slovenije). Nakon mise vjernici su u procesiji sa svijećama i s Marijinim kipom prošli po crkvenom dvorištu uz meditacije otajstava svjetla.

Sadašnja katedrala se nalazi na prostoru na kojem su 1924. g. francuski redovnici asumpcionisti počeli graditi manju crkvu, župni ured i samostan. Isti redovnici su 1938. godine počeli graditi sadašnju veću crkvu, posvećenu Djevici Mariji kao spomen-crkvu na žrtve francuskih i srpskih vojnika u Prvom svjetskom ratu na Solunskom frontu, o čemu govori i spomen ploča na ulazu. Podignuta zgrada doživjela je teške vihore rata i poslijeratnih zbivanja, te je od 1938. do 1984. godine upotrebljavana u različite svrhe, čak i kao magacin. Radovi na obnovi katedrale započeli su dvije godine nakon odlaska asumpcionista iz Beograda (1982.) i bili su završeni 1988. godine.

Za obnovu crkve i gradnju novih orgulja najviše je zaslužan tadašnji župnik, sada pokojni **mons. Anton Hočev**var.

Posvetu nove crkve u čast Uznesenja Blažene Djevice je 14. 08. 1988. obavio tadašnji beogradski nadbiskup **mons. Franc Perko** i time je Beograd dobio novu katedralu. Do tada je to bila crkva Krista Kralja.

Jubilejske 2000. godine započela su i biskupijska hodočašća koja traju i danas. Na svečanosti se okupio veliki broj svećenika, vjernika, a bila je prisutna i grupa mladih vjernika iz Italije, koji ovdje provode svoj odmor. Svečanost je uzveličao katedralni zbor, a na orguljama ga je pratio maestro **prof. Andrija Galun**. U nadahnutoj propovjedi nadbiskup je vjernike potaknuo da nastoje živjeti puninu svog kršćanskog poziva i da sami postanu divni Božji hramovi, u kojima će boraviti Duh Sveti.

Na proslavi svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije u katedrali su bili brojni hodočasnici iz svih župa naše nadbiskupije. Na svečanoj svetoj misi u 10 sati u katedrali je izložen Evanđelistar kao simbol naše unutarne obnove u godini Biblije. Kao što Marija sabire u kraljevstvo svoga Sina narode sa istoka i zapada, sjevera i juga, tako i ova katedrala sabire u jedan Božji narod sve ljude i sve narode, koji se uzdaju u spasenje njezinog Sina, te se tako na neki način katolički Zapad i pravoslavni Istok susreću na tlu naše zemlje, među našim vjernicima i u našoj katedrali, u kojoj je uznesenje Marijino prikazano na "zapadni" i "istočni" način.

s. Emanuela

MLADI IZ ITALIJE PO TREĆI PUT U PANČEVU

I ove je godine, po treći put zaredom, grupa mladih volontera, suradnika Caritasa "Ambrosiana" iz Milana, boravila u Pančevu, od 27. srpnja do 9. kolovoza.

Tijekom dvotjednog boravka u našoj sredini, u želji da pruže više pažnje i ljubavi onima na koje često zaboravljamo, gosti iz Italije su zajedno s djecom i mladima naše župe obišli ustanovu za djecu ometenu u razvoju i družili se s njima. Za mlade Talijane obilazak romskog naselja "Mali London" bio je prigoda da ih bolje upoznaju te da razbiju predrasude koje mnogi o njima imaju. Vratili su se na župu oduševljeni tom djecom koja su, iako siromašna u materijalnom smislu, puna životne radosti. Skupa s vjeronaučnom djecom bili su na jednodnevnom izletu u Vršcu. Organizirali su razne sportske aktivnosti, obišli nekoliko obitelji, sastali su se s vjernicima pravoslavne vjeroispovijesti. Četiri dana proveli su u selu Ivanovo, gdje su se susreli s mladima i djecom, te obišli stare i bolesne mještane tog sela. Svakodnevno su imali sv. misu koju je služio **don David**.

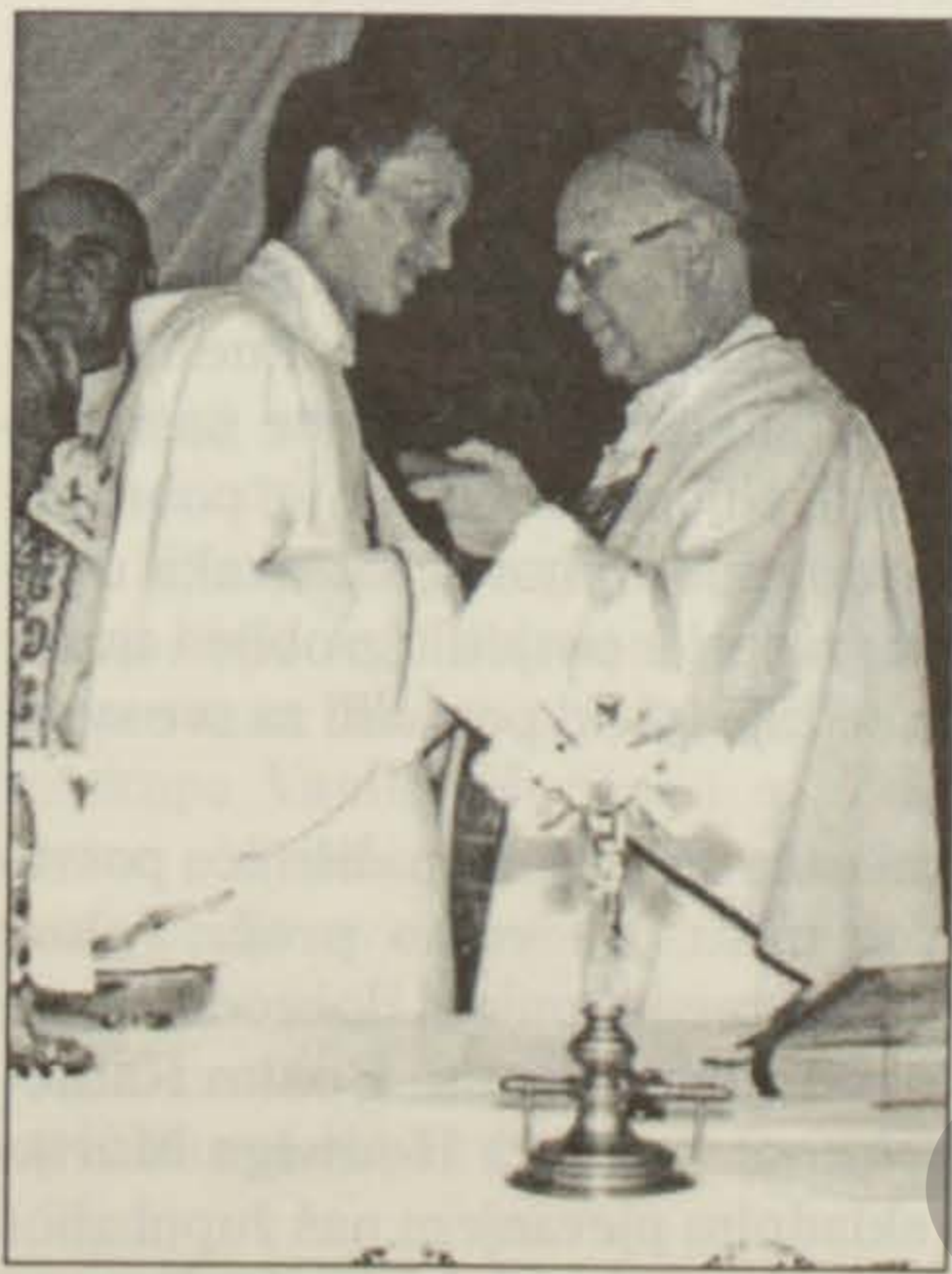
Na zajedničkoj sv. misi u nedjelju, 3. kolovoza, koja je služena na hrvatskom jeziku, mladi iz Italije aktivno su sudjelovali. Don David je pročitao evanđelje i održao propovijed na talijanskom jeziku, a onda su mladi Talijani skupa s našima pročitali molitvu vjernika na oba jezika i uz gitaru otpjevali par pjesama.

Gosti su nam pokazali da razumijevanje, tolerancija i dobra djela mogu donijeti velike plodove a ovaj je susret bio izvor obostrane velike radosti.

Nenad Ješić

LAČARAK - NOVA ŽUPA U SRIJEMU

Zlatnim će slovima biti upisan 26. srpnja 2003. u srca vjernika župe Srijemska Mitrovica i u povijest "kićenog Srijema". Toga dana, na blagdan sv. Ane, osnovana je na teritoriju srijemskog dijela Đakovačke i Srijemske biskupije nova župa Lačarak sa filijalama: Martinci, Kuzmin, Divoš, Čalma, Stara Bingula i Mandelos. Selo Lačarak bilo je najveća filijala župe Srijemska Mitrovica s vjernicima pretežno mađarske i hrvatske nacionalnosti.

Do kraja 70-tih u selu sa inače većinskim pravoslavnim stanovništvom postojala je katolička crkva u kojoj su svećenici iz Srijemske Mitrovice svake nedjelje okupljali vjernike na svetoj misi, dijelili sakramente i katehizirali. Zub vremena je učinio svoje pa se stara crkva urušila a zajednica se polako gasila. Tako je bilo sve do 2001. kada je blagoslovljen kamen temeljac za izgradnju nove crkve. I dok je rasla materijalna crkva, počela se obnavljati i živa Crkva Kristovih vjernika željnih duhovne hrane i utjehe. Ova obnovljena zajednica sabrana "od sva četiri vjetra u živi Božji hram" predstavlja jednu svijetlu točku na Srijemskim prostorima nakon svih nemilih godina.

Trostrukom slavlju: proslavi nebeske zaštitnice sv. Ane, proglašenju župe i imenovanju prvog župnika, prethodila je trodnevna koja je održana u Lačarku uz prisustvo lijepog broja vjernika. Trodnevnicu je predvodio mitrovački župnik i dotadaš-

Katolička crkva u Vojvodini i SCG

nji dusobrižnik za to područje preč. **Eduard Španović**. Kroz tri dana vjernici su razmišljali o značenju proglašenja župe, ulozi vjernika laika u Crkvi danas i o vlastitom pozivu u Crkvi. Na kraju se župnik svima zahvalio na susretljivosti tijekom prethodnih godina i obećao bratsku pomoć mladoj župi i župniku. Svaku večer je bila prilika i za svetu ispovijed.

Povijesno euharistijsko slavlje na blagdan sv. Ane predvodio je Đakovački i Srijemski biskup **mons. Marin Srakić** uz koncelebraciju pomoćnog biskupa i generalnog vikara za Srijem **mons. Đuro Gašparović**, šesnaest svećenika iz Srijema među kojima četvorica svećenika istočnog obreda. Svetoj misi su nazočile i redovnice iz različitih družbi te veliki broj vjernika iz Lačarka, Srijemske Mitrovice i okolice. Svetoj misi su nazočili i pravoslavni svećenici - **prota Milorad Golijan** arhijerejski namjesnik iz Srijemske Mitrovice i otac **Duško Marijanović**, stariješina pravoslavnog hrama u Lačarku, kao i potpredsjednik mjesne zajednice **Milorad Kuzminac**. Neposredno prije misnog slavlja nazočne je pozdravio dotadašnji župnik preč. Španović rekavši kako je odluka o osnutku župe i imenovanju prvoga župnika dobra, mudra, korisna i spasonosna.

U svojoj homiliji biskup Srakić je rekao da "danas počinje povijest - povijest župe svete Ane u Lačarku". Osvrnuvši se na prvu kršćansku zajednicu biskup je potaknuo vjernike i novog župnika da u duhu suradnje grade novu župu kako u materijalnom tako i u duhovnom smislu.

Nakon homilije uslijedio je obred uvođenja novog župnika u službu koji je vodio **mons. Đuro Gašparović**, biskup generalni vikar za Srijem.

Vič. Đaković se kao novi župnik obratio na kraju misnog slavlja zahvalivši okupljenim vjernicima na sudjelovanju u ovom povijesnom događaju a župljane je pozvao na zajednički rast u vjeri i hod putem Istine, Života i Ljubavi.

Nakon svete mise svi su se zadržali na bratskom druženju i zakuski koju su organizirali vjernici iz Lačarka.

Ovaj događaj u cijelosti dobiva na važnosti i značaju ako se uzme u obzir da se radi o maloj, dijasporskoj zajednici, kojoj je prijetila opasnost asimilacije u svakom pogledu.

Lačaračka zajednica je sa svojim župnikom započela prve korake na putu svoje povijesti, neka ih na tom putu uvijek prati Božji blagoslov i zagovor njihove nebeske zaštitnice sv. Ane.

Ivan Cingeli

GODIŠNJICA POSVETE CRKVE U RUMI

Nakon gotovo šest desetljeća u Rumu je stigla jedna skupina uglavnom starijih ljudi iz Njemačke u posjet svom zavičaju, iz kojeg su surovo otrgnuti ratnim vihorom 1944. godine. Toplu dobrodošlicu su im poželjeli naši sugrađani, a napose naši župljani i članovi Udruge podunavskih Nijemaca. Oni su se pobrinuli za njihov smještaj i isplanirali program njihovog boravaka u zavičaju. Nakon smještaja gosti su najprije posjetili groblje i tražili grobove svojih predaka i ondje se zajednički pomolili za sve svoje pokojnike.

Svake godine, 31. kolovoza naša župa slavi godišnjicu posvete župne crkve. Ove godine je misu predvodio preč. **Jakov Pfeifer** na njemačkom jeziku. Prisutne je toplom dobrodošlicom na hrvatskom jeziku pozdravio naš župnik **mons. Boško Radiević**, a da bi naši dragi gosti razumjeli, sestra **Hedwiga Marija** je prevodila. Misu je uljepšao skladnim pjevanjem naš župni zbor pod ravnanjem s. Hedwige. Ovog puta su pjevali uglavnom na latinskom jeziku.

Promatrala sam lica ovih ljudi i pokušala pročitati što se događa u njihovim srcima. Kako su bili sretni što su se opet našli u crkvi svoga krštenja, a neki i Prve pričesti i krizme! Nekima su tijekom bogoslužja potekle i suze. Poslije sv. mise je jedan bračni par, koji je toga dana slavio 45. obljetnicu braka, otpjevao prigodnu staru njemačku pjesmu.

Po završetku svete mise gosti su nam svima oduševljeno zahvalili. S osmijesima su napustili crkvu čijoj su se ljepoti divili. Za sve goste priređen je ručak u novoj dvorani "Leopold Mandić". Za vrijeme ručka zabavljali su ih mladi župljani iz tamburaškog orkestra KUD-a "Matija Gubec".

Svi su na kraju bili presretni što su opet mogli doći u svoj rodni kraj. Neka im dragi Bog bude u pomoći! Vjerujem da će mnogi živjeti od tog dana, a svojim unucima dugo prepričavati svoje utiske s ovog putovanja.

"Grüss Gott, liebe Freunde!"

Jasmina Šmit

VRUĆE LJETO U IRIGU

Unatoč toplini i žegi, vjernički je život u Irigu imao novosti. Novi život po krštenju primila je **Andrijana Djeveljekaj** u Irigu, dijete našeg mladog albanskog pekara. U Vrdniku je na Malu Gospu kršteno drugo dijete obitelji **Višnjovski**, mali **Kristijan**.

Početak srpnja u Irigu je bilo veliko vjenčanje pod misom, što je inače rijetkost. Vjenčali su se **Mihael Boškić** i **Helena Rušpaj**. Na ovoj sv. misi svirali su tamburaši iz Rume.

I onih tužnijih događaja je bilo, odlazak u vječnost naših župljana. U Irigu su umrle **Viktorija Rončević** i **Marija Birinji** (već je izgubila sina, te sina i supruga u deset dana); u Vrdniku su se u vječnost preselile **Marija Paracki** te **Margita Božić** u 95. godini (najstarija stanovnica Vrdnika).

Svete mise za pokojne okupljaju cijele obitelji, a često i pravoslavne u katoličkoj crkvi. Tako je služena misa i za pokojnu **Milicu Ljubičić**, pravoslavnu vjernicu, a župnik je sudjelovao i u blagoslovu spomenika također za pravoslavnog vjernika, pokojnog **Milana Beko**. Služena je sv. misa i za pokojnu **Mariju Madacki**.

Najveće slavlje bilo je u Šatrincima, 20. kolovoza - na blagdan sv. Stjepana, kralja, kada je sv. misu uz domaćeg župnika **Blaža Zmaića** uzveličao **mons. Đuro Gašparović**, pom. biskup i generalni vikar za Srijem. On je sve vjernike pozvao na život po uzoru na sv. Stjepana. Na poziv triju obitelji biskup je zajedno sa župnikom bio na druženju i razgovoru u večernjim satima.

U srpnju je župnik vjenčao u Bošnjacima (R. Hrvatska) **Antu Nikolića**, ministranta i **Mihaelu Golubičić**, njegovu krštenicu.

U Šatrincima su se 6. rujna vjenčali **Robi Varga** i **Sanja Mitrović**.

Uz početak školske godine župnik je uputio poziv roditeljima i djeci za školski vjeronauk kojega on predaje na tri župe.

/f.f./

OSNOVAN APOSTOLSKI EGZARHAT SRBIJE I CRNE GORE

Apostolska nuncijatura u Srbiji i Crnoj Gori izvijestila je da je 28. kolovoza, na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo po julijanskom kalendaru, papa Ivan Pavao II. osnovao Apostolski egzarat Srbije i Crne Gore za vjernike bizantinskog obreda u Srbiji i Crnoj Gori. Novi je egzarat nastao izdvajanjem toga crkvenog područja iz jurisdikcije Križevačke eparhije. Sjedište novog egzarhata bit će Ruski Krstur u Vojvodini. Za prvoga apostolskog egzarha imenovan je biskup **Đuro Džudžar**, naslovni biskup Akrasa i dosadašnji pomoćni vladika Mukačevske eparhije za vjernike istočnog obreda u Ukrajini sa sjedištem u Užhorodu u Ukrajini. Za katedralni hram/crkvu Grkokatoličkog apostolskog egzarhata proglašena je parohijska crkva Sv. Oca Nikolaja u Ruskom Krsturu.

Novi Apostolski egzarat za grkokatolike u Srbiji i Crnoj Gori ima 4 dekanata sa 17 župa. Aktivnih svećenika ima 18, 16 dijecezanskih i dva redovnička, a dvojica svećenika su u mirovini. Egzarat ima 10 bogoslova te 11 sjemeništara. U egzarhatu

djeluju 43 redovnice Službenica Blažene Djevice Marije u 5 redovničkih kuća, bratstvo malih sestara Charlesa de Foucaulda i muški samostan otaca Reda svetog Bazilija. Na području novog egzarhata živi, prema statističkim podacima Svete Stolice, 22.698 vjernika.

Preuzvišeni dr. Đuro Džudžar rođen je 22. travnja 1954. godine u Đurđevu u Vojvodini. Teologiju je završio s postdiplomskim studijem iz Istočnoga crkvenog prava u Rimu. Za svećenika je zaređen 7. rujna 1980. godine. Za biskupa ga je posvetio papa Ivan Pavao II. u bazilici Sv. Petra u Rimu 19. ožujka 2001. godine.

Prema Zakoniku kanonskog prava Istočnih Crkava, egzarhat je određeno crkveno područje slično eparhiji (biskupiji), a egzarh je redovito posvećeni vladika (biskup) koji ima sve ovlasti kao i eparhijski biskup (dijecezanski biskup). /IKA/

DJELO MARIJINO

Djeca za jedinstvo

Mogu se vidjeti u Staklenoj palači u New Yorku ili u prašumi Kameruna, na školskim skupovima ili na igralištima, na akcijama čišćenja prirode i kako nastupaju na koncertima.

To su djeca između 9 i 17 godina, svih rasa, kultura, iz 182 zemlje; to su Djeca za jedinstvo Pokreta Fokolara, kršćani, muslimani, budisti, hinduisti...

Pronalaze najrazličitije načine kako bi dali svoj doprinos rušenju barijera i podjela, sigurni da čovječanstvo teži tome da postane jedna velika obitelj.

I kao što je to u jednoj velikoj obitelji - tko ima više, daje u zajedništvo onima koji nemaju. Dobro znaju da puno djece u svijetu živi u jako teškim uvjetima, pate zbog rata ili su prekršena njihova prava. Žive jednu novu kulturu: kulturu davanja u kojoj pronalaze istinsku slobodu i sreću. Ne nedostaju im ideje: prave proljetne sajmove, prodaju po tržnicama, trgovima, ispred crkava - stvari koje su sami napravili - ogrlice, narukvice, poklončiće, a nešto od toga je i njihovo osobno, jer žele još više doprinijeti akciji...

Za desetu obljetnicu Konvencije o pravima djece sudjelovali su na Konferenciji djece za budućnost u Tokiju, u Japanu. Djeca su govorila o dijalogu, razoružavanju; o globalizaciji; o Internetu i sredstvima javnog priopćavanja, o zakonima koji bi štitali djecu od droge; o sportu; školi. Konačan dokument slali su svim predsjednicima država, vjerskim vođama i odgovornima iz oblasti medija, kao i u Ženevu - sjedištu UN.

Svaki dan mole Time-out (trenutak molitve ili tišine) za mir u svim točkama naše planete.

Njihov cilj je raširiti po čitavom svijetu novi stil života - međusobnu ljubav. Traže one najusamljenije, odbačene... Tako je jedna djevojčica u razredu bila izolirana od svih, jer su joj roditelji bili alkoholičari. Djeca za jedinstvo su za to saznala i približila joj se. Imala je kožnu bolest, a nije imala para da kupi lijekove. Skupili su novac i poklonili joj. Veoma je sretna kada je pozovu na njihov susret. (Vojvodina)

Pokrenuli su i puno drugih akcija, na primjer akciju "TV za ujedinjeni svijet", u kojoj su odgovornima za medije poslali svoju poruku s molbom da bi preko sredstava javnog informiranja pomogli izgradnji ujedinjenog svijeta. Prikupili su 750.000 potpisa koje su poslali Europskoj komisiji za kino i TV, Savjetu Europe i Ujedinjenim narodima. Svoje ideje izlažu pred predsjednicima država, gradonačelnicima, bez straha, jer znaju da je Svemogući s Njima.

Njihova najveća manifestacija je "Superkongres", koji se održava svakih 5 godina. Posljednji je bio 2002. u Rimu. Oko deset tisuća tinejdžera su zajedno proveli dva dana. U prvom danu produbili su svoja pitanja, na koje su i sami odgovarali svojim iskustvima. Sljedećeg dana išli su do Koloseuma da bi posvjedočili univerzalno bratstvo. Prisutna djeca drugih Crkava i vjera su se, prema svojoj tradiciji, pomolila za mir. Na kraju su, kao simbol, ostavili otisak svoje ruke na kišobranima jedan drugome da potvrde da žele zajedno živjeti "Zlatno pravilo" - "Čini drugome ono što želiš da on tebi čini!" S ovim paktom uzajamne ljubavi postavili su duboke temelje istinskog mira.

M. Č.

PAPA O SVOM POHODU SLOVAČKOJ

Slovačka - vjerna Kristu i Crkvi

Želim se danas s vama zadržati na svom apostolskom putovanju, kojeg sam proteklih dana imao radost ostvariti u Slovačkoj. Zahvalan sam Gospodinu koji mi je treći put dao posjetiti tu plemenitu zemlju. Ponavljam izraze osjećaja zahvalnosti svima onima koji su me primili s tolikom srdačnošću. Zahvaljujem prije svega časnoj braći u episkopatu, gospodinu Predsjedniku Republike i ostalim vlastima, kao i onima koji su se pobrinuli za svaki vidik mog boravka u toj zemlji.

Vjerna Kristu i Crkvi: takvom se Slovačka predstavlja kroz svoju povijest. Došavši k njoj osobno, želio sam je poduprijeti u toj vjernosti, dok s pouzdanjem kroči prema budućnosti. Sa zadovoljstvom sam se mogao diviti gospodarskom i društvenom razvoju koji je postignut u ovim godinama. Siguran sam da će, ulaskom u Europsku uniju, slovački narod znati pružiti izgradnji Europe valjan doprinos također na planu vrijednosti. Ona, hvala Bogu, posjeduje bogatu duhovnu baštinu, koju je, usprkos okrutnom progonu podnesenom u prošlosti, znala čvrsto čuvati. Tomu je rječito svjedočanstvo obećavajući procvat kršćanskog života i svećeničkih i redovničkih zvanja koji se danas događa. Molim da taj dragi narod s pouzdanjem nastavi taj put.

Prva dionica mog hodočašća bila je posjeta katedrali u Trnavi, crkvi majci nadbiskupije Bratislava-Trnava. Iz toga hrama, posvećenog svetom Ivanu Krstitelju, zatražio sam od kršćana da sve više budu neustrašivi svjedoci evanđelja.

Sljedeći su dani imali u središtu lijepa i duboka euharistijska slavlja, uz dobro priređenu liturgiju i pjesme i sa snažnim i pobožnim sudjelovanjem kršćanskog naroda. Prvo je održano na trgu u Banskjoj Bystrici, u središnjem dijelu zemlje. Komentirajući evanđelje Navještenja istaknuo sam potrebu njegovanja, počevši od obitelji, zrele slobode. Samo se na taj način može odgovoriti na Božji poziv, po primjeru Djevice Marije.

U Banskjoj Bystrici sam se, nadalje, susreo s članovima Slovačke biskupske konferencije. Potaknuo sam ih da nastave mnogovrsno djelo promicanja kršćanskog života, nakon mračnih godina komunističke izolacije i diktature.

Otišao sam zatim u Rožnavu, glavno mjesto zemljoradničkog kraja. U toj je sredini vrlo rječito odzvanjala evanđeoska prisposoba o sijaču. Da! Božja je riječ sjeme novog života. Obraćajući se na osobit način težacima istaknuo sam koliko je važan njihov doprinos izgradnji nacije. Treba ipak da ostanu čvrsto ukorijenjeni u svoju stoljetnu kršćansku tradiciju. U Rožnavi sam jednako tako imao priliku pozdraviti brojnu zajednicu mađarskih vjernika.

Posljednja i najvažnija postaja toga mog apostolskog putovanja zbila se u glavnom gradu Bratislavi. U tijeku svećane mise imao sam radost proglasiti blaženima dvoje sinova te zemlje: biskupa Vasila Hopku i s. Zdenku Ceciliju Schelingovu, žrtve okrutnih progona komunističkog režima u 50-im godinama; oboje svjedoci vjere 20. stoljeća, uzdignuti na čast oltara upravo u dan Uzvišenja svetog Križa. Oni podsjećaju kako je slovački narod, u dramatičnim trenucima patnje, našao snagu i nadu u Kristovu križu: O Crux, ave spes unica! Zdravo Križu, nado jedina!

Potpota Crkvi u Slovačkoj bila je Žalosna Gospa, njezina jedina zaštitnica. Ujedinjeni s njom, koja je ostala uz svog Sina na Kalvariji, naša braća Slovaci, i u ovom našem dobu, nastoje ostati vjerni Kristu i Crkvi. Neka Žalosna Djevica zaštiti Slovačku, da ljubomorno čuva evanđelje, najdragocjenije blago koje treba naviještati i svjedočiti svetošću života.

Neka te blagoslovi Svevišnji Bog, draga Slovačko! Hvala za tvoju ljubav prema Crkvi i Petrovu nasljedniku. /IKA/

24. rujna

Sveti Gerard

(* oko 980. + 24. rujna 1046.)

- bogati Mlačanin ● nesuđeni misionar ● u Zadru promijenio smjer ● odgojio svetoga Mirka ●
- svjedok smrti svetoga Stjepana ● od pustinjaka biskup postao ● svetac vatrene naravi ●
- osnovao međunarodno učilište ● požurio na gozbu Jaganjčevu ●
- mučen u Budimu ● molio za svoje ubojice ● strmoglavili ga u Dunav ●

Sluga Božji, Tomo Stantić, somborski karmelićanin nosio je redovničko ime Gerard. Jednostavnom somborskom hrvatskom puku je više odgovaralo da ga zovu pater Grga. Tko je dakle zaštitnik našeg Sluge Božjega?

U Budimpešti, na budimskoj obali Dunava, na izuzetno lijepom mjestu, lako je uočiti veličanstveni spomenik čovjeka s knjigom u ljevici, kako prema peštanskoj obali pokazuje križ u desnici. To je kip svetoga Gerarda. I zaista, sveti Gerad se nigdje ne časti kao u mađarskom narodu. Rođen je oko 980. godine u Mlecima (Veneciji) u plemićkoj obitelji. Odgojen je u samostanskoj školi. Stekao je veliko znanje u poznavanju Svetoga pisma i starih kršćanskih pisaca. Nedugo nakon što je mlad stupio u benediktinski red izabran je za učitelja novaka, a zatim je opat u opatiji svetoga Jurja. Njegova je želja bila da postane vjerovjesnik. Najprije je odlučio pohoditi Svetu Zemlju. Na putu je doživio brodolom, a kopna se dokopao u Zadru. I upravo u Zadru se susreo s opatom glasovite mađarske benediktinske opatije s Pannonhalme. On je nagovorio Gerarda da s njime krene put Mađarske. Dva su benediktinca najprije stigla u Pečuh gdje ih je dočekao biskup Mor i benediktinski opat Astrik. Dopao im se mladi Gerard. Predstavili su ga kralju Stjepanu u njegovoj prijestolnici: Stolnom Biogradu (Székesfehérvár). A kad je došla svetkovina Velike Gospe, Gerard je propovijedao. Kralj Stjepan se oduševio. Smjesta mu je povjerio odgoj svoga sina Mirka (Imre). Vjerno i predano je odgajao mladoga kraljevića. Nakon što je 1023. obavio povjerenu dužnost, sveti Gerard se povukao u planinu Bakony, da se posveti pustinjačkom životu. Nije sveti kralj dugo mogao bez Gerarda. Pozvao ga je da postane prvi biskup u novoosnovanoj biskupiji Csanád. Okružen svojom redovničkom braćom, sveti se Gerard svim žarom dao na apostolsku službu. Trebalo je propovijedati tamošnjem puku, koji je još čamio u tami poganstva. Svetac je bio gorljiv propovjednik. Živio je samo zato da svjedoči Veselu vijest. Kažu da u nastupima nije imao puno obzira. Nije znao obuzdati žestoku svoju narav. Kakogod se ražestio, sveti Gerard je uvijek znao pružiti ruku pomirenja. Govorio je "Bolje se pobuniti nego šutnjom gaziti istinu". Nije čudo što ga je vatreni mađarski narod primio i doživio

kao svoga čovjeka. Visoko je cijenio prosvjetu. Promicao je župne škole. Trudio se da učitelji ne budu stranci, već domaći ljudi. Veliku je pozornost posvećivao školovanju domaćeg svećenstva. U svome biskupskom sjedištu je osnovao i višu školu koja je stegla ugled međunarodnog učilišta, pa su u Gerardovoj školi studirali Nijemci, Česi, Poljaci, pa i Francuzi. U diplomatskoj službi mađarskoga kraljevstva bio je u Fran-

cuskoj i u Italiji. Poslije smrti svetoga Stjepana potekla je krv u Mađarskoj. Ljudi vjerni staroj poganskoj vjeri stali su progoniti netom pokrštene sunarodnjake. Sa svoja tri druga biskupa sveti Gerard se uputio u kraljevski grad. Usput su služili svetu misu u crkvi svete Sabine. Svetac je osjetio blizinu svoga odlaska, pa je rekao: "Prijatelji i braćo moja! Za sutra smo pozvani na Jaganjčevu večeru. Požurimo, da ne zakasnimo umrijeti za Krista!" U podnožju današnjeg Gerardovog brda (Gellérthegy) u Budimu sustigoše ih ljudi pobunjenoga poganina Vate. Gerardovu pratnju pobiše. Jednima glavu odrubiše, a druge zajedno s konjima i kolima strmoglaviše sa stijene u Dunav. U jednoj legendi o mučeništvu svetoga Gerarda čitamo da je poput božanskog Učitelja molio za svoje mučitelje, te je kao i sveti đakon Stjepan Prvomučeničnik, molio za svoje mučitelje i ubojice: "Gospodine Isuse Kriste, ne uzmi im ovo za grijeh, jer ne znaju što čine!" Mađarski narod je sv. Gerarda prihvatio u zbor svojih nacionalnih svetaca. Nastojanjem sv. kralja Ladislava, Gerard je proglašen svetim zajedno sa sv. Stjepanom i Mirkom.

Sveti Gerard je bio uz samrtnu postelju svetoga Stjepana. On je bio svjedok kako je prvi mađarski kralj svoje kraljevstvo predao Blaženoj Djevici Mariji.

Zaštitnik je Segedinsko-Čanadske biskupije u Mađarskoj, kao i mađarskih katoličkih škola. U Subotičkoj biskupiji njemu je posvećena župna crkva u Doroslovu i jedna u Bačkom Petrovom Selu. Svojim zaštitnikom mogu ga držati odgojitelji i učitelji budući da je i sveti Gerard bio odgojitelj mladoga kraljevića, sv. Mirka.

Millennium GSM Centar
Prodaja i Servis mobilnih telefona
Panasonic fax, bežični Pentium novi, korišćeni Split klima uređaji
Mobilni telefon i kartica za samo 3860 dinara
Čekovi do 7 rata, kredit do 24 meseci

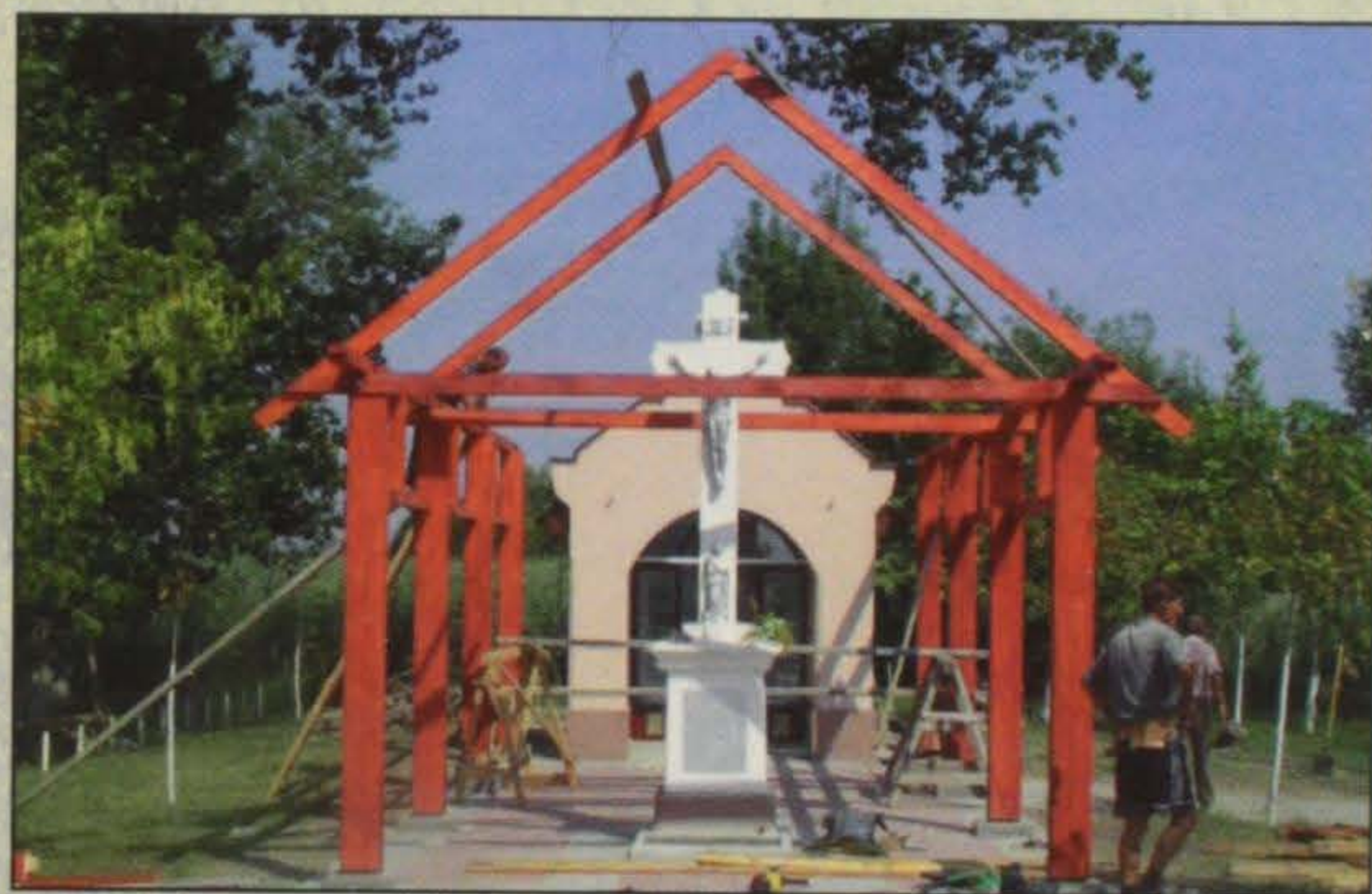
www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

BUNARIĆ

n
e
k
a
d
i

s
a
d

Proštenje 2003. u obnovljenom

Subotnje bdjenje uvijek je najdirljivije

*Mr. Andrija Kopilović,
upravitelj Svetišta*

Dvadesetak svećenika ispovjedalo je gotovo dva sata

*Večernju svetu misu i u obnovljenom svetištu
predvodio je mons. Stjepan Beretić ...*

... a onda je zapljuštala dugoočekivana kiša ...

... koja sestrama dominikankama nije smetala

svetištu Majke Božje na Bunariću

Ugledni gosti na mađarskoj ...

... i hrvatskoj misi

Biskup mons. dr. Ivan Pénzes predvodio je misu u 8 sati

Nadbiskup mons. Josip Bozanić blagoslovio je novi oltar i darovao svetištu moći bl. Alojzija Stepinca

Mladi u narodnim nošnjama - živi ukras proščenja

"Kraljice" su pjevale Gospi i Nadbiskupu

Prinos darova

Pogled na novi parking i na dio mnoštva

IX. postaja novog Križnog puta

Djeca - budućnost Bunarića

Zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić u Subotici

... s predstavnicima lokalne samouprave u Gradskoj kući

... u novoj galeriji

... s katehetama i katehisticama

... s biskupima i svećenicima

... s biskupima kršćanskih Crkava Vojvodine

... s predstavnicima Instituta "Ivan Antunović"

... prima diplomu počasnog člana Instituta

... s biskupom domaćinom, bandašom i bandašicom

... od mons. S. Beretića prima molitvenik "Slava Božja"

Piše: o. Ante Stantić, OCD

“SJEDINJENJE DUŠE S BOGOM” I UTJELOVLJENI SIN BOŽJI

1. U Gerardovim razmišljanjima pojam duhovnog kršćanskog života, “uraščivanje” u Isusa Krista, dinamična je stvarnost. Krist u nama treba postati “zrela vlat”. Znači da “uraščivanje” u Krista ima svoj razvoj i dubinu, koja se očituje u iskustvu koje Gerard prisposobljuje “kolaču”: “Isusu postati sladak kolač a on nama” (BM, 67). “Uraščivanje” dakle u Krista ima mogućnost postati iskustvom, što Gerard naziva “sjedinenjem”, oslanjajući se pri tome na svoga učitelja Ivana od Križa. Taj razvoj i dubina se ostvaruje: “izbacivanjem iz sebe svega što nije Bog... Dugotrajnom operacijom... (po kojoj) Isus uništi u nama sve što mu je protivno kako bi tako sve bilo sposobno za sjedinenje” (Razg. s Isusom, 63; BM, 169).

Ove su Gerardove riječi prericanje, među ostalim, sljedećega teksta Ivana od Križa: “Put o kojem govori naš Gospodin ne sastoji se od uživanja, niti od vlastitih ukusa i duhovnih osjećaja, nego od istinite smrti na križu, osjetne i duhovne... Tada postiže sjedinenje i najveća djela čini” (Uspon na Goru Karmel, II, 5,11). “Sjedinenjem” dakle duša postaje “sladak kolač Isusu a on nama” i njezin život postaje vrijedan u životu Kristova Tijela što je Crkva.

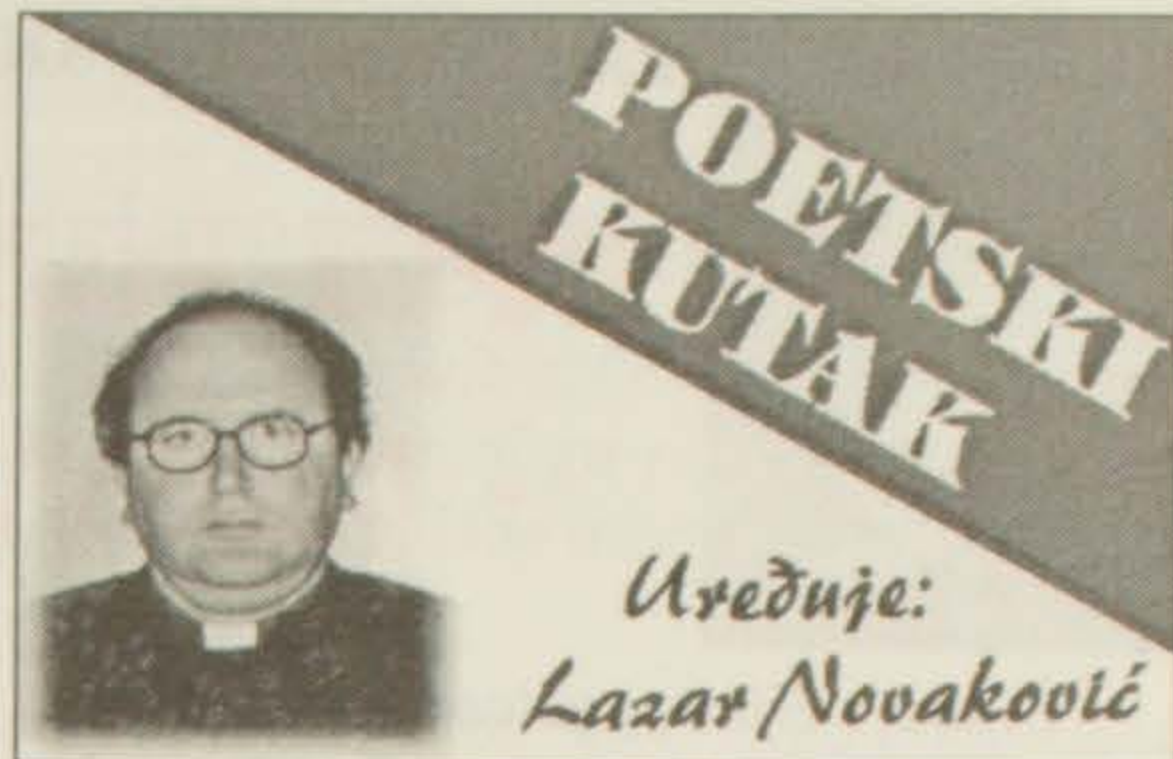
2. Drugo ime za “sjedinenje” je motrenje ili kontemplacija, “mistika”, koja je svakako poseban Božji dar ali Gerard uvjerava da je taj dar dostupan. Tvrdi, naime: “U motrenju Bog čini sve. Ako nastojimo, dobit ćemo ga po obećanju sv. Terezije.” (Th.p., 663).

Iako se “uraščivanje” u Krista, “zeleno žito”, koje može poprimiti stupanj “sjedinenja”, ne ostvaruje bez milosnog života, bez suradnje i “posebne milosti Duha Svetoga”, (Bl. duše, 384), ono ipak ovisi i od suradnje i intenziteta usaglašavanja volje kršćanina s voljom Božjom. “S Tobom sjedinjena duša nema svoje volje”, piše naš Sluga Božji. Njezina je volja Tvoja slobodna volja; (duša) nema snage protiviti se Tvoj volji (ThP., 663). “Sasvim ću predati svoju volju Bogu jer je ona sveza: ako je (sveza) potpuna, sjedinenje je potpuno” (Sjedinenje s Isusom, 8). Očito se Gerard ovdje nadahnjuje na sv. Ivana od Križa koji piše: “Sjedinenje se ostvaruje kada se ljudska volja potpuno suglasi s voljom Božjom tako da ne postoje dvije volje nego samo jedna i to

Božja, koja je također volja duše. (Ivan od Križa, Uspon na goru Karmel, I, 11.2.3). Ovaj navod, uz mnoge druge, očito ističe što Gerard želi postići svojim “uraščivanjem” u Krista. Želi i nastoji sasvim predati svoju volju Bogu kako bi postigao “sjedinenje”. O tome ćemo još nešto kasnije reći.

3. Pokušajmo još dočarati što se događa između Isusa i duše u “sjedinenju”. Gerard je zapisao da se putem “sjedinenja” Isus “utiskuje”, (užglibi), u dušu kao u “mekani vosak”. Tragajući za izvorima i za značenjem tih riječi, našao sam da se pri tome naš kandidat za oltar služi pisanim djelima sv. Terezije Avilske. Nekada sam mislio da se u tome koristi slikom Terezije iz Lisieuxa koja opisuje mekoću duše djeteta da primi pouke koje mu se pružaju kao “mekani vosak”. I to je moguće. Međutim je očito da se Gerard pri tome služi djelima sv. Terezije Avilske. Naime, u petoj odaji, u 2. poglavlju knjige “Zamak duše” sv. Terezija govori o gusjenici - svilcu, koji plete svileno vlakno u obliku čahure i u nju se zatvara da bi potom izašao iz čahure, preobražen u lijepog leptira. Tom slikom sv. Terezija Avilska opisuje proces i preobrazbu duše i visoki stupanj sjedinenja s Bogom. Služi se pri tome slikama “mekanog voska, pečatom...”. Piše ona na tom mjestu ovako: “Zar niste čule za Zaručnicu koju je Bog uveo u odaju vina i uredio u njoj ljubav? Pa to je to (preobrazba gusjenice - svilca u lijepog leptira). Jer kako se ta duša već predaje u njegove ruke, a velika ju je ljubav tako obuzela da niti zna niti hoće osim da Bog od nje napravi ono što bude htio... hoće da iziđe odande (iz čahure) a da ona i ne shvaća, o p e č a ć e n a N j e g o v i m p e č a t o m. Jer uistinu duša tu predstavlja samo v o s a k, dok pečat utiskuje drugi, zato što ga v o s a k ne utiskuje sebi, samo je pripravljen, hoću reći m e k a n a čak ni za tu pripravu ne smekšava se ona, već je mirna i pristaje na to. Ah, Božja dobroto, dodaje Terezija, (Isus zaručnik): Hoće samo našu volju i da nema prepreke s voskom” (5 odaje, 2,12). Očito se Gerard, kad govori o Isusu koji je utisnut, “Užglibljen” u dušu kao u “mekani vosak”, služi navodom iz djela sv. Terezije Avilske da bi tom slikom predočio događanje u duši koja se sjedinjuje s Bogom.

(Nastavlja se)

LJERKA MIKIĆ rođena je 1967. u Kostrču, u Bosanskoj Posavini. Završila je srednju poljoprivrednu školu. Članica je Hrvatskog književnog društva Napredak. Objavljena joj je zbirka pjesama *Molitva* (1998). Zastupljena je u zajedničkim zbirkama KUD “Rešetari”: *Raspleteni snovi i Cvjetovi i sjene*.

KRUH

Iz zlatnih zrna žita
Mijesi se svagdanji kruh,
Od njega su dječica sita,
Krijepi se tijelo i duh.

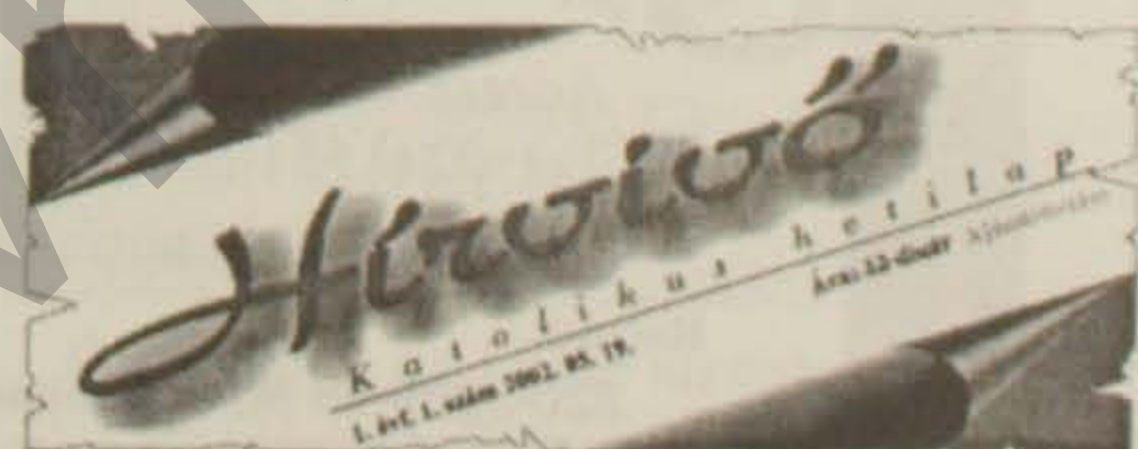
Kupan kapima rose,
Grijan zrakama sunca,
Kruh se ko duga prospe
Tražeći put do srca.

Duboko iz korijena zemlje
Dolazi na naš stol,
Vječan je ko nada, ko vrijeme,
I osjeća i radost i bol.

Čovjek ga treba i voli,
U ljubavi ga stvara i mijesi,
Za njega i nad njim se moli,
Daruje mu mjesto u pjesmi.

Kruh je blagoslov i dar,
Hrana je za cijeli svijet,
Satkala ga je ljubav
Zato je tako svet.

LJERKA MIKIĆ

Piše: Mato Miloš, OCD

OPĆI POZIV NA SVETOST - CRKVA JEST SVETA

Crkva, čije otajstvo izlaže Sveti Sabor, sveta je, bez mane, kako vjera uči. Krist, naime, Sin Božji, kojega s Ocem i Duhom Svetim slavimo kao "jedinog svetoga", ljubio je Crkvu kao svoju zaručnicu i predao se za nju da je posveti (usp. Ef 5,25-26), pridružio je sebi kao svoje tijelo i ispunio je darom Duha Svetoga na slavu Božju. Zbog toga su svi u Crkvi, bilo da su u hijerarhiji, bilo da ona njima upravlja, pozvani k svetosti prema onoj Apostolovoj: "Doista, ovo je volja Božja: vaše posvećenje" (1 Sol 4,3; usp. Ef 1,4). A ta se svetost Crkve u plodovima milosti koje Duh u vjernima proizvodi očituje neprestano i mora se očitovati (LG 39).

1. Svetost koja dolazi odozgor

Prema nicejsko-carigradskom Vjeronanju, kao i Katekizmu Katoličke Crkve (br. 823), mi vjerujemo da je Crkva sveta, jer je Krist, Sin Božji koji se s Ocem i Duhom Svetim slavi kao jedini Svet. Koncil uči da je Crkva tako sveta da je "nesposobna" ne biti sveta. Krist je kao miraz svojoj Zaručnici Crkvi predao samoga sebe Svetoga. Budući da Crkva posjeduje Krista Svetoga, ona je sveta: "Krist je ljubio Crkvu i sebe predao za nju da je posveti, očistivši je u kupelji vode uz riječ da sebi predvede Crkvu slavnu, bez ljage i nabora ili čega takva, da bude sveta i neporočna" (Ef 5,25). To je Crkva sveta i očišćena Kristovim djelom. Crkvu pak čine ljudi kršteni u ime Isusa Krista. To je dakle konkretni čovjek. Čovjek je slobodno biće kojega je Bog htio kao slobodnog partnera i u posvećivanju. Zbog toga su svi pozvani na svetost: "Ovo je volja Božja: vaše posvećenje" (1 Sol 4,3). Kada kažemo "volja Božja", onda ne mislimo na neku Božju "samovolju", neki propis, ili moralno pravnu obvezu. Krist

je donio svoj život svijetu, vječni život (usp. Iv 6,33; 1 Iv 1). Crkva je sveta jer njezini članovi žele stići k savršenosti jedinstva i u njima je već djelotvoran Kristov život. A istodobno oni su grešnici jer su još na putu i nisu još stigli u puninu jedinstva s Kristom. Koncil snažno ističe to određenje Crkve kao otajstvenoga Kristova tijela i naroda braće sjeđinjene zbog Gospodina i u njemu. Crkva je zajedništvo s Bogom i zajedništvo kršćana među sobom. Što je pak s onima koji se ne priznaju kršćanima? Imaju li oni kakav duhovni život ili su potpuno odbačeni? S kršćanskog motrišta Crkvu tvori zajedništvo višestrukih krugova. Onaj unutarnji krug je krug koji obuhvaća ljude u punom i vidljivom zajedništvu s Kristom i Crkvom. Potom se krugovi šire prema periferiji odijeljenih kršćana od vidljivog jedinstva zbog povijesnih ili pravnih razloga. Zatim kršćani odijeljeni zbog različitih vjerskih pitanja. U Crkvi ima mjesta za sve ljude dobre volje. Može se biti bliže Crkvi nego što se obično vjeruje i bliže Kristu no što se misli. Može dakle biti duhovnoga života i u nekatolika i nekršćana, što bi kršćani trebali priznati, no ne može se opet sve izjednačiti. Crkva nikada nije prestala nuditi čovječanstvu poruku za koju ona kaže da trajno poziva na svetost i spasenje. Biti svet znači živjeti život Krista (usp. Gal 2,20). A da bi čovjek znao da li živi život Krista, pomaže mu Deset Božjih Zapovijedi kao neko kontrolno mjerilo toga života i svetosti. Dakle, čovjek ne može imati neku "svoju" svetost. Svetost je čisti Božji dar. Budući da je milost dar, ona se ne može zaslužiti. Ona je učinak čiste Božje dobrohotnosti (usp. Rim 11,15). Čisto srce uvijek privlači milost. Bog ne dopušta da propadne išta od

onoga što može spasiti. Ako je čovjek u potrazi za samim sobom, on neće naći milost. Kršćanski život nije dakle silaženje u vlastite dubine, nego je to poziv, otvorenost prema onome koji može sve. Milost je ta koja dolazi ispuniti pukotine ponizna i raspoloživa ljudskog bića. Izvan milosti nema pravoga života. Svetost je dar koji možemo prihvatiti ili ne prihvatiti. Čovjek je slobodan zato što je stvoren na sliku Božju. Bog ne želi robove, bića koja su prinuđena podložiti se. Bog je ostavio čovjeku slobodu da se odredi, odluči za njega. Ako je svetost čisti Božji dar, onda bismo mogli shvatiti da nije potreban naš napor oko ostvarenja Isusove svetosti. Da, lakše nam je biti "svet" po svojoj volji, nego biti "svet" po Božjoj volji. S jedne strane mi "tjeramo" svoju volju, a za postignuće dara svetosti trebamo neprestano "gubiti" svoju volju da bismo bili u Božjoj volji. U "Očenašu" molimo "budi volja Tvoja". Time odmah nadovežimo, daj nam, Gospodine, da zaista prihvatimo Tvoju volju, jer Ti najbolje znaš što je za nas potrebno, a to je naše posvećenje.

2. Svetost koja se očituje

Svetost je vidljiva oznaka Crkve koja se mora očitovati na njezinim članovima. Bit je svetosti da kršćanin živi svoje krštenje, da živi u posvetnoj Božjoj milosti kao dijete Božje te da usklađuje svoj život s Božjom voljom, tj. da živi sukladno s Božjim Zapovijedima. Svetost je novost života. Svetost je vjernost krsnim zavjetima. Svetost je obraćenje srca da iz tame grijeha prijeđe u svjetlo Božje. Isus Krist je Crkvi povjerio sredstva posvećenja - sakramente. To su vidljivi izvanjski znakovi kojima se daje s njima združena Kristova, nevidljiva milost. Rast se duhovnoga života i svetosti usko povezuje sa sakramentima. Oni se dijele u Crkvi i po Crkvi. Među njima izrazito mjesto zauzima Euharistija, sakrament stvarne i žive prisutnosti uskrsnuloga Gospodina pod prilikama kruha i vina, koji u svojoj Crkvi živi do konca svijeta.

(nastavlja se)

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I GRADEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA TRGOVINA NA VELIKO I MALO

SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA I STRUČNI SAVJETI

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

Piše: mr. Andrija Kopilović

Osjećaj sveopćeg (univerzalnog) u partikularnom

(O dokumentu "Prezbiter, pastir i vođa župne zajednice")

"Potrebno je da svećenik nosi svijest da je njegova pripadnost partikularnoj Crkvi po svojoj naravi element koji obilježava življenje kršćanske duhovnosti. Tako prezbiter pronalazi baš u svojoj pripadnosti i predanju partikularnoj Crkvi izvor značenja, kriterija raspoznavanja i djelovanja koji oblikuju bilo njegovo pastoralno poslanje bilo njegov duhovni život. Riječ je o važnoj materiji u kojoj je potrebno imati široko viđenje, koje bi vodilo računa o tome kako pripadanje i predanje partikularnoj Crkvi ne zatvaraju u sebi svećeničko djelovanje i življenje: oni se zapravo, već po samoj naravi, bilo partikularne Crkve, bilo svećeničkoga služenja, i ne mogu zatvoriti." To su elementi ekleziološkoga reda koji bitno uokviruju život i djelovanje prezbitera te im daruju fizionomiju sastavljenu od osobitih pastoralnih usmjerenja, ciljeva, osobnoga davanja u određenim zadacima, pastoralnih susreta, podijeljenih interesa. Da bi se učinkovito shvatila i ljubila partikularna Crkva te pripadanje i predanje njoj, služeći joj i žrtvujući se za nju do dara vlastitoga života, potrebno je da posvećeni službenik bude sve svjesniji da je sveopća Crkva "ona stvarnost koja ontološki i vremenski prethodi svakoj pojedinoj partikularnoj Crkvi". Naime, nije zbroj partikularnih Crkava onaj koji čini univerzalnu Crkvu. Partikularne Crkve u univerzalnoj Crkvi i počinjući od nje, moraju biti otvorene pravom zajedništvu osoba, karizma, duhovnih tradicija, bez zemljopisnih, intelektualnih ili psiholoških granica. Prezbiteru mora biti vrlo jasno da je samo jedna Crkva! Univerzalnost, to jest katolicitet, sama po sebi mora ispuniti partikularnost. Duboka, prava i životna zajednička veza s Petrovom stolicom predstavlja jamstvo i potrebni uvjet svega toga.

(PAŽ 15-18)

U sljedećem nastavku:

II. dio: Župa i župnik

Hrvatske katoličke Internet stranice (XIX.)

Vjeronauk - www.vjeronauk.net

Školski vjeronauk jedna je od najaktualnijih tema u Subotičkoj biskupiji ovoga rujna. Premda je u Hrvatskoj vjeronauk vraćen u škole mnogo ranije nego ovdje, hrvatski franjevački vjeroučitelji su u svrhu njegove promidžbe utemeljili stranicu na adresi www.vjeronauk.net

Na stranici, koju inače uređuje fra Ivan Marić, nalazi se više podlinkova u okviru kojih su svrstani različiti sadržaji, počev od osnovnih katoličkih molitvi, temeljnih vjerskih istina i sedam sakramenata, preko planova i programa katoličkog vjeronauka za sve razrede osnovne i srednje škole u Hrvatskoj, nekoliko desetaka crkvenih dokumenata i članaka o školskom vjeronauku i župnoj katehezi kao i studije o suvremenim vjerskim temama, pa sve do teksta Biblije i testova za srednjoškolce. Posebno je zanimljiva mogućnost poručivanja testova, koje zainteresirani vjeroučitelji mogu dobiti putem e-maila ili na CD-u.

Prihvatanje pohađanja katoličkog školskog vjeronauka od strane roditelja i učenika kao nečega što se može slobodno svjedočiti u sredinama gdje su katolici u manjini, bit će dulje aktualan nego u zemljama gdje je katolička vjera "većinska", što upućuje na važnost ove stranice ne samo za učenike i studente, nego osobito za vjeroučitelje.

s. b.

CRKVI "ISUS RADNIK" SLIKAR LEŠ DAROVAO SLIKU

Slikar Albert Leš rođen je u Subotici 17. 05. 1946. godine kao zadnje, dvanaesto dijete svojih roditelja i kršten je u crkvi "Isus Radnik" u Subotici. Sada živi i radi kao slikar u Sremskoj Mitrovici. Nedavno je svojoj crkvi darovao kompletni Križni put s 14 slikanih postaja.

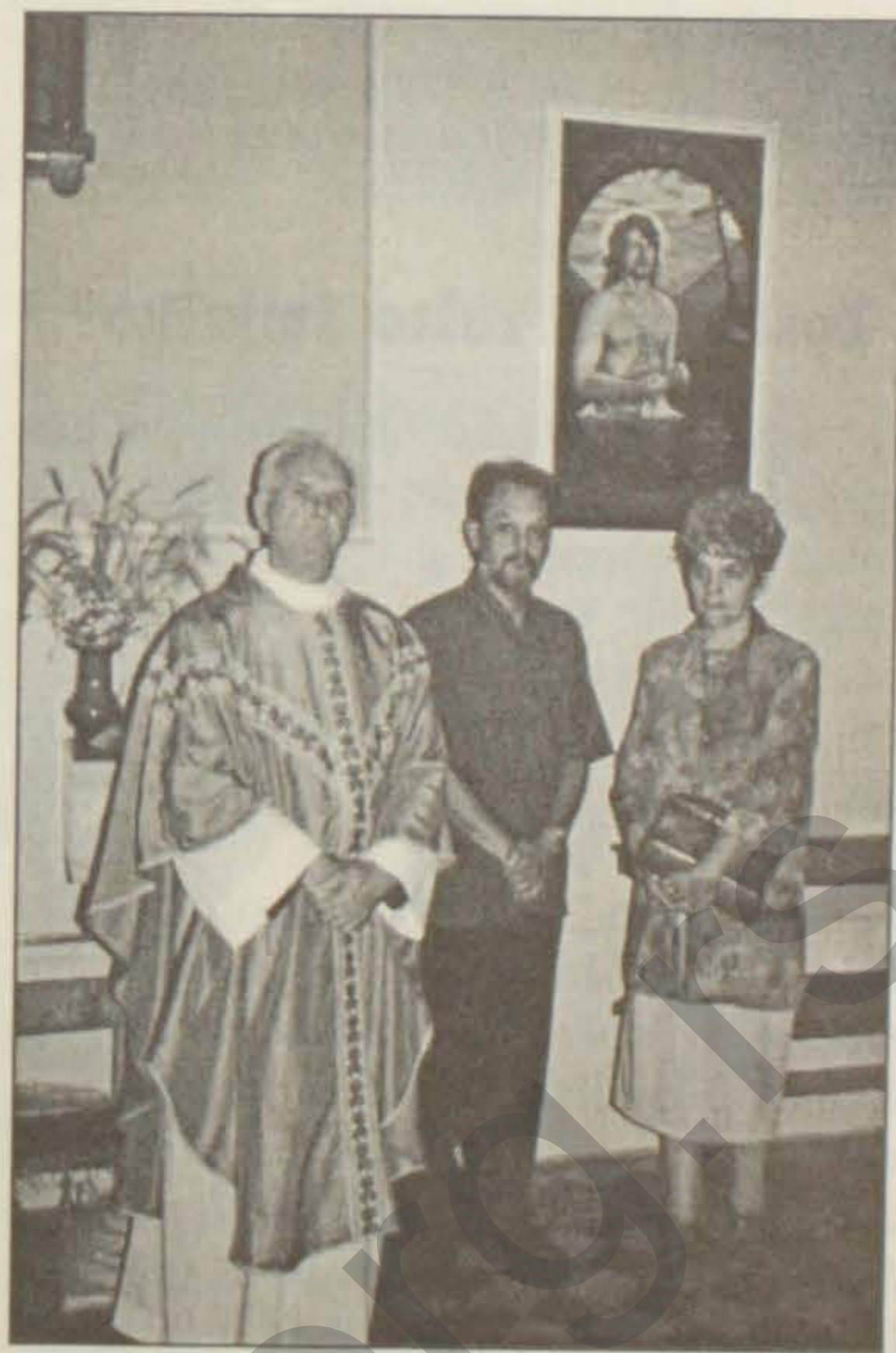
No, gospodin Leš posjećuje i svoj rodni kraj. U okviru "Dužijance 2003", na otvorenju likovne kolonije "Bunarić" 22. kolovoza na salašu Paje Đurasevića, slikara Alberta Leša predstavio je Josip Horvat, organizator kolonije. Tom je prigodom umjetnik darovao sliku "Isusovo krštenje" crkvi Isusa Radnika a o slici je govorio preč. Andrija Kopilović.

U nedjelju 24. kolovoza u crkvi Isusa Radnika na početku sv. mise u 7,30 sati bila je mala svečanost kada je župnik Rehák predstavio slikara Leša a umjetnik je protumačio svoju sliku. Slijedio je blagoslov slike a sv. misu župnik je prikazao za obitelj Leš. Prisutni vjernici bili su dirnuti ovim darom i dva puta zapljeskali umjetniku.

Slika je postavljena pokraj krsnog studenta, veličine je 105x55 cm.

Župljani zahvaljuju umjetniku na ovom velikom daru.

Župnik Rehák

ISPRIKA

Zbog nepotpunih informacija u nabravanju uglednih gostiju na "Dužijanci 2003", u prošlom broju nisu spomenuti g. Antun Vidić - direktor Hrvatskog poslovnog centra iz Budimpešte, g. Mijo Karagić iz Hrvatske zemaljske samouprave u Mađarskoj te Alojz Kovačević iz Nove Gradiške (Rešetari). Ispričavamo se!

PRIMAMO NA STRUČNU NJEGU I ČUVANJE

privremeno i trajno
stara, oboljela i nemoćna lica.
Telefon 024/753-374 ili 064/122-87-55.

Fotografije na kolor stranicama:
Photonino, Votuzo, i "Zvonik"

Piše: dr. Tadej Vojnović, ofm

Rodio se Smješko

(Post 21,1-7)

Pripovijedanje o Izakovu rođenju počinje rečenicom: "Jahve se sjeti Sare kako je rekao i učini joj kako je obećao" (r. 1). Bog je vjeran svojem obećanju. Kroz čitavu Bibliju obistinjuje se izreka psalma: "vjernost njegova ostaje dovijeka" (Ps 117,2). O biblijskom izrazu "sjetiti se" u odnosu na Boga već smo govorili u prijašnjem razmišljanju. U Bibliji ga nalazimo 7 puta i uvijek označava brigu Božju za čovjeka pogotovo ako je radnja već u tijeku, ako je Bog nešto naredio ili obećao. Ovo je pripovijedanje o izvršenju obećanja kojeg je Bog dao Abrahamu da će imati potomka ("... baštinik će ti biti tvoj potomak", usp. Post 15,4) a neposredno se naslanja na poglavlja 17. i 18. Knjige postanka. Pripovijedanjem o rođenju Izaka ne samo da se završava jedan dio Božjih obećanja Abrahamu već to jamči da će Bog izvršiti i ostatak, a to su obećanja o "velikom narodu" ("Velik ću narod od tebe učiniti", Post 12,2) i o "zemlji" ("Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju", Post 12,7). Jest, Bog je vjeran svojim obećanjima ("Zato znaj da je Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj Savez", Pnz 7,9).

Zašto Izak, zašto Smješko?

Svako hebrejsko biblijsko ime ima neko značenje, pa tako i ime Izak. Ime dolazi od hebrejskog glagola "cahaq" što znači smijati se pa bi "jicehaq" točno značilo "on se smijao". No odakle smijeh i smijanje u imenu Abrahamovog sina? Da bismo to razumjeli, valja nam se vratiti unazad na 17. poglavlje. Bog mijenja ime Abram i Saraji. Govori Abram: "i nećeš se više zvati Abram - već Abraham jer naroda mnogih ocem ja te postavljam" (Post 17,5). U to vrijeme Abrahamu je sto godina. Bog mijenja ime i Abrahamovoj ženi Saraji: "Tvojoj ženi Saraji nije više ime Saraja: Sara će joj biti ime. Nju ću blagosloviti i od nje ću ti dati sina" (Post 17,15-16). Kakva je bila reakcija Abrahama na tako veliko i nevjerovatno Božje obećanje koje nadilazi svako ljudsko iskustvo? Pisac nastavlja: "Abraham pade ničice pa se nasmija i reče u sebi: 'Onome komu je stotinu godina zar se može roditi dijete? Zar će Sara u devedesetoj rod rađati? Neka tvojom milošću Jišmael poživi!'" (Post 17,17-18). Obećanje je toliko protivno ljudskom iskustvu da se

Abraham na njega smije. Ne želi povrijediti Boga pa u sebi govori svoju nevjeru. Za njegovo ljudsko iskustvo više mu znači sadašnji sin Jišmael kojeg mu je rodila Hagara jer on je stvaran a Božje je obećanje tako nestvarno! Stoga neka Bog poživi Jišmaela i neka se s Abrahamom ne šali. Ali za Boga nema razlike između čovjekove nutrine i vanjštine. Premda je Abraham u sebi govorio, za Boga je to isto kao da je govorio glasno. Stoga mu Bog odgovara na njegov unutarnji govor: "Ipak će ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak" (Post 17,19). Ne samo da mu je Bog odgovorio na njegov unutarnji govor već je i izabrao ime koje će Abrahamu trajno podsjećati na ovaj događaj i na njegov nevjerni smijeh. "Izak", mi bismo od milja preveli "Smješko", Abrahamu će trajno podsjećati da je Bog vjeran svojem obećanju pa činilo se ono nama i sasvim nevjerovatnim pa čak i protivno našem ljudskom iskustvu.

I Sara se smijala

No u Izakovo ime ugrađen je još jedan smijeh. To je smijeh njegove majke Sare. Za to se moramo vratiti na 18. glavu Knjige postanka. O njoj smo već govorili i sjećamo se triju tajanstvenih posjetilaca koji su iznenada navratili Abrahamu dok je sjedio kod hrasta Mamre u vrijeme dnevne žege. Pojavili su se iznenada poput fatamorgane ali bili su stvarni, iako tajanstveni, ne samo Abrahamu već su to i nama. Sjećamo se i hvalevrijednog istočnjačkog gostoprimitstva koje im je iskazao Abraham. Svi su bili u pokretu: i on i Sara i sluga. Za goste sve najbolje. Sve je u jednoj hitrosti što svjedoče i riječi: brzo, zamijesi, ispeci, zgotovi. U takvim slučajevima kad vraćaju stranci žene se obično nisu pokazivale. One su radile u pozadini. Tako je i danas na Istoku. No tri se tajanstvena posjetitelja zanimaju za Abrahamovu ženu Saru: "Gdje ti je žena Sara? zapitaju ga" (Post 18,9). Malo čudno zanimanje, a još je čudnije što joj znaju i ime. Doista čudni i tajanstveni posjetioci. Ali još je čudnije ono što dolazi sada! Jedan od njih reče Abrahamu: "Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće, a tvoja žena Sara imat će sina!" (usp. Post 18,10). I kako to biva na Istoku, nekad i danas, žene premda nisu bile prisutne a ni sudjele u javnim razgovorima - one su sve

razgovore prislušivale. Tako je to činila i Sara kako nam ističe pisac: "Iza njega, na ulazu u šator, Sara je prislušivala" (Post 18,10). Kako bismo što bolje razumjeli Sarinu reakciju na ove riječi tajanstvenog posjetioca, pisac nam objašnjava: "U Sare bijaše prestalo ono što biva u žena" (Post 18,11). Bila je dakle već duboko u menopauzi jer su oboje, kako ističe pisac, već bili u poodmakloj dobi, ostarjeli.

Ono što je doživio Abraham u razgovoru s Bogom, to isto sada doživljava i Sara. Obećanje ovog posjetioca tako je nevjerovatno i protiv svakog iskustva da je potiče na smijeh. Pisac to ističe: "Zato se u sebi Sara smijala i govorila: 'Pošto sam uvenula, sad da spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!'" (Post 18,12). Gotovo ista situacija kao s Abrahamom. Stoga nije čudno što se u nastavku teksta ne spominje posjetilac nego Bog: "Onda Jahve upita Abrahama: 'A zašto se Sara smijala i govorila: kako ću rod roditi ja starica? Zar je Jahvi išta nemoguće?'" (Post 18,13-14). Bog je na djelu! On vidi i da se Sara u šatoru smijala. Njemu se ne može ništa sakriti. Pa kad se i Sara sada umiješala u razgovor: "Nisam se smijala", Bog joj kategorički govori: "Jest, smijala si se!" (Post 18,15). Bogu nije ništa nemoguće! Ove riječi zazvučat će u anđelovom navještenju Mariji (usp. Lk 1,37).

Tako su u Izakovo ime ugrađena dva smijeha nevjere na koju Bog kategorički odgovara: Sara će imati sina. Bogu nije ništa nemoguće! Izakov otac Abraham i majka mu Sara gledajući svoje dijete imat će konkretno vjerničko iskustvo da Bogu nije ništa nemoguće.

Abraham je poslušao Boga i dao je svojem sinu ime Izak kako mu je Bog naredio (usp. 21,4). Piscu Biblije vrlo je važno istaknuti da se čovjek pokorava Božjim naredbama pa se ne zadovoljava samo konstatacijom da je nešto učinjeno već kod toga ističe i poslušnost Bogu.

Sarin smijeh se još uvijek spominje i u 21. glavi i on se sada proširuje na ostale: "Dade mi Bog da se nasmijem, i tko god to čuje, nasmijat će mi se" (21,6), govori Sara. To je Izak - Smješko, dar Božji vjerniku Abrahamu koji premda se je pokolebao ipak se poklonio Bogu (usp. 17,17).

Osmoga dana Abraham stavlja na Izaka znak saveza s Jahvom a to je obrezanje. On izvršava naredbu Božju: "Svako muško među vama neka bude obrezano. Obrezujte se, i to neka bude znak Saveza između mene i vas" (Post 17,10-11). Tek sada Izak je postao dionik saveza, ušao je u obećani i izabrani narod.

(U sljedećem nastavku:
Nepravda prema Hagari?)

NOVI ĐAKONI I SVEĆENICI SUBOTIČKE BISKUPIJE

Na Petrovo, 29. lipnja, u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije biskup **Ivan Péntzes** podijelio je red đakonata **Dominiku Ralbovskom** iz Selenče i **Goranu Jovičiću** iz subotičke župe Marije Majke Crkve a red prezbiterata **Goranu Vilovu** iz subotičke župe Isusovog Uskrsnuća.

Na misnom slavlju sudjelovalo je tridesetak svećenika i mnoštvo vjernika koji su došli moliti za ređenike i radovati se s njima. Na ovom slavlju sudjelovao je osim subotičkih i lijepi broj vjernika iz Selenče koji su došli podijeliti radost s novim đakonom koji je rodom iz njihove župe. Na ovom slavlju sudjelovalo je i

sedam đakona iz Slovačke koji su sa svojim poglavarima došli na ovo slavlje iz Banske Bistrice gdje i Dominik studira teologiju. Dan ranije biskup Péntzes zaređio je na misi na mađarskome jeziku u katedrali za prezbitere **Róberta Utcaija** iz Temerina i **Endrea Horvátha**. Na ređenju su sudjelovali uz brojne svećenike iz naše biskupije također i rektor Papinskog sveučilišta "Gregoriana" iz Rima gdje je Endre studirao od treće godine teološkog studija kao i duhovnik bogoslovije **Klaus Vechtel**. Vlč. Endre je svoju Mladu misu slavio sutradan u Temerinu. Vlč. Robert slavio je Mladu misu 6. srpnja u župnoj

crkvi sv. Rozalije u Temerinu. Za prvo mjesto njegova pastoralnog djelovanja biskup Ivan odredio je katedralnu župu sv. Terezije u Subotici.

Na svetkovinu Srca Isusova u Bečeju, u crkvi sv. Margite naš biskup Ivan zaređio je za đakona **Zsolta Bendea**, koji je teologiju studirao u Segedinu.

Molimo za njega i za sve pastire Božjega naroda da savjesno i predano obavljaju svoje obveze, te da svojim životima svagda svjedoče i navješćuju Uskrslog Krista. /Zv/

U prošlom broju omaškom smo propustili objaviti ovaj izvještaj o novim đakonima i svećenicima naše biskupije (osim o Goranu Vilovu). Stoga ga objavljujemo sada, a također i donji tekst o slavlju Andrije Đakovića. Ispričavamo se.

Dominik Ralbovsky i Goran Jovičić, novi đakoni

Zsolt Bende, novi đakon

Mladomisnik Endre Horváth

Mladomisnik Róbert Utcai

PONOVNO S BIVŠIM ŽUPNIKOM!

Na blagdan Srca Marijina 28. lipnja 2003. godine u Slavonskom Brodu je svoju 25. obljetnicu svećeništva proslavio vlč. **Andrija Đaković**. Inače toga dana župa je slavila i Kirbaj jer je Crkva posvećena Bezgrešnom Srcu Marijinom. Upravo zalaganjem vlč. Andrije i vjernika Slavonski Brod je dobio još jednu novu župu kao i pastoralni centar. Ova je župa zaista na svečani način sa svojim župnikom zahvalila Bogu na daru svećeništva svoga župnika.

Međutim, valja se podsjetiti da je vlč. Andrija veliki dio svoga svećeničkog djelovanja proveo u Subotičkoj biskupiji. On je punih 10 godina bio župnik u župi Vajska i Bođani, tj. sve do 1991. godine, kada je zbog čestih pritisaka ali i novonastalih ratnih okolnosti u Republici Hrvatskoj bio prisiljen napustiti Subotičku biskupiju i prijeći u Đakovačko-srijemsku. Kao župnik u Vajskoj i Bođanima zadobio je simpatije mnogih vjernika. Sada, nakon nešto više od 12 godina, njegovi nekadašnji župljani predvođeni svojim novim župnikom vlč. **Josipom Kujundžićem** dobili su priliku vidjeti svoga nekadašnjeg župnika i zajedno s njim proslaviti njegov jubilej. Doista je bio dirljiv susret nakon 10 godina. Mnogima su krenule suze radosnice a mnogima se i srce steglo od uzbuđenja.

Pod svetom misom svoj pozdrav jubilarcu izrekao je i mali Vajštanac **Filip Iličić** na šokačkoj ikavici. Svoju zahvalu što joj je za vrijeme svoga župnikovanja omogućio da postane kantoriga

izrazila je **Elizabeta Balog** (sada kantoriga u Lovasu), otpjevavši mu prekrasnu pjesmu "Blagoslovio te Gospod".

Nakon svete mise zajedništvo smo nastavili uz objed i zabavu. Nismo ni primijetili da je vrijeme tako brzo prošlo i da je već pao mrak i da moramo krenuti kući. Kao što je svaki rastanak težak bio je i ovaj, ali nadamo se ne na tako dug period.

Ovom prilikom želim zahvaliti u ime župljana župa Vajske i Bođana, vlč. Josipa, te u svoje ime (jer sam za vrijeme njegovog župnikovanja otišao u sjemenište), vlč. Andriji, njegovim suradnicima na divnom gostoprimstvu i na susretljivosti. Bog nek ih blagoslovi a našem jubilarcu na "Mnogaja Ljeta".

Željko Šipek

Uređuje: Katarina Čeliković

ZAJEDNO NA VJERONAUK

Jeste li se upisali na vjeronauk? Važno je upisati se na vjeronauk u ŠKOLI i u CRKVI. U školi ćete dobiti neka osnovna znanja o vjeri, o Crkvi, o drugim vjerskim zajednicama, a na župnom vjeronauku ćete i praktično živjeti ono što vas katehete budu učili.

Nikada se nemojte izdvojiti iz svoje vjeronaučne zajednice. Lijepo je kada imaš nekoga s kim možeš bez straha razgovarati o Isusu, o vjeri ali i pjevati, moliti. Sjećate se Prvih pričesti! Kako je tužno kada je netko sam a kako je lijepo kada na ovoj svečanosti ima puno djece! Pomažite jedni drugima. Podsjećajte jedni druge kada je vjeronauk ili ako treba nekome od starijih i bolesnih pomoći. Dolazi hladno vrijeme. Možda nekome treba pripremiti drvo za zimu?

Vjeronauk je lijep. Na vjeronauku je uvijek radosno, učitelji na ovom predmetu s ljubavlju tumače vjerske istine i pomažu vam objasniti teže razumljive događaje. Čuvajte vašu zajednicu. Nikoga ne odbacujte. U mnogim smo vijestima čitali da kršćani DJELOTVORNO pomažu drugima. To znači KONKRETNO pomažu. Urađe nekome neko dobro djelo. Zato se u zajednici mogu riješiti i teški problemi. Zajednica se zajedno raduje ali dijeli i tugu svojih članova.

Jesi li ti dobar član svoje župne i vjeronaučne zajednice?

Zvončica

Radosni kod majke!

Na blagdan male Gospe hodočastili smo i mi maleni u svetište Gospi Bunaričkoj s našim odgajateljicama. Na misi nas je pozdravio naš župnik preč. **Andrija Anišić** kao najmlađe i Gospi sigurno najdraže hodočasnike. Bili smo i kod kipa Majke Božje i njoj u čast smo otpjevali pjesmu "Marijo o Marijo"! Na misi je župnik rekao da se mama uvijek raduje svom djetetu kad dođe k njemu, tako se i Isusova a i naša majka Marija nama raduje. Još je rekao da ne možemo doći majci ako s nekim od prijatelja, braće ili sestara ne pričamo jer je tada mama žalosna. Mi smo odlučili da se nećemo svađati i uvijek ćemo se voljeti. Radosni smo bili nakon toga jer smo

bili kod majke koja nas uvijek voli i kod Isusa nas zagovara u našim dječjim potrebama.

Majko, hvala ti za zagovor,
vole te djeca tvoja iz vrtića "Marija Petković".

Zajedno na liturgiji

21. 09. - 25. NEDJ. KROZ GODINU

Mk 9,30-37

"Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!"

Sjećate li se koliko smo puta željeli biti prvi, GLAVNI među svojim drugovima, prijateljima? A Isus nas uči da moramo drugima prepuštati da su glavni. To nije lako, ali samo tako smo Isusovi.

28. 09. - 26. NEDJ. KROZ GODINU

Mk 9,38-43.45.47-48

Isus prijete onima koji drugoga nagovaraju na zlo. Ako te oko navodi na zlo, iskopaj ga. Sigurno ne morate iskopati oko, ali ga možete zatvoriti kada je u vašoj blizini nešto ružno (časopisi, filmovi...).

5. 10. - 27. NEDJ. KROZ GODINU

Mk 10,2-16

Isus ne dopušta RASTAVU! On zapovijeda da mama i tata žive zajedno, da podižu svoju djecu. Zato, Zvončići, molite za vaše roditelje da ih nikada ništa ne navede na svađu ili, ne daj Bože, na rastavu.

12. 10. - 28. NEDJ. KROZ GODINU

Mk 10,17-30

Kršćane u ovom zemaljskom životu prate životne teškoće. I sami vidite da se ponekad mučite i u školi i kod kuće. Ali, ako netko zbog Isusa sve svoje ostavi i ode - u svećenike, redovnike ili redovnice - stotruko će primiti!

Talijanska mladež - Caritas Ambrosiana (Milano) - u Mužlji

Tri oratorija - jedan ljepši od drugoga - ali nijedan od Händela - mogla bi biti sažeta vijest. Prvi oratorij je ove godine organiziran u Belom Blatu, od 30. lipnja (juna) do 6. srpnja (jula). Tih ste dana mogli vidjeti dvorište i crkvu punu djece i mladih, koji su se okupljali u ovom banatskom selu, koje je narodnosno i vjersko mješovito: katolički Mađari i Bugari te evangelički Slovaci, koji imaju svaku svoju crkvu, a povezuje ih isti Isus Dobri pastir.

Drugi oratorij je tekao u Mužlji od 7. do 13. srpnja. Na njemu se okupljalo gotovo dvije stotine djece i animatora. Geslo ovogodišnjeg oratorija je bilo "Miki" - po mladom pitomcu svetoga Ivana Bosca, velikog prijatelja omladine, koji se zvao Mihovil Magone. Miki je bio napušten mladić koji je lutao ulicama ali se kasnije sav posvetio apostolatu: drugove je vodio po Mariji k Isusu. Budući da je uvijek razveseljavao druge, oratorij je imao naziv "Radosno srce".

U organizaciji Caritasa Ambrosiana i Caritasa Zrenjaninske biskupije od 11. do 15. kolovoza (augusta) mladi iz Vareseja kod Milana održali su i treći oratorij za djecu koja pohađaju pomoćnu školu.

Mužljansku župu - kao i nekoliko drugih banatskih župa (Pančevo, Novi Bečej, Kikindu, Zrenjanin) - opet su posjetili mladi iz

šenu šupu za drva i smeće odnijeli na smetlište.

Otkuda snaga ovim mladim ljudima za ovakav život? Molitva rasvjetljuje život, ali i život rasvjetljuje molitvu. Uz zajedničku molitvu vrlo je važna i osobna molitva. Oni su nam pokazali djelotvornu ljubav, a sigurno je da i mi možemo isto činiti.

Janez Jelen, salezijanac

milanskog Caritasa Ambrosiana.

Djeca su radosno primila program oratorija. Ni različit jezik nije bio neka veća prepreka za oduševljenu suradnju. Dnevni red voditelja oratorija bio je toliko bogat da ga nisu mogli u potpunosti dovršiti. Ali su dali smjernice i primjer našoj omladini kako trebaju nastaviti. Poruka je jasna: ako neki nepoznati stranci iz daleke zemlje mogu umjesto odmora za vrijeme ferija posvetiti svoje vrijeme našim potrebnima i ugroženima, mogli bi nešto slično i još radije činiti naši mladi svojim zemljacima.

Mladi su u zrenjaninskom Domu staraca posjetili i obradovali starije a pogotovo usamljene i teško bolesne osobe. Ujedno su se brinuli o paraplegičarima.

Kombijem su se odvezli u posjet Romima u Novom Bečeju.

Ovdje u Mužlji mladi gosti posjećivali su najsiromašnije obitelji, napose one s brojnom djecom, ali i usamljene i bolesne starije osobe. Jednoj 89-godišnjoj starici su očistili poru-

HRVATSKA ČITAONICA
SUBOTICA

II. SMOTRA RECITATORA
na hrvatskom jeziku

održat će se

u Gradskoj biblioteci u Subotici
u SUBOTU, 8. studenog
s početkom u 9 sati.

Sudjeluju recitatori iz Subotice, Sombora,
Podunavlja i Srijema, podijeljeni u tri grupe:

1. mlađi (od 1. do 4. razreda osnovne škole)
2. srednji (od 5. do 8. razreda osnovne škole)
3. stariji (svi recitatori poslije završene osnovne škole do 27 godina starosti)

PRELIMINARNO NATJECANJE BIT ĆE
ODRŽANO U SOMBORU I SUBOTICI.

Recitatore ocjenjuje stručni žiri od tri člana.
Žiri bira 10 najboljih recitatora iz svake
starosne kategorije kojima Hrvatska čitaonica
dodjeljuje prigodne nagrade.

Tri najbolja recitatora upućuju se na pokraj-
jinsku smotru sljedeće godine u proljeće.

PRIJAVITE SE I VI U VAŠEM MJESTU, U
VAŠEM KULTURNO-UMJETNIČKOM
DRUŠTVU.

U vašem kulturno-umjetničkom društvu bit
će organizirana i priprema.

*Smotra se održava uz potporu Skupštine
općine Subotica i Pokrajinskog sekretarijata za
kulturu, obrazovanje i nauku.*

Početak u zajednici

Ljeto je prošlo. Vratili smo se u školske klupe. I ove smo se godine susreli s našim učiteljicama ali s našim učiteljima vjeronauka.

U školi učimo pisati, čitati, računati. U školi na satu vjeronauka učimo o Bogu, o Crkvi. Učimo koliko je važno biti u zajednici.

Što to znači zajednica? Razred je zajednica učenika. Postoji i vjeronaučna zajednica koja se okuplja na župnom vjeronauku. Veća zajednica okuplja se svake nedjelje na svetoj misi. U njoj su narod Božji i svećenik.

Djeca su također dio župne zajednice. Oni se uključuju u svetoj misi tako što ministriraju, čitaju misna čitanja, molitvu vjernika, pjevaju.

Odgovorimo ZAJEDNO na pitanja:

- O čemu učimo u školi?
- Što je zajednica?
- Kakve zajednice postoje?
- Što je župna zajednica?
- Kakvu ulogu imaju djeca na svetoj misi?

Zadatak

Napiši ili nacrtaj kakva je tvoja uloga na svetoj misi.

*Draga djeco i drage katehete,
pošaljite nam vaše pisane radove i crteže. Rado ćemo ih
objaviti koliko to prostor bude dozvolio.*

TABOR "JAZIERCE 2003" - Slovačka

Od 6. do 13. srpnja ove godine djeca i animatorice naše župe predvođene katehisticom Kristinom otputovala su u Slovačku gdje su sudjelovala na "Ljetnom taboru - JAZIERCE 2003" koji su organizirali salezijanci iz B. Bystrice. Na taboru je bilo oko 250 djece i 40 animatora. Tema susreta je bila "Svi smo velika obitelj i trebamo se voljeti". Djeca su s nestrpljenjem iščekivala svaki novi dan. Biblijski događaj: Mojsije i putovanje naroda u obećanu zemlju, razne igre, sv. mise, pjesma, poučni igrokazi i druženje uljepšavali su tabor koji će našoj djeci ostati u dugom sjećanju.

TABOR "SOKOLAC 2003" - BEČEJ

Od 20. do 24. srpnja u nacionalnom parku Sokolac kod Bečeja održan je dječji tabor koji je organizirao vlč. László Póssa, župnik iz Bečeja. Na ovaj tabor su pozvani animatori, naš bogoslov Dominik i katehistica Kristina. Tema dječjeg tabora je bila "Don Bosco".

Nakon dječjeg tabora bio je duhovni vikend za obitelji a tjedan dana kasnije tabor za mlade na kojem smo također sudjelovali.

Svoje utiske jedna animatorica ovako je opisala:

"U ovom duhovnom taboru je stvarno bilo fantastično. Najviše su mi se sviđala djeca, koja su s toliko radosti i osmijehom na licu proživljavala ovaj tabor. Također su mi se sviđale i sv. mise. /.../ Moj najveći cilj u budućnosti je da sljedeće godine opet dođem na ovaj tabor, naravno ako to bude Božja volja..."

animatorice

Sabina, Maria i Bernadeta

NAGRADNA IGRA

Dugo se nismo igrali. Pripremili smo vrlo lijepe nagrade i pozivamo vas na igru. Odgovorite na pitanje i deset sretnika dobit će vrlo lijepe nagrade.

KUPON ZVONIKA BR. 9 (107)

Pitanje: Kako se zove Sluga Božji, rođen u Đurđinu, karmelićanin, čiji je postupak za proglašenje **BLAŽENIM** na razini biskupije završen u nedjelju, 21. 09. u subotičkoj katedrali na zadnjoj javnoj sjednici?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Uređuje: Marina

Otac naš poznaje nas najbolje

Kad razmišljam o tome koliko nas Otac naš voli i kako nas angažira u životu, koje nam darove daje i koliko ih mi sami rabimo "nama na korist, a Bogu na slavu", zadivi me spoznaja kako nas dobro Otac naš poznaje.

Dok gledam ljude oko sebe i promatram njihove živote, uviđam koliko varijacija sličnih životnih priča postoji. Otac nebeski jedne angažira više, a druge manje. Jednima isti zadatak daje ranije, a drugima kasnije. Ako pomislim kako je Otac jednomu dao više, a drugomu manje - zastajem, ubrzo uviđam kako se krećem u pogrešnom smjeru.

Ako nas Otac naš voli kao svoju djecu, u toj bezgraničnoj ljubavi poznaje srca i sposobnosti svoje djece. Zar nas On ne promatra svakoga dana? Zar svojim brižnim okom ne motri na naše korake? Beskrajno tužan kad vidi kako sebe guramo u nevolje iako nam pruža ruke za pomoć.

Upravo zbog svoje brige jednima daje više, a drugima manje. Svakome po sposobnostima i životnoj angažiranosti. Onima kojima je dao više, veće su obveze, odgovornosti i zadaće, ali i oni s manjim obvezama trebaju biti angažirani maksimalno. Možda su oblasti i razine djelovanja različiti ali naša zadaća je biti najbolji u onome što radimo.

Zato bez obzira koliko vam je dano, koncentrirajte se na ono što radite sada - tako ćete dobro uraditi svoj zadatak. Kada budete pri kraju prvoga, Otac će vas nebeski angažirati za drugi zadatak. Bez brige... samo ravno naprijed.

Marina

Igrajmo se i učimo uz poruke Oca

X. ZADATAK

U GODINI BIBLIJE I GODINI SVETE KRUNICE, otkrijmo u desetom zadatku što nam Bog poručuje.

Pronađite zadane dijelove u Svetom pismu, za svaki tjedan po jedan, promeditirajte ih i ako imate neko razmišljanje koje želite podijeliti s nama - pišite.

2 Kor 1,3-4

Ps 34,19

Iz 40,11

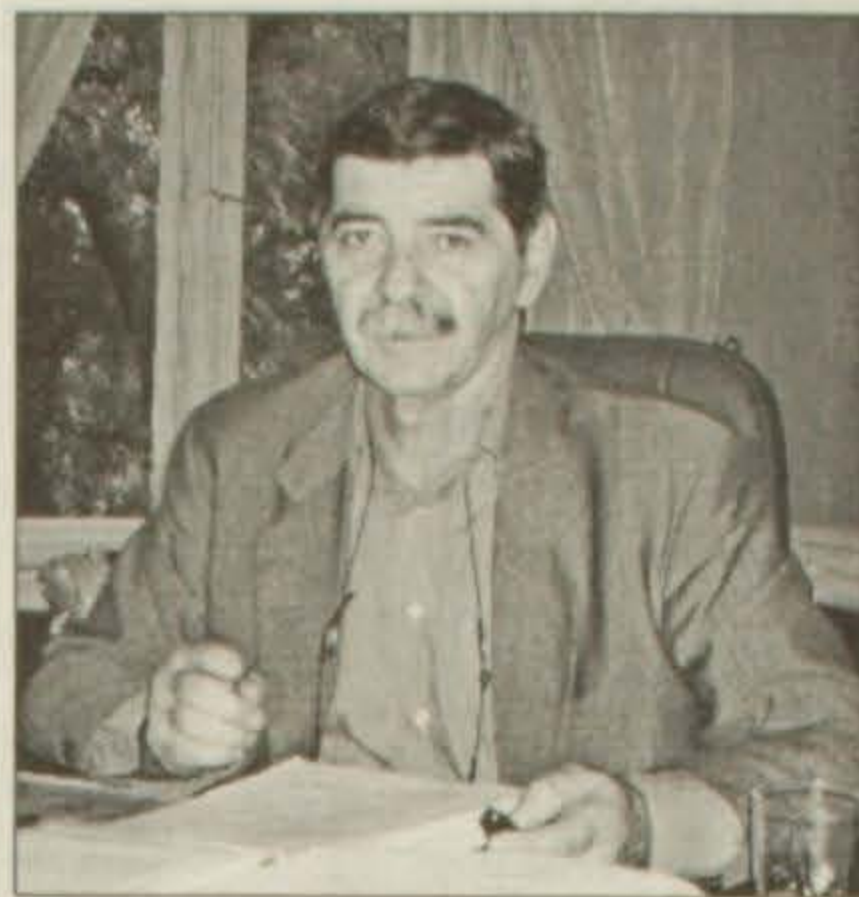
Iv 17,23

Do sljedećeg zadatka, uživajte!

Zagrlite djecu "Kolevke"!

Svake nedjelje u 15 sati okupljanje ispred ulaza "Kolevke"

BUNARIĆ TOME PEIĆA

Ko god je ove godine došo na Bunaričko proštenje, osto je ugodno iznenađen lipotom novog izgleda svetišta.

Imo sam čast da je dipl. ing. arh. Tomo Peić, sad direktor Zavoda za urbanizam u Subotici, u svojoj velikoj zauzetosti našo vrijeme da mi ispričava kako je i zašto ovako osmislio i projektovo današnji izgled Bunaričkog svetišta.

Sve je počelo za njegov prijatnim iznenađenjem kad ga pročelnik svetišta, preč. mr. Andrija Kopilović, šandorski plebanoš, zamolio da se privati izrade projekta i nadzora nad izvođenjem radova na Bunaričkom svetištu. Već u početnom razgovoru pažljivo je slušao njegovo tumačenje šta će se i kako dešavat u svetištu, kako obavljat virski obredi: manji za nekoliko stotina i veći za desetak hiljada duša, šta sve treba osavremenit, a da priroda ostane netaknuta. Najpre su počeli divanit o oltaru, di će ga smistit i šta će se na njemu dešavat, di će bit sakristija, kuća domara-nadzornika. To je telegrafski opis projektne zadaće. Ko projektant se našo u mengulama rad kratkoće vrijeme u kojem mora obaviti zadaću.

Paštrio se da u se što bolje upije izgled svetišta i okoliša i tako je počo crtati uređenje centralnog prostora, tako su o njemu raspravljali i dodavali šta su zamislili. Posli oltara su odredili misto za Križni put. A šta će bit s mistom salaša kad ga sruše? Zamislili su da na tom mistu naprave misto za pivače, da budu dalje od oltara, al i da vide šta se dešava na oltaru. To misto ko da je stvoreno za tu naminu. Salaš su srušili, a da ni jedno drvo, ni jedan borić nisu izvadili.

Po projektom zadatku zajedno su rešili urbanističku situaciju, da se uklapa u ukupni urbanistički plan grada.

Sve je tribalo smistiti ispod postojeći drva, da sakristija ne bude daleko od oltara, al i da kuća čuvara-nadzornika bude na takom mistu da sve mož vidit iz sobe, a da bude najmanje uočljiva.

Projektom je ovako ispunio cilj da svi objekti budu odvojeni, al i da budu zajedno.

Kontali su od čeg napraviti sva zdanja, dal od čelika il drugi materijala. Privladalo je mišljenje da se objekat napravi od prirodnog materijala, osim betonskog temelja i staza. Odlučili su se za drvo.

Brzina je bila za glavom.

Pripovida Tomo Peić da se klonio zamisli da svetište napravi u kojem stilu, već da ga podesi da se sjedna, da se stopi u okoliš. Zato je zdanja oblikovo u tzv. paličkoj secesiji, malo stilizovanoj, s jednostavnijim formama, da po tom bude pripoznatljiv ovaj prostor. Odusto je od tušta sitni detalja paličke secesije, jel objekat treba da govori sam za sebe, a ne da ga ističu nevažni kitnjasti detalji, on se mora sjednat s okolicom.

Crvenu boju je odabro jel je ona poznata i ko "boja paličke secesije", a u ton-karti boja spominje se ko "palička crvena boja".

Po njemu još bi tribalo, ako za to bude novaca, ovom prostoru dodat sitni detalja ko na priliku više klupa počivalica, itd.

Izvirak su ostavili kaki je i bio, ručni bunar je osto za svaki slučaj, al je dodatkom novi slavina omogućeno da se odjedared više ljudi umiva, pere noge i da pri tom ne gaze po blatu.

"Ja ima utisak da je to uvijek bilo tamo, a da nije tako skladan i uklopljen u okoliš onda bode oči" - kaže na kraju projektant.

Alojzije Stantić

MOJE ZVANJE

*"Kad vidim da u srcima ljudi
zore plodovi Duha,
vjerujem u dolazak
nove zemlje
i novog neba."*

Phil Bosmans

Svakom čovjeku Bog je namijenio darove i talente i time ga predodredio za velika djela. Učenici srednje Politehničke škole razmišljali su o svojim zvanjima.

☺ Odavno sam čvrsto odlučio da želim biti otac i nastojat ću biti što bolji tata svojoj djeci, kako u materijalnom tako i duhovnom pogledu. Zbog toga ja za svoj zadatak od Boga prihvaćam roditeljsko zvanje.

Tihomir Romić, GFT 1/15

☺ Moje zvanje najviše vuče prema tzv. roditeljskom zvanju. Roditeljsko zvanje nosi velike obveze isto kao i duhovno zvanje. Ja nisam razmišljao o duhovnom zvanju jer mi nije imao tko to kazati. Ja u ovom trenutku ispred sebe zamišljam ženu i djecu. To bi bio moj kratak zaključak o mom zvanju.

Ninoslav Stanković, GFT 1/15

☺ Još od malih nogu odlučio sam da želim imati obitelj i da želim biti otac. Želim da moja obitelj živi duhovnim životom i da imaju poštovanja prema Bogu. Nadam se da ću uspjeti u tome i uspješno primiti roditeljsko zvanje od Boga. Ovo zvanje sam odabrao da bih ja kao primjer pokazao da se droga, alkohol i drugi poroci mogu izbaciti, tj. ni ne primiti u obitelj, jer u svijetu ima strašno puno ljudi i djece koje pate zato što njihovi roditelji imaju problem s pićem i onda se bez razmišljanja hladnokrvno izivljavaju na svojoj djeci. To isto važi za drogu kod koje posljedice mogu biti mnogo veće.

Marko Skenderović, GFT 1/15

☺ Zvanje... To je nešto predivno čim je od Boga dano. Poznato je da je to Božji san o čovjeku, ali je taj san teško ostvariti. To je, drugim riječima smisao, cilj života za kojim se cijelog života traga i koji se ostvaruje. Taj poziv koji je Bog uputio čovjeku ponekad je teško prepoznati. A ponekad nam nije sasvim jasno što zapravo Bog od nas traži, kao na primjer meni. Ja se onda pitam: da li Bog želi da ja budem dobra učenica, sestra, kćerka, nešto drugo; možda jednog dana roditelj. Ali, znam da imam roditeljsko zvanje i želim jednog dana biti dobar roditelj. I ne samo to - želim ostvariti sve Božje snove o sebi.

Ana Francišković, VT 1/1

Priredila: katehistica Vesna H.

O ČIKERIJADI 2003. IZ MOG UGLA

Četvrti po redu susret mladih na Čikeriji, poznatiji kao Čikerijada, održan je 21. kolovoza. Većina mladih uputila se na Čikeriju biciklom, kao i prethodnih godina. Oko 9 sati okupili smo se na starom mjestu kod naših domaćina **Stipana i Kate Petrekanić**, kod drevnog čikerijskog križa. Ove godine ponovljen je rekordni broj sudionika od prethodne godine - 160 mladih iz deset župa. I to: iz subotičkih župa: Isusovo Uskršnuće, Sv. Terezija Avilska, Marija Majka Crkve, Sv. Rok, Sv. Juraj; te iz okolnih župa: Sv. Josip radnik - Đurđin, Sv. Marko - Žednik, Srce Isusovo - Tavankut, Presveto Trojstvo - Mala Bosna i Sv. Petar i Pavao - Bajmok. Bilo je to jednodnevno druženje mladih kroz igru, razgovor, nogomet, odbojku... U 13 sati proslavili smo sv. misu koju je predvodio ovogodišnji mladomisnik vlč. **Goran Vilov** uz koncelebraciju vlč. **Marinka Stantića**, inače organizatora Čikerijade. Vlč. Goran se u svojoj propovijedi osvrnuo na život i misli naših novih blaženika: Ivana Merza i Marije od Propetog Isusa Petković. "Ivan Merz i Marija od Propetog Isusa Petković jesu ideali, zvijezde na našem hrvatskom nebu koje nam sjaje i privlače nas svojim svjetlom... Još dugo, dugo nalaziti ćemo mi mladi u sjajnoj osobi Ivana Merza, te Marije od Propetog Isusa Petković inspi-

raciju za duhovni život." Međutim, mladomisnik će ući u povijest Čikerijade i ostati zapamćen po načinu završetka svoje propovijedi. Naime, htio nam je pokazati da se Božja riječ može naviještati i na

jedan moderan način. Stihove koje je sam napisao otpjevao je u RAP stilu, što je po izrazu lica mladih izazvalo oduševljenje. Nakon sv. mise uslijedio je ručak. U okviru Čikerijade mladima su podijeljeni kratki upitnici koji su imali za cilj pobuditi u mladima svijest odgovornosti za Crkvu i

društvo, a rezultate ankete čitat ćete u Danici za 2004.

Na ovoj Čikerijadi trebali smo imati i goste. Svoj su dolazak najavili naš biskup **mons. Ivan Pénzes**, koji je zbog sprovođenja kelebiskog župnika vlč. Sörösa otkazao svoj posjet, te beogradski nadbiskup **mons. Stanislav Hočevar** koji je zbog svojih obveza morao ostati u Beogradu. Njih očekujemo iduće godine kada ćemo proslaviti mali jubilej - petu Čikerijadu!

Hvala našim darovateljima, oni su nam pomogli ovo druženje:

Marinko Ivanković (Fidelinka), Ljubica Vojnić Tunić (Vitamin - Horgoš), Mirko Godar (diskoteka Queen - Tavankut), Mladenka i Pere Kovačev (STR. KPM), Silvester Mačković (YUCOM), Obitelj Šarčević (Farmacia), Obitelj Zelić, Klara Prčić, Anica Crnković, Jozefina Tokodi, Mirjana Križan, Stana Stantić, Ruža Prčić, Kata Vojnić, Giza Gurinović, Mirjana Ivković Ivandekić, Slavica Kolar, Ruža Ivanković Radak, Jelena Nimčević, Marija Ivanković, te svećenici:

Bela Stantić, Stjepan Beretić, Andrija Anišić, Andrija Kopilović, Željko Šipek, Marinko Stantić, Franjo Ivanković i oci franjevci.

Hvala i našim kuharima Marinku Skenderoviću st. i ml., Stipi Kolaru, Željku Ivankoviću, Mirko Šokčiću.

Stanislav Prčić

Djelotvorno kršćanstvo mladih

Ljubav govori kroz djela

Ljubav znači imati srca jedan za drugoga.

To je stvar odgovornosti i djela.

Phil Bosmans

Iako o ljubavi mnogi govore, rijetko se ona ostvaruje u konkretnim djelima; dragovoljno, nesebično, jednostavno i nadasve potičući. Djelo milosrđa i ljubavi grije srca mladih svake nedjelje popodne u 15,15 u "Kolevki", pred još jednim susretom s djecom kojoj je ljubav potrebna. Ovo je priča o mladoj inicijativi kojoj mlada i odgovorna srca nisu mogla odoljeti.

A početak?...

Članovi molitvene zajednice "Emanuel" u korizmi ove godine odlučili su djelovati na osobit način. Nakon nekoliko odlazaka u "Kolevku", župljanka župe sv. Roka **Ankica Mesaroš** više nije mogla zaboraviti djecu smještenu u ovoj ustanovi. "Došlo je vrijeme korizme kada se u molitvenoj zajednici kojoj pripadam promišljalo kako nije dovoljna samo molitva i slavljenje Boga nego trebamo i djelovati. Ja sam odmah predložila odlazak u "Kolevku", a nas nekolicina je to prihvatila. Vjerojatno su i oni osjetili poticaj Duha Svetoga za ovakvo djelovanje", kaže Ankica.

"Nekolicina nije bila dovoljna za svu djecu željnu zagrljaja, igre i ljubavi", nastavlja Ankica, "pa smo zamolili župnika (vlč. Andriju Anišića, op. a.) da navijesti na misi našu aktivnost, što

Djeca iz vrtića "Marija Petković" u posjetu mališanima "Kolevke"

je on rado prihvatio. Bilo je to nekako poslije Uskrsa. A meni je osobito lijepo bilo kada smo tu nedjelju na ulazu "Kolevke" zatekli desetak mladih naše župe kako čekaju. Oni su bili oduševljeni posjetom stanovnicima doma. To je bilo ovog Uskrsa i do danas smo svake nedjelje u 15,15 u "Kolevki".

Vjeronaučna skupina mladih župe sv. Roka, pretežno srednjoškolaca, također radosno odlazi na druženja s djecom ali im

se pridružuju i odrasli koji se u druženju s mališanima potpuno opuste i teško im je otići kući. Kako svjedoči Ankica, djeca su lijepo prihvatila ove posjete i s nestrpljenjem očekuju nedjeljna druženja.

Ovo nadasve hvale vrijedno djelo milosrđa ne miruje, potiče mlade na još aktivnije djelovanje. Tako imaju u planu organizirati molitve i mise za ostavljenu djecu "Kolevke", kao i proširenje druženja s bolesnom djecom. Razgovori s Caritasom subotičke biskupije omogućit će potporu institucije

kako bi se nadišlo još pokoje nepovjerenje.

"Ništa nema bez molitve. Stvarno vjerujem da je izvor svakog dobra i svake ljubavi u Bogu! Oni koji imaju tu ljubav dobili su je od Boga ali je možda nisu svjesni. Ako sam ja svjesna da je u Bogu izvor, onda se moram povezati s izvorom kako bi protok ljubavi bio što veći i kako bih što više ljubavi mogla darivati", rekla je na kraju razgovora Ankica Mesaroš.

Marina

MOJI PRIJATELJI KRŠĆANI

U današnje vrijeme kažu, nema više zanosa ljubavi koji je vladao srcima vjernika u prvim kršćanskim zajednicama. Znala sam to i sama ponekad misliti o sebi i bližnjima. Sličimo na otuđene osobenjake koji se zavlače u što skrovitije kutove crkava da ih slučajno netko ne bi sumnjivo pogledao ili upitao što. A tek vidjeti kršćane na djelu, npr.: neuka poučiti, bolesnika pohoditi, gladna nahraniti! Prava premija! Nisam sigurna da li bi vam puno bila jedna šaka da na prste izbrojite osobe koje zrače (više volim upotrijebiti tu riječ od "ističu se") kršćanskim krepostima, npr: pravednosti i umjerenosti. One glavne da ni ne spominjem, ipak se trebaju pretpostaviti svakom vjerniku. Hm...

Kao modnu tendenciju, ako postoji u kršćana, onda primjeću-

jem pojavu nevjerojatnog otkrića takvih vjernika u našoj sredini i potrebu da se "oni" neprestano promoviraju. Ne propušta se niti jedna moguća prigoda. Ponekad se upitam zašto su neki ljudi toliko vrijedni spomena? Pa zar se ne trudi svatko, na svoj način, postići kvalitetu kršćanskoga življenja (ili tzv. savršenost)? I što je s mojim prijateljima kršćanima? Onima čangrizavima, ljubomornima, uobraženima? Onima koji rade male "beznačajne" stvari za našu zajednicu?! Onima na koje se prstom upire zbog slabosti i pogrešaka?

I da je sve to istina, i da cijeli organizam Crkve danas djeluje dijametralno drukčije onom "novorođenčetu" u prvim vremenima kršćanstva, zar u Njemu ne kuca bilo istoga Duha, Božjega Duha koji u nama ljubi, čini dobro, po-

nama ostvaruje velika-mala djela?!

Ne trebaju nam smetati pojedinci kojima "od ruke" ide činiti "velika" djela. Jer oni su samo oruđe u Božjim rukama. I ako treba nekoga veličati, to je naravno Bog u svojem djelu. Kao i u "malom" djelu onih nesavršenih, jer mi ne znamo da li u njima tinja plamen ljubavi? Bog mi je darovao da ima takvim među mojim prijateljima kršćanima.

Jer je **TO** osoba koja zna što jednoj ženi znači komad lijepe odjeće.

Jer je **TO** osoba koja pruži ruku u džep, pa se nađe nešto bez čega se "ne može".

Jer je **TO** osoba koja želi biti prisutna u mojoj boli.

Jer je **TO** osoba koja želi pomoći i izvan svojih mogućnosti.

Takvi su moji prijatelji kršćani.

Ivana Lazić

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

OBITELJ DANAS: PODSTANARSKA PRIČA

U braku smo dvije godine. Za te dvije godine moj muž i ja smo se šest puta selili. Selidbe nisu bile lagane jer smo sa sobom uvijek nosili skoro kompletno pokućstvo, koje se prilikom selidbe habalo, a prilike pod kojima smo morali seliti kao da su i nas htjele "pohabati". Nosili smo sa sobom uvijek i par torbi bolnih uspomena, uvreda, nezahvalnosti i obavezan osjećaj iskorištenosti... I nakon toga, opet - nova lica, nova sredina, novi običaji i novi "zakoni" - nepisana pravila koja koriste i koja postavljaju samo domaćini, jer mi smo tek podstanari, a oni - stanodavci. Novi

dogovori, koji bi trebali svima odgovarati, zapečaćeni "časnom" riječju, koji se nikad potpuno ne ispoštuju, osobito od strane onog tko to sebi može dopustiti, tj. vlasnika. I, na kraju, ti si ponižen, odbačen i primoran na selidbu, na nove pokušaje. Taman prihvatimo i tu Božju volju, ohrabrimo se i na novoj adresi počinjemo "svijati gnijezdo" (tj. prvo čistiti mjesto za njega - to nas nikad nije mimoišlo!), a okolina počne komentirati. Rodbina - uža, dalja; poznanici, susjedi, kolege na poslu, svi te gledaju, snebivaju se i čudom se čude: "Evo ih, opet se sele, sigurno su opet nešto zabrljali! Siroti ti ljudi što ih prime, sigurno će imati nevolje s njima!" Nijedan

odgovor na to, čak ni očigledno istinit, ne vrijedi, jer - Mi smo mladi, neiskusni i nemamo pravo na svoj život, jer ga i ne znamo živjeti, a oni to znaju i pokazat će nam to - vrlo rado!

A mi se uzdamo u dragog Boga i u to da nam je ovaj i ovakav život dao On i da samo On ima pravo upravljati njime. Od tog života ne tražimo mnogo - želimo skroman dom (ali da je naš!), želimo zaposlenje (koje će nam osigurati barem solidnu egzistenciju), želimo djecu i da naša ljubav koju je Bog blagoslovio brakom potraje i u vječnosti. Zar je to mnogo?

Nauči nas, Isuse, trpjeti da znamo Tvoju ljubav uzvratiti! Čula sam riječi: "Izdrži! Bog je providio rješenje za vas, providio je i taj spasonosni čas, samo dotad izdrži!" Aleluja! Hvaljeno ime Boga našega, sada i u vijeke vjekova!

Z. S.

Molitva oca

Josipe, koji si Isusa prihvatio i volio kao svoje dijete, rasvijetli me da shvatim vrijednost mog djeteta kako bih ga sve više cijenio i volio. Daj da me svaki problem i bolest moga djeteta potakne i izazove na još veću ljubav. Pomozi mi da još više volim svoju ženu, majku našeg djeteta i da je razumijem u trudničkim poteškoćama. Josipe, uzore trudničkih

Molitva majke koja očekuje dijete

Marijo, prati moje dijete koje nosim da bude uvijek plemenito, sretno i pošteno. Pomozi mi da još više volim muža, oca našeg djeteta. Ako je moguće, neka me mimoiđu mučnine i povraćanja. Smijem li moliti da mi porod bude što manje bolan, premda

očekujem radost radi novog čovjeka? Bdij nad liječnicima, koji vode brigu o meni i djetetu, i pomozi im da imaju bistru pamet i sigurnu ruku. Neka

život ovoga djeteta bude na Tvoju slavu, Gospodine, u zdravlju i bolesti, u uspjehu i neuspjehu. Gospodine, Ti si Mariji povjerio da bude majka Tvog Sina. Zahvaljujem Ti što si meni povjerio da budem majka još jednog Tvog djeteta. Pomozi mi, Marijo, da teškoće trudnoće i poroda velikodušno i vedro prinesem za dobro djeteta! Neka tvoj blagoslov počiva uvijek nad nama! Amen. Zaštitnice trudnica, moli za nas!

Što Vi kažete:

PREPOZNAJTE ALKOHOLIZAM

"Nema jednog simptoma koji bi definirao alkoholizam, ali iskreni odgovori na sljedeća pitanja pomoći će vam da odlučite jeste li vi sami ugroženi.

- Ⓐ Je li vam ikada koji prijatelj ili rođak dao naslutiti da pre- više pijete?
- Ⓐ Je li vam teško prestati piti nakon što ste popili piće ili dva?
- Ⓐ Jeste li ikada bili nesposobni sjetiti se što ste radili tijekom epizode opijanja?
- Ⓐ Osjećate li se ikada loše u vezi s tim koliko pijete?
- Ⓐ Upuštate li se u svađe i tjelesne obračune kad pijete?
- Ⓐ Jeste li ikada uhićeni ili hospitalizirani zbog pića?
- Ⓐ Jeste li ikada razmišljali o tome da potražite pomoć kako biste kontrolirali uživanje alkohola ili prestali piti?

Ako ste odgovorili potvrdno na jedno ili više pitanja, možda imate ozbiljan problem s alkoholom. Za vaše vlastito dobro, vrijeme je da otvoreno porazgovarate o tome s liječnikom ili stručnjakom za mentalno zdravlje."

("Veliki obiteljski savjetnik o zdravlju")

Sveta Monika

(spomendan 27. kolovoza) - zaštitnica od alkoholizma

Monika je rođena u dobroj kršćanskoj obitelji, izrasla u lijepu i zdravu djevojku, koju su roditelji redovito slali u podrum po vino. Tako se Monika propila još kao mlada djevojka. Kada ju je jednom zatekla služavka koja svoju mladu gospodaricu nije samo prekorila, već ju je nazvala i pijanicom, Monika se uvrijedila, ali se i zauvijek oslobodila svoje mane.

Sveti Martin

(spomendan 11. studenoga) - zaštitnik antialkoholičara i onih koji se žele riješiti svoje ovisnosti

Martin je bio vojniki, zatim postao redovnik - pustinjač, a zatim i biskup. Kad mu je car pružio pehar s vinom, Martin gotovo da nije niti okusio vina!

Piše: Alojzije Stantić

BUNARIĆ KADGOD I DANAS

Hodočašća naši stari

Naši stari su se držali adeta da virnik barem jedared hodočasti u marijansko svetište, do I. svitskog rata u Jud (Maria Gyúd) blizu Harkanja. Većina mladi su se držali reda i u Jud su hodočastili barem jedared prija neg su se udomili. Posli I. svitskog rata Jud je osto u Mađarskoj, a naši stari su hodočastili u marijansko svetište Aljmaš kod Osijeka. Hodočastili su pišce u pratnji kolija s bućurima, u prošunju za križom i barem jednim svećenikom, a ti nekoliko dana živili su dubokim virskim životom i dohovno se obnovili.

Iako su ta hodočašća bila na velikom glasu, u nji su mogli ić samo odrasla i zdrava čeljad, a dosta stari il bolesni, pa i mala dica, od stariji su slušali pripovijdanje o hodočašću.

Bunarić - svetište

Vrimenom je Bunarić odminio udaljena marijanska svetišta, jel je rad blizine u njeg mogo doć takoreć ko je tio i imo potribu. Bunarić je ko svetište dosta "mlad". Po pripovijdanju je počo bit posićivan od naroda na kraju XIX. vika kad se jedna slipa žena na vodici Bunarića umila i posli progledala. To se med narodom čakom raščulo pa su nedugo posli tog, 1893. godine, na tom mistu podigli križ, te godine je posvećeno ko svetište na "Vodici", a 1896. godine saziđali su današnju kapelu za obavljanje virski obreda.

Najpre su u kapeli štovali prilike: "Isus u Getsemaniji", "Sveta obitelj" i "Srce Marijino" iznad koje je visio kameni reljef Lurdske Gospe, do 1968. godine. Sad je Lurdska Gospa u udubljenju iza oltara. U početku su svete mise i pridike držane samo nediljom na proštenje na hrvatskom, mađarskom i nimačkom jeziku Švabima iz Šandora i Bajmaka.

Na Bunariću se od 1953. godine služi sveta misa svake mlade subate, od Đurđeva do Mijolja, posljednje nedilje kolovoza i na Malu Gospojinu.

Sa hodočašća u Sirakuzu (Italija) 1968. godine biskup **Matiša Zvekanović** je dono virnu kopiju Gospe iz Sirakuze u čiju se čast od onda drži proštenje.

Iz godine u godinu narod se tu sve više kupio, svetište je postalo tisno pa je kerski plebanoš **Blaško Rajić** 1927. godine molio i dobio od gradskog senata

lanac zemlje. Od onda ima dosta komocije za sav narod, jel su iz udaljeni salaša, rata i sela dolazili u kolijama, posli i na špediterima, od reda svi: od male dice do oni koji nisu kadri otić pišce na veće daljine.

Zato jel su roditelji mogli sobom povest i malu dicu, ona su tu počela sticat najpre naviku, posli i potribu pohodit Bunarićko proštenje. Dica su Bunarić počela "učit" najpre po proštenju i sitnim darovima, a vrimenom nuz roditelje i naukom na vironauku upućeni na štovanje Majke Božje i u ovom svetištu.

Bunarićko proštenje

Već krajem trideseti godina prošlog vika, otkad se sićam Bunarića, nije bilo salaša il varoške kuće iz koje kogod nije išo na Bunarić il, kako su u narodu kazali, na "Bunarićko proštenje". Čeljad iz varoši i bliže okolice dolazili su pišce, a stariji s dicom i iz dalji salaša na kolima, a vrimenom i na špediterima, na koje su na popriko poređanim klupama posidala čeljad, najviše dica. Već ujutru rano se po svim putovima do varoši vidila kolija prema Bunariću.

Čim su sašli s kola, čeljad su se po adetu najpre očli pomolit pod križ, zapalit sviću, i molitvu nastavit prid prilikom Majke Božje. Iza kapele se na izvirku narod tisko da se umije, po di ko opere noge, a skoro svako je u bocu nalio vode, jel je ona čudotvorna, pa onda i dobra za zdravlje. Kad su to obavili, na ledini prid velikim oltarom tušta nji su izmolili križni put.

Do mise u deset sati dugo je vrime za čekanje, pa oni koji nisu mogli izdurat

glad, il koji se nisu pričesćivali, a najviše rad ogladnile dice za kućom, bliže ritu, izmed kola i špeditera, mašili su se bućura, raspakovali ranu na čaršap prostrt po travi, raščerečili pile i u slast ga ili s friškim somunom. Kako nam priliči ne ide se samo meso, pa su ga zasladili gurablicama i kojekakim sitnim tistom, pogaćom s makom, po di ko zrilom slankom il kakim drugim voćom il bostanom. Kad su čeljad privalila toliki put, a natrag se ne žure, po adetu su poneli dosta rane, da ne omali, al i da dotekne za ponudu ako naiđe kogod od rodbine il dobri poznanika.

Šta triba lipčeg od lipog svetog mista blizo rita, ajera sa sagom mlake, lipog vrimena, to je prilika kaka se samo poželit mož da se na jednom mistu zadovolji nuz dušu i tilo.

Posli odslušane svete mise i pridike većina se još jedared očla pomolit kod križa i kapele, a onda su pošli med svit. Na toliko navaljivanje najpre su s dicom obašli

šatre šećerara i kojekaki sitnica i sigračaka, po di ko je dicu provoza na ringišpilu. Muškarci su većinom odšetali do mijandžija pod šatrom da s kim god popiju koju čašu pića. Tu su se našli i lubenčari s rpama lubenica, koje su kupovali da ji ponesu na salaš il tu poidu. Većina koji su došli iz daljeg nisu se žurili na salaš već su ostali i na večernje.

Bunarić nije ljudima poznat rad proštenja, već i rad tog jel tamo često naiđe na poznatika, prijatelja kojeg odavno nije vidio, pa jeto dragosti da su se posli toliko godina našli. Bunarić je posto i uporište u ka-

lendaru, pa kad spominjemo štogod, kažemo: "nedilje prid Bunarić", "malo posli Bunarića" itd.

Na Bunariću ko ni na jednom drugom mistu ljudi za se mogu kazat poznatu krilaticu: "Svi smo mi jedan rod."

Tako je većinom izgledalo jedno bunarićko proštenje prija pedesetak, pa i tridesetak godina.

Bunarić danas

Svitujem vam da o Bunariću danas pogledate i pročitate obaško tiskan prilog u našem misečniku.

Tom ću dodat rići salašarke koja više od po vika dolazi na ovo proštenje: "Je, kaki je sad lip Bunarić." Da, lip je. Iako ona nije kazala šta joj je lipo, ja sam je svatio da je ona lipotu kazala ko kadgod naši stari, a njima je bilo: Lipo je sve ono šta oko rado upija i čudesno zauvik unese u dušu. Jeto to je lipo.

Našim Bunarićom, ovim svetištem, uistinu se dićimo.

Uređuje: Jakob Pfeifer

O PAPINSKOM VIJEĆU ZA PROMICANJE JEDINSTVA KRŠĆANA

Od završetka II. vatikanskog sabora do danas, Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana vodilo je međunarodne dijaloge sa sljedećim crkvama i svjetskim kršćanskim zajednicama: Pravoslavnom crkvom; Koptsko - pravoslavnom crkvom; Malankarsko - pravoslavnom crkvom; Anglikanskom zajednicom, Svjetskim Luteranskim savezom, Svjetskim savezom Reformiranih crkava, Metodističkim svjetskim savezom, Baptističkim svjetskim savezom, Kršćanskom crkvom (Disciples of Christ) i nekolicinom pentekostalnih skupina. Osim toga, Papinsko Vijeće je u vezi i s nekoliko evanđeoskih zajednica (evangelical).

Kako bi rezultati rada u službi jedinstva Crkve bili što poznatiji, Vijeće objavljuje časopis pod naslovom "Information Service" na engleskom i francuskom jeziku, koji izlazi 4 puta godišnje.

Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana vodi predsjednik, kardinal. Sada je to kardinal **Walter Kasper**, kojemu pomažu jedan tajnik i jedan podtajnik.

Istočna sekcija Vijeća bavi se Pravoslavnom crkvom bizantskog obreda i orijentalnim pravoslavnim (starim istočnim, predkalcedonskim) Crkvama (Kopti, Sirci, Armenci, Etiopljani i Malankarci) te Asirskom crkvom Istoka (predefeška).

Zapadna sekcija Vijeća odgovorna je za kontakte s različitim konfesijama Zapada.

Nastavljajući svojevremeno sudjelovanje Tajništva za jedinstvo u pripravi dogmatske Konstitucije o Božanskoj Objavi, Papinskom Vijeću za promicanje jedinstva kršćana povjereno je promicanje ekumenske suradnje pri prevođenju i širenju Svetoga pisma (Dei Verbum br. 22). Vijeće je promicalo osnutak Katoličkog biblijskog društva, s kojim je u tijesnoj vezi. Zajedno s Ujedinjenim biblijskim društvom objavilo je 1968. godine Smjernice za interkonfesionalnu suradnju pri prevođenju Biblije, koje su revidirane 1987. godine.

Katolički odbor za kulturnu suradnju osnovan je 1963. god. i ima zadaću promicati razmjenu studenata, koji poduzimaju poslijediplomski teološki studij na katoličkim ili pravoslavnim

sveučilištima, fakultetima i akademijama, ili se žele specijalizirati u pojedinim područjima. Međunarodni Odbor za dodjelu stipendija sastaje se svake godine u ožujku.

Komisiju za religiozne odnose sa Židovima osnovao je papa Pavao VI. 22. listopada 1974. god. kao posebnu službu, koja je ipak usko povezana s Vijećem za promicanje jedinstva. To je izraženo već i time što je kardinal predsjednik ove komisije, a tajnik Vijeća je istovremeno njezin potpredsjednik. Stalni tajnik Komisije vrši tekuće poslove Komisije. Kako bi se provele nakane II. vatikanskog sabora, objavila je ova Komisija "Smjernice i prijedloge za prevođenje koncilске izjave 'Nostra Aetate' (1974.)" kao i Napomene u pogledu konkretnog prikazivanja Židova i židovstva u propovijedi i katehezi unutar Rimokatoličke crkve (1985.).

Papinsko Vijeće za promicanje jedinstva kršćana očituje da je Katolička crkva trajno i sržno otvorena nasuprot drugih konfesija i definitivno opredijeljena za ekumensko djelovanje, dijalog i suradnju u svrhu ostvarenja Kristove volje "da svi budu jedno" (Iv 17,21).

/Preveo i prilagodio:
Jure Zečević, OCD
Živo vrelo, 8/2003, str. 35-36/

SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

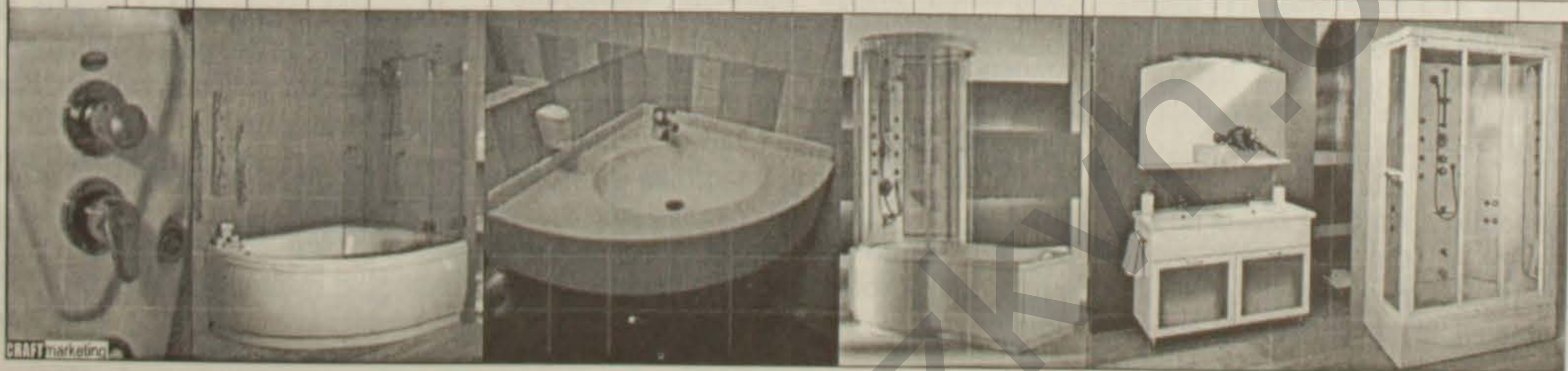
NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa·san[®]

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi - vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila, ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

JUBILEJI SESTARA NAŠE GOSPE - ZAGREB

DIJAMANTNI JUBILEJ REDOVNIČKIH ZAVJETA S. IVANE CVIJIN

U Subotici, u biskupskoj kapeli, uoči svetkovine Velike Gospe, 60. obljetnicu redovničkog života proslavila je **s. Ivana Cvijin**. Iako bolesna, s. Ivana je smogla snage da zahvali Bogu za veliki dar redovničkog života, u kojem je ona ustrajala kao zavjetovana sestra punih 60 godina. Svetu misu zahvalnicu predvodio je biskup **mons. dr. Ivan Pénczes** u zajedništvu sa svećenicima sjemeništa i biskupije te s franjevcima **o. Amatom** i **o. Marjanom**. U ovom slavlju osim njezinih susestara redovnica Naše Gospe sudjelovala je i časna majka **s. Nada Šestak**, te njezina najuža rodbina, među kojima je i **s. Ljiljana** iz Družbe Kćeri Milosrđa, te ukućani i prijatelji.

Prigodnu propovijed održao je **mons. Stjepan Beretić** koji je međuostalim rekao:

- Draga sestro Ivana! Svetkujemo lijepu svetkovinu Majčine proslave. David je u ono vrijeme skupio Izraelce da pjevaju, da sviraju i da radosno kliču oko zavjetnog kovčega, a Marijin Sin na današnji dan okuplja milijune srdaca oko svoje Majke. I doista, tisuće se hodočasnika tiska oko milosnog lika Velike Gospe u Mariji Bistrici, u Aljmašu, u Judu i Czentstohowi. I mi uđosmo u ovaj stan Isusov da mu padnemo pred noge i da mu zahvalimo. Došli smo reći hvala zato što je pred 60 godina izabrao dušu sestre Ivane sebi za sjedište. Jeste li, sestro Ivana, govorili s Aleksom našim: "Predobri, hvala ti što si svu moju mladost uresio cvijećem, koje je stalno samo tebi cvalo i duša je moja bila slična rosi na koje je palo pozlačeno svjetlo jutarnjeg sunca..."; je li Vam srce šaptalo molitvu Kokićevo: "Predobri, nikada neću iskatí od tebe da mi druge dadeš utjehe i sreće zato što za tvoju slavu radim osim da tebe svuda, svuda nosim kao što te nosih u danima mladim". /.../.

Draga sestro Ivana! Vaši su pokojni roditelji, vjerujemo, uronili u to svjetlo, gdje je naša Majka Marija. Vjerujemo, tamo su ona 4 mala dragulja, koja je Gospodin uveo u svoje svjetlo kao novo-rođenčad. Osmero vas je odnjihala ljubav vaših roditelja. Vi i Vaša sestra se zagledaste u ljepotu samostana. Oplakaste roditelje, oplakaste i sestre i braću, a ljubav sačuvaste. Nije Vam mira dala ni bolest. A Gospodinova se snaga u slabosti pokazuje. Doživjeli ste duboku starost, doživjeli ljepotu redovničkog života ne kao Vaše susestre u stara vremena: veliki samostani, raspjevane zajednice, već ste živjeli po stanovima i kućama koje nikada

nisu bile samostani. Služili ste Gospodinu kod oltara, u kući, u sakristiji, u teni, pod južnim zvonikom naše bazilike, u svećeničkom domu, tamo gdje je trebalo. Blago Vašoj mami. Čeda je sahranila, a nade i ljubavi prema životu nije izgubila. Blago Vašoj mami, dvije su joj kćeri bez pridržaja sebe Bogu dale. Draga sestro, budite još blaženija! Isti krov dijelite s Gospodinom. Kruhom se vječnoga života danomice hranite. Čuvali i sačuvali toplinu i snagu Božje riječi u srcu za onaj dan. Voli Vas naša Gospa. "Budite postojani, nepokolebljivi, i obilujte svagda u djelu Gospodnjem, znajući da trud vaš nije neplodan u Gospodinu". /A.A./

"ZLATO MOJE, BISERU MOJI!"

Ovogodišnji posljednji turnus duhovnih vježbi bio je, kao i svaki u koji se zdušno uroni, vrlo duboko proživljen od svih sudionica, a bilo nas je 20. Voditelj je bio **fra Bože Vuleta** a cijelo vrijeme osjetio se ugođaj vedrine, mira. Poniranje u vlastite dubine urodilo je susretom s beskrajnim milosrđem Božjim koje nam daje BITI, radovati se.

Milosne dane Božje blizine i sestara međusobno, okrunilo je misno slavlje kojim smo Bogu zahvalile za 50 godina redovničkog života **s. Ancile Večerić** i tijelom odsutne ali duhom prisutne **s. Admirate Miklaužić**, 60 godina redovništva **s. Aleksandre Kokić**, **s. Tihomile Palanović** i **s. Tereze Penić**, kao i **s. Doloroze Tomurad** i **s. Ivane Cvijin** koje su duhom bile s nama. U sjećanju i molitvama nije izostao ni spomen na pokojne sestre iz brojnog novicijata 1943.: **s. Stanislave Šokčević** i **s. Fides Vidaković**.

Radosno smo započele to slavlje simboličnim ulaskom sestara slavljenica u kapelicu s upaljenim svijećama u rukama. Pjevanje je bilo svečano i skladno, kao što to na našim slavljinama zna biti, a nije izostao ni prelijepi "Suscipe". Svirala je **s. Katarina** a skupio se i mali zbor koji je dao sve od sebe da svojim pjevanjem proslavi Boga i potakne prisutne na duboku radost.

Fra Bože je homiliju započeo riječima: "Zlato moje, biseru moj! Te riječi od Gospodara života upućene današnjim slavljenicama znače puno i to je za nas spasonosno. Kao što je jedan učitelj svom učeniku za razmatranje dao rečenicu: 'Ja sam slava Božja', tako i kad se nakon 50 i 60 godina sve sabere, imamo za što Bogu biti zahvalni i ponosni, osobito ako razumijemo da smo slava Božja od rođenja do smrti, kad životom za život Bogu uzvratimo.

Jubilarke **s. Aleksandra** i **s. Ivana** s časnom majkom **s. Nadom** u biskupskoj kapeli

Što može ljudsko srce smiriti? Smiraj našeg srca jest u Bogu. Kad se doživljavamo kao slava Božja shvaćamo da to nismo zbog svojih zasluga nego jer nas Bog u svojoj ljubavi takvima smatra. Nakon aktivnog života dolazi razdoblje u kojem otkrivamo ljepotu dubokog odnosa s Bogom koji nas ljubi naprosto zbog toga što jesmo, a ne zato što nešto činimo. Pjesnik reče: Sve što tražiš, ovdje se nalazi."

Nakon homilije uslijedila je iskrena spontana molitva prisutnih sestara za cijelu Crkvu, svijet i Družbu, a osobito molitva zahvale za sve lijepo čime nas je po našim jubilaricama Bog obdario. Bilo je ganutljivo čuti obnavljanje zavjeta nakon 50. i 60 godina. I životom želimo podržati predanost naših sestara Bogu.

s. Martina

BLAGDAN MALE GOSPE U BELGIJI

Za našu zajednicu je blagdan Male Gospe bio radni dan, ali to nije smetalo da se unaprijed pripremimo za slavlje 50. obljetnice zavjeta naše **s. Admirate**. Ona danas slavi 50 godina u službi Onome kome je posvetila sebe, prihvatila život u dobru i zlu, zdravlju i bolesti.

Ako postoji nešto u čemu odsijeva život i put u kojem se najjače objavljuje Bog, to je zacijelo stvarnost ljubavi. A što je ljubav možeš naučiti od Isusa.

Za ovaj dan s. Admirata se pripremila duhovnom obnovom, **s. Alexia** se pobrinula za okrepu uzvanika, **s. Adeodata** je spremila pjesme za sv. misu a pater koji je predvodio misno slavlje izabrao je lijepe tekstove za misu pod kojom je s. Admirata obnovila svoju vjernost Bogu.

U uvodu je pater rekao: "Kao što je život s. Admirate tih i nenametljiv, tako će i ovo slavlje proći u našoj maloj zajednici s par prijatelja."

Zahvalile smo Bogu za s. Admiratu, za njezinu prisutnost i neumorni rad.

s. Adeodata

Piše: s. Blaženka Rudić

KAD SAM ODLAZILA U SAMOSTAN

ili

mozaik sjećanja nakon 20 godina...

Bilo je to jednog dana u rujnu 1983...

Bio je zlatni jesenski dan, u ono vrijeme kada je još bilo jeseni između ljeta i zime. Dan je započeo u subotu 17. rujna kad smo pošli u svatove i bio je zlatan sve do nedjeljnog svanuća kad je proplakao, a trebalo je krenuti kući... I krenuli smo, ali zapali u baru u jednoj doljači. Nakon traktorske intervencije mogli smo dalje, sve do varoši... Tu je slijedio oproštaj sa sestrom i njezinom familijom (to nije opisano u pjesmi), a onda oproštaj s katedralom, kako slijedi:

Kao kroz san se sjećam onog nedjeljnog jutra...
Kiša je padala hladna u prozorska lupajuć stakla.
Nebo je bilo sivo... i sve je bilo tužno
ko da je vila smrti sve svojim dahom takla.

I kuda da pođem sama u rane jutarnje sate,
kad svi ostaju duže u postelji uz toplo ognjište.
Pošla sam korakom hitrim u dragu katedralu
koja mi je toliko puta pružila utočište.

Ušla sam sasvim tiho gumuvši stara vrata
i s olakšanjem klekla u zadnju klupu staru.
Svuda je bilo tamno... Samo je blijedi sjaj svijeća
obasjavao misnika na oltaru.

Nešto me stislo u srcu i suze su došle na oči...
"O draga katedralo, najljepše blago moje!
Kako sam radosna srca, s puno poleta i žara
hitila uvijek žurno slušati orgulje tvoje!"

Digla sam suzne oči do lika drage Gospe.
Plamen svijeće obasjavao je blago majčinsko lice.
Bilo je baš tako lijepo kao onoga jutra
kad sam do njenih nogu molila da me vrati sa stranputice.

I izišla sam tog jutra iz tihe katedrale
osluškujući kako kiša u njene prozore bije.
I sada u srcu nosim zvuke njenih orgulja
i ponekad zapjevušim te divne melodije.

Dan je bio prekinut odmorom i spavanjem nakon svatova, a onda nastavljen nekako prigušeno, jer su knedle stajale u grlu, a samo krajičkom oka hvatala se tuga zbog rastanka...

Da, nisam rekla kojeg rastanka. Pa eto, odlučila sam poći u samostan, u zajednicu sestara dominikanki, a njihova kuća je daleko, tamo negdje priko mora, na Korčuli... Po mene je došla teta s. Leopoldina, dominikanka, i ona sve zna kako to već ide, odvest će me tamo. Lijepo je sve to, ali što ćete... A onda se još putovalo vlakom, noću, do Zagreba. Primicala se ta noć, a onda je morao doći i ovaj trenutak:

Kad sam još nesigurna pošla za pozivom Tvojim
po zadnji put sam ko dijete pred svoju majku stala.
Bez jedne jedine riječi, dok su je gušile suze,
nježnom majčinskom rukom blagoslov svoj je dala.

Znam da joj je bilo teško u onom bolnom času,
al' ipak kroz srebrne suze tiha se sreća sjala.
O, Bože, ti znaš kako je majčinska ljubav čista!
Velika je to žrtva za nju bila, al' ipak me Tebi dala.

I pošla je tiho dalje noseći teret života,
prikazujući žrtve za dijete koje voli.
Nakon napornog dana, dok umor joj sklapa oči,
krunicu prebire svoju i predano za mene moli.

Bili su tu, dakako i baćo i brat, ali bio je već mračak...

I tako dan se nastavio u noći i svanuo u Zagrebu, pa se onda još produžio malo u ubavom zagorskom krajoliku u Pregradi. Nakon dva dana otego se opet u noć u autobusu za Korčulu. Baš cijelu noć. Bože mili, cijelu noć! Moja teta bezbrižno spava, a ja se mislim: Kud ja to idem? Kako će tamo biti! Al' je to daleko! Njoj je noć prošla brže nego meni, a konačno se opet pokazao dan kad je zabljesnula nepregledna pučina mora našega. Aoj, lipote! Što će ovo biti? Lipo je, lipo, ali čekam još onaj tren kad ću zakoračiti, kad ću ugledati...

I tako, bio je dan, četvrtak 22. rujna 1983. kad sam zakoračila preko samostanskog praga. Nakon srdačnog pozdrava nekoliko sestara, kročili smo u dvorište. Na vr' skala (stepenica) stajala je Gospina špilja, lurdska. A onda se niz te skale sjurilo desetak cura, čilih i veselih, sve kandidatice dominikanskih... E, onda je već bilo lakše: ipak je ovdje lijepo, ako je njima bit će i meni!

I tako, nizao se dan po dan, i nakupilo se oko 7300 dana, odnosno 20 godina. Bilo je svašta u tim danima, i lijepoga i ružnoga, i veselog i tužnog. Svašta se doživi za 20 godina! Ali jedno još nisam doživjela: da je neka cura s ovih strana poslije mene došla u našu zajednicu, a ni mladić u dominikance. To čekam i zato molim:

"Gospodine Isuse Kriste, poučio si nas da molimo Gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju. Videći koliko su nam potrebni apostoli - svećenici, redovnici i redovnice - molimo te po moćnom zagovoru tvoje presvete Majke i Kraljice svete krunice i svetog oca Dominika, umnoži Red propovjednika.

Užezi u srcima mladića i djevojaka oganj ljubavi prema Bogu i prema ljudima. Pripravi one koje si odabrao i potakni ih da za ovu milost mole i životom je vrše. Sačuvaj ih od grijeha i mnogobrojnih pogibelji kojima su sada u mladosti izloženi. Prosvijetli im duh, očisti im srce, učvrsti im volju. Pouči ih i pomozu da svagdano i marljivo njeguju ovaj dar pohranjen u njihovoj duši. Dovedi ih putem čistoće, rada i težnje za uzvišenim ciljem do potpune spoznaje istine.

A ti im, milosrdna Majko, koja svagdano prikazuješ Isusu svoje sinove i kćeri, kao što si mu prikazala svetog oca Dominika, daj da budu dostojni poslanja koje si im povjerila. Izmoli svome Redu vjernih izvršitelja njegovih redovničkih predaja. Izmoli mnogo apostola, svetih i revnih prema duhu svetog oca Dominika. Daj da budu pravi spasitelji duša. Amen"

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

vl. Jakov Letović

Tel.: 551-045

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

**Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.**

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Proizvodno trgovinsko preduzeće

Prodavnica 1:
Batinska 34
SUBOTICA

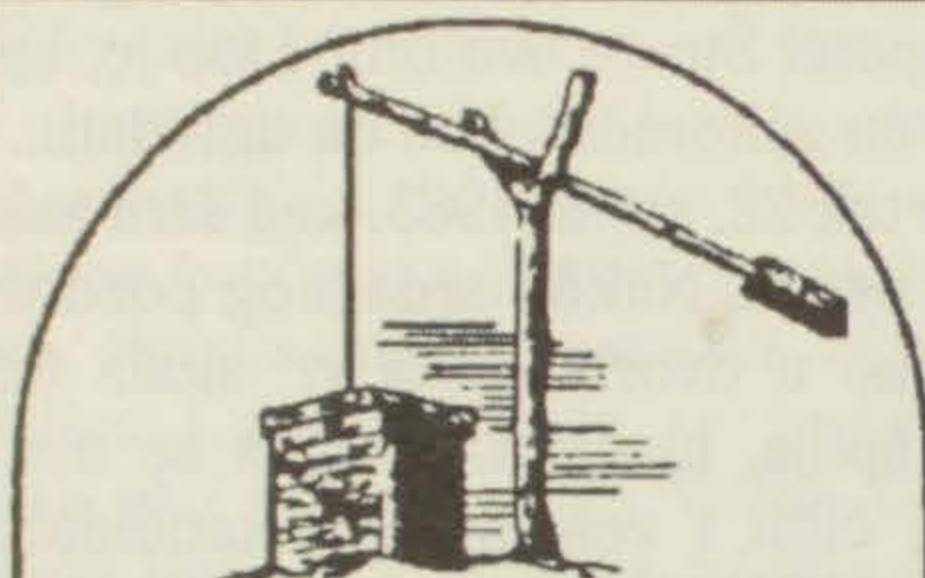
Tel: 024/561-201
561-187; 561-186

Prodavnica 2: Lješka 4, BEOGRAD, Tel: 011/354-80-63

SVE NA JEDNOM MESTU

GRAĐEVINSKI
MATERIJAL
KERAMIKA I
SANITARIJA
VRATA I
PROZORI
NAMEŠTAJ
"KOLPA-SAN"
KADE I KABINE

NOVO! **PLAĆANJE
NA 24 MESEČNE RATE**

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

**Svake treće nedjelje
u mjesecu
novi broj "Zvonika"**

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 -13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 600 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA ili 160 kuna;
avionom 40 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske
uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili
čekom na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: +(00) 385 (0)44 681-272

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Raspored sahrana na internetu:
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

Piše: mr. Andrija Kopilović

SMIJEMO LI ČINITI DOBRA DJELA SAMO ZATO DA NAS LJUDI VIDE?

Ima li smisla trošiti sebe, svu svoju snagu i živce ako to drugi ne primjećuju ili čak blokiraju, omalovažavaju, odbijaju sve... Do koje granice se čovjek mora trošiti, a da ne vidi uspjeha svoga "trošenja"?

M. S., Selenča

U svome pitanju dotakli ste mnoge probleme s kojima se susreću skoro svi ljudi. Pokušat ću odgovoriti dio po dio, da bih tako i čitateljima i Vama pokušao pomoći u traženju smisla osjećaja vlastitoga "besmisla". Potrebno je ponajprije prihvatiti sebe kao darovano biće. Naime, čovjek je u svojoj najdubljoj biti darovano biće. Darovano je činom roditeljske ljubavi i stvoriteljske Božje volje. Već sam život koji nam je darovan vrednota je sama u sebi da se "isplati" živjeti neizmjereno više nego ne živjeti. Sam život kako god bio težak ili opterećen besmisлом, uvijek je vrednota i to velika vrednota jer je "biti" toliko snažno i jako i vrijedno u odnosu na "ne biti". Zato je vrlo teško postaviti uopćeno pitanje što se u životu "isplati". Život treba živjeti u onim granicama i u onom bogatstvu darova s kojima nas je Stvoritelj obdario stvarajući nas. S tim darovima moramo postupati odgovorno kako bismo ostvarili smisao i sadržaj vlastitog života. Sveto pismo nas uči da nijedan dar nije samo za nas nego da je on i dar za druge. Kako Bog u svom bogatstvu ni slučajno nije stvorio dva jednaka čovjeka, onda je istina da na svijetu ne postoje dva čovjeka koji imaju doslovno istovjetne darove. Znači, svatko od nas ima vlastite darove, ima ih samo on i nitko drugi. Velika je mudrost otkriti sebe i biti sebi iskren i pokušati u najvećoj mogućoj mjeri prepoznati darove koje u sebi nosimo, dovesti ih do savršenstva te ih tako učiniti i darovima za druge. Dakle, pitanje "trošenja" sebe nije drugo nego li pitanje: isplati li se živjeti? Dapače, kako se ne bi isplatilo kada je život zato darovan da bi se živio u punini tako da postane i izvorom života vječnoga. Sadržajan život sam po sebi je poruka i ponuda kao što je plodno stablo tek onda osmišljeno ako je urodilo plodom i ako je taj plod koristan za druge. U šali rečeno, svaka voćka bi bila "nesretna" kada ne bi bila "korisna". Dakle, smije li čovjek živjeti život a ne biti koristan drugima? Isus vrlo jasno o toj temi progovora kada u Evanđelju govori o logici pšenično-

ga zrna. Sjetimo se tih njegovih riječi: Ako pšenično zrno pavši u zemlju ne istrune, ne donosi rod. A ako istrune, ako umre, onda donosi višestruki rod. Ili kada Isus govori: Tko čuva život svoj izgubit će ga, a tko daruje svoj život dobit će ga. Dakle, naš program, napose kršćanski je upravo osmišljen "trošenjem života". Odgovor je jasan. Ne samo da ima smisla, nego je jedini smisao istrošiti se do kraja. To je učinio i Isus i to je učinio svatko tko se u svom životu na ovaj ili onaj način može zvati velikim.

Sada slijedi drugo pitanje - da li to drugi primjećuju ili ne? Nije postavljeno krivo ovo pitanje ali nije ni do kraja dobro, jer kao ljudi, a napose kao kršćani, ne činimo svoja djela i ne trošimo sebe zato, kako kaže Evanđelje, "da nas ljudi vide". Nego činimo zato što to što činimo smatramo sadržajem svoga života i obvezom kako prema Bogu, tako i prema životu. Zato primjećivanje ili ne primjećivanje ne bi smjelo biti mjerilo našega rada i trošenja samoga sebe. To je lako reći ali, kao što kaže narod, čovjek je ipak biće od krvi i mesa i potrebna mu je motivacija kao i priznanje. I to je pravedno. Ako nekom nešto činimo, trebamo to činiti radi sebe, ali i radi onoga od koga očekujemo barem toliko da primijeti da smo njemu nešto učinili. Sjetimo se prizora iz Evanđelja kada je Isus ozdravio deset gubavaca, a došao je samo jedan zahvaliti mu. I Isus se potužio pitanjem: nisu li ozdravila desetorica? Dakle, i on se ponašao posve naravno i ljudski. Dobro je i psihološki vrlo zdravo ako za svoja djela, a napose ako su ta djela popraćena žrtvom, doživimo priznanje pa i pohvalu, napose od takozvanih "primarnih osoba". Nije svejedno da li naša djela primjećuje tuđin ili osoba do koje nam je puno stalo ili koja nam je pretpostavljeni, roditelj, poglavar itd. Dakle, da zaključim ovaj dio. Imate pravo, treba se trošiti do kraja ali imamo pravo i na primijećenost toga trošenja.

Novo pitanje i nova kategorija je neprihvatanje našega "trošenja" ili čak blokiranje, omalovažavanje i odbijanje. Što tu učiniti? Prvi princip je da se u interesu općega dobra na takvo ponašanje ne smijemo obazirati. Ako istinito slijedimo smisao svoga života, ako iskreno trošimo svoje talente, trebamo to činiti u najčistijoj namjeri i iz uvjerenja savjesti, bez obzira na "efekte" našega rada. Zašto? Naprosto zato što je naše poslanje s darovima koje smo od Boga primili i s kojima ispunjamo

smisao svoga života, nezamjenljivo. Kada to drugi odbijaju, omalovažavaju ili čak blokiraju, recimo pučki, "to je njihov problem". Istini za volju, u naše su vrijeme došle u pitanje sve vrijednosne kategorije, pa nikakvo čudo što je daleko više ljudi koji iz pobude zavisti, omalovažavanja, gušenja vlastite savjesti pa čak i zlobe ne žele nikome ništa priznati osim "sebe samima sebi". Netko je zanimljivo primijetio: "Ovdje misli svatko na sebe, samo ja moram na mene!" Još je teža situacija i okolnost kada se djela koja su učinjena u najboljoj namjeri ne samo odbijaju nego čak blokiraju ili onemogućuju. To je isto čest slučaj. Naime, ljudi često uzimaju sebi za pravo da svakom djelovanju daju svoj komentar i svoje tumačenje. Tako se može do te mjere iskvartirati svako djelo da je nastala poslovice: "Svaka medalja ima dva lica." U ovom smislu ipak to nije istina. Istina ima samo jedno lice i njome se ne može i ne smije trgovati, a to lice istini daje onaj tko je čini. Njegova savjest i njegova namjera su mjerodavni. Zato je Isus vrlo ozbiljno upozorio: ne sudite i nećete biti suđeni. Znao je Isus da ćemo padati u najteže iskušenje i najčešće da tuđa djela, riječi i ponašanje tumačimo svojim mjerilima, a tada ćemo redovito pogriješiti jer se nismo potrudili razumjeti čovjeka u njemu samom. To je izvor velike većine naših neuspjeha jer su naše namjere i djela drugi krivo protumačili. To je gorčina života i to je rana koja stalno krvari.

U toj činjenici nastaje treća dimenzija odgovora na vaše pitanje, a to je sam smisao patnje. Za kršćane, napose za svece, ova prijelomna spoznaja postala je izvorom duhovne predanosti žrtvi. I opet se sjetimo Krista i njegova križa. Nije li križ apsurd? Jeste ako ga se ne prihvaća i ako ga se ne prikazuje. Za kršćanski moral i kršćansku askezu isplati se biti žrtva. Dapače, to se jedino isplati. Ostaje još samo odgovoriti na onaj dio pitanja u kojem pitate za "vidljive uspjehe". Nema ih. Vidi nas i providi jedino Bog. Djela naša bivaju "vidljiva" tek nakon našega odlaska s ovoga svijeta jer ona koja su ostala iza nas su najvrednija. Ona, koja su nas nadživjela. Ne znači da nemamo pravo, čak i dužnost tako svjedočiti da se naša djela vide, ali nemamo pravo do te mjere to očekivati da bi radi nedostatka "pohvale" i "priznanja" padali u malodušnost. I opet koristim poslovice: "Ima netko tko to vidi." A i sv. Pavao veli: "Bolje je trpjeti čineći dobro, nego li čineći zlo." Prepustimo, dakle, vidljivi uspjeh Onom koji stvarno vidi i jedino pravo vidi, a mi svoj život trošimo dok god ga ima u dobro da što više svjetla i dobrote ostane iza nas bez obzira kako će nas drugi vidjeti, suditi ili prihvaćati. Važno je da mi prihvatimo i neprihvatanje, ali i da uvijek slijedimo glas svoje savjesti i činimo opće dobro.

BILI SU NA KONGRESU

Antun i Ruža Benčik i Tomica i Kata Vojnić iz Tavankuta u ime subotičke biskupije sudjelovali su od 17. do 20. srpnja 2003. godine u Zagrebu na IV. Europskom kongresu obitelji (CCFM). Kongres je održan u dvorani Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u suradnji Europskog predsjedništva ICCFM i Obiteljskog centra iz Zagreba. Pokrovitelj kongresa je bio krčki biskup **Valter Župan**, predsjednik Vijeća za život i obitelj Hrvatske biskupske konferencije. Za organizaciju cijelog Kongresa brinuli su se **Mario i Darka Živković** sa svojom brojnom obitelji i svećenik, **mons. Marko Majstorović**.

Okvirna tema susreta bila je "OBITELJ KAO DOŽIVOTNA ZAJEDNICA". U dva dana čuli smo niz izvrsnih predavanja. Navodimo samo neka: "Što čini brak uspješnim?"; "Prava roditeljska ljubav kao dio doživotnog braka"; "Uspješna komunikacija unutar obitelji i prava molitva kao uvjeti uspješnog i lijepog obiteljskog života"... Između pojedinih predavanja bio je rad u skupinama.

Svi sudionici su zajedno posjetili zagrebačku katedralu i grob bl. Alojzija Stepinca, gdje su molili za brojne potrebe obitelji i za bolji i novi svijet.

U jednom kratkom izvješću i mi smo predstavili rad s obiteljima u subotičkoj biskupiji. No, nedostojala nam je u svemu podrška nekog od naših svećenika.

Bilo je ovo za nas dragocjeno iskustvo. Susreli smo se s obiteljima sa Malte, iz Španjolske, Portugala, Tajlanda, USA, Slovačke, Bugarske, Mađarske, Italije, Ukrajine... Uočili smo da imamo mnoge zajedničke probleme. Čuli smo mnoga vrijedna iskustva o radu s obiteljima i za obitelj...

Tomica Vojnić

IZNAJMLJUJEM u blizini Više tehničke škole u Subotici namještenu sobu za 2 studentice ili 2 studenta uz dogovor s njihovim roditeljima.

Pitati na telefon: (024) 562-580.

PREMINUO UMIROVLJENI ĐAKOVAČKI I SRIJEMSKI BISKUP ĆIRIL KOS

U Kliničkoj bolnici u Osijeku u nedjelju 6. srpnja u 4 sata i 50 minuta umro je umirovljeni biskup đakovački i srijemski **Ćiril Kos** u 84. godini života, 59. godini svećeništva i 30. godini biskupske službe.

Biskup Ćiril Kos rođen je 19. studenoga 1919. u Ribić Brijegu kod Ivanca. Klasičnu gimnaziju završio je na Širokom Brijegu, a teologiju na Visokoj bogoslovnoj školi u Đakovu. Zaređen je za svećenika 9. srpnja 1944. u Đakovu. Kapelansku službu vršio je u Srijemskoj Mitrovici, a župničku u Trnjanima. Od 1951. do 1959. duhovnik je u Bogoslovnom sjemeništu u Đakovu. Uhićen je i od komunističkih vlasti osuđen. Zatvorsku kaznu izdržava u Osijeku i Staroj Gradiški od 1959. do 1962. godine. Od 1962. do 1973. obavlja službu tajnika Biskupskog ordinarijata u Đakovu. Od 1973. do 1974. službu kapitularnog vikara. Imenovan je đakovačkim ili bosanskim i srijemskim biskupom 6. veljače 1974. godine, a biskupski red primio je 17. ožujka 1974. U tijelima

Biskupske konferencije obavljao je različite službe, od kojih je najznačajnije dugogodišnje vodstvo Vijeća biskupske konferencije za katehizaciju. Službu dijecezanskoga biskupa đakovačkog i srijemskog vrši do 6. veljače 1997., kada je upravu biskupije preuzeo sadašnji biskup dr. Marin Srakić. Od umirovljenja nastavlja živjeti u Biskupskom domu u Đakovu i nastavlja, prema vlastitim mogućnostima, aktivno sudjelovati u životu biskupije koju je kao dijecezanski biskup vodio 23 godine.

Biskup Kos za vrijeme svog posljednjeg pohoda Subotičkoj biskupiji - u crkvi sv. Roka u Subotici 2001. godine

MISA ZADUŠNICA I POGREB BISKUPA KOSA

U prepunoj đakovačkoj katedrali-bazilici misu zadušnicu i ukop preminuloga umirovljenog đakovačkog i srijemskog biskupa Ćirila Kosa predvodio je 8. srpnja zagrebački nadbiskup i metropolit **Josip Bozanić**. Na misi je sudjelovalo tridesetak biskupa i tristotinjak svećenika, rodbina, znanci, bogoslovi, sjemeništarci, redovnici, izaslanik predsjednika Republike Hrvatske savjetnik predsjednika **Vladimir Lončarević**, potpredsjednik Vlade **dr. Goran Granić**, predstavnici ostalih vjerskih zajednica, saborski zastupnici, predstavnici slavonskih gradova i županija, osječkog Sveučilišta, vojske i policije, kulturnih i ostalih ustanova.

Na početku misnoga slavlja, apostolski nuncij u RH **mons. Giulio Einaudi** pročitao je poruku suosjećanja u povodu smrti biskupa Kosa koju je papa Ivan Pavao II. uputio đakovačkom i srijemskom biskupu **Marinu Srakiću** putem državnog tajnika Svete Stolice kardinala **Angela Sodana**.

Nakon mise, uslijedili su ukopni obredi, koji su započeli oproštajnim govorom sadašnjega dijecezanskoga biskupa Marina Srakića koji je govorio o biskupu Ćirilu kao duhovniku sjemeništa i promicatelju duhovno-liturgijske obnove, kao čovjeku Crkve koji je za životno geslo uzeo riječi "Ljubavlju, poniznošću i jednostavnošću života".

Nakon biskupova oproštaja, tijelo preminulog biskupa položeno je u kripti katedrale-bazilike, u grobnicu đakovačkih i srijemskih biskupa. Nakon ukopnih obreda, prema osobnoj želji biskupa Kosa, gradski zbor iz Ivanca, rodne župe biskupa, otpjevao je pjesmu "Ivanečke sele". /IKA/BTU/

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; Fax: 024/551-036; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435. List je oslobođen poreza na promet rješenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i kulturu br. 106-413-00370-2002. ISSN 1451-2149.

Od Zvonika do Zvonika u boji

Biskup Péntzes s o. A. Stantićem (lijevo) i o. V. Mihetecom predvodio je euharistijsko slavlje na završetku biskupijskog procesa za proglašenje blaženim o. Gerarda Tome Stantića

Svečanom sjednicom i potpisima članova sudišta završio je biskupijski proces za proglašenje blaženim o. Gerarda

Proštenje na Hrv. Majuru okupilo je mnoštvo vjernika koji su i poslije mise još dugo ostali u sjeni Gabrićevog križa

U Sonti biskup Péntzes je blagoslovio obnovljeni kip sv. Antuna

Proštenje na Bikovu bilo je u znaku svećenika slavljenika. O. Holetić slavio je 50., vlč. Kraljević 25. obljetnicu, vlč. Vilov početak svećeništva

Sestre jubilarke iz Družbe "Naše Gospe" s časnom majkom u Subotici (lijevo) i u Zagrebu (desno)

Na blagdan sv. Roka u istoimenoj subotičkoj župi po drugi put je proslavljen i dan trudnica

S. Ivana sa svojim rođenim sestrama i snahom te s biskupom Ivanom koji je pomoć u žezi potražio u misionarskoj reverendi

Prvog dana obilježavanja 80. obljetnice dolaska i djelovanja sestara "Kćeri milosrđa" u Subotici u prigodnom programu nastupili su zbor župe sv. Roka s tamburašima i dječji zbor župe Marije Majke Crkve

S. Imakulata i s. Rajka obnavljaju redovničke zavjete

Novootvorena kapela bl. Marije P.

Sestre su u ponedjeljak poslije slavlja posjetile dječji dom "Kolevka"

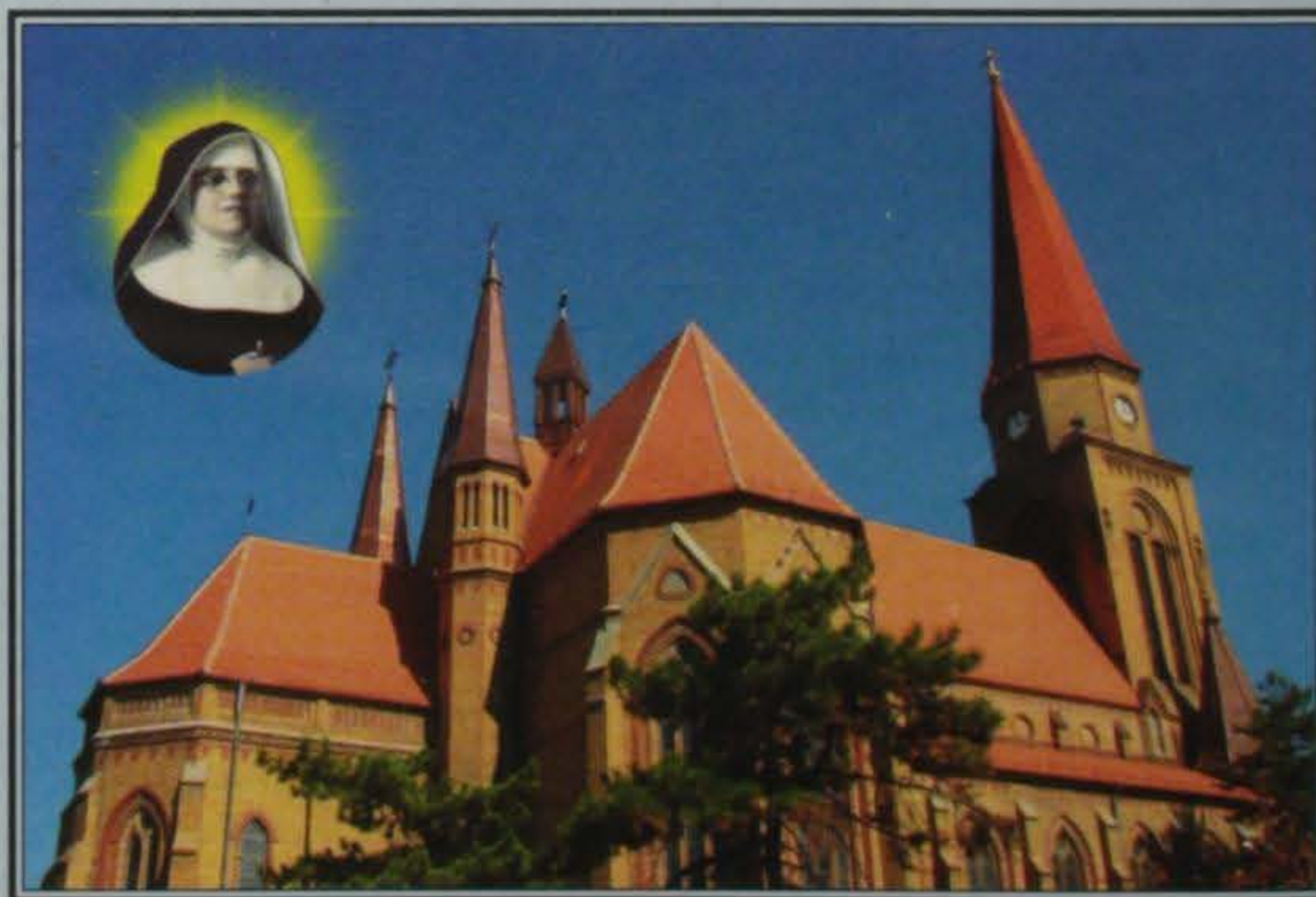
Svečanu sv. misu zahvalnicu predvodio je subotički biskup mons dr. Ivan Péntzes

Za svaku sestru po jedna ruža od djece iz vrtića

Sestre s biskupom i svećenicima poslije mise

Obnovljeni krov na crkvi sv. Roka u Subotici. Ovaj značajan posao župljani su povjerali zagovoru bl. Marije Petković